

jazzmozaïek

een brede kijk op jazz in Vlaanderen en de wereld

Lieven Venken

Chris Joris

Tomasz Stanko

Jazz Hoeilaart

JazzBrugge

Dinant Jazz Nights

Motives Festival

Zomerfestivals in beeld

Jazzmozaïekjes

Clubpaspoort

Columns

De jazzkriebels van

Fred Brouwers

Nieuw op CD

De Jazzlezer

Jazzhistorie (5)

Muziekmozaïek-nieuws

Muziek en Recht

foto: ©jos knaepen

Chris Joris

de
spiegel

Jazz

DO 14 SEP	HERTMANS-VANN PROJECT feat. BILLY HART (USA) Clubconcert - Jazz		21 ^u
DO 21 SEP	AMINA FIGAROVA SEXTET Clubconcert - Jazzlab	 	21 ^u
DO 5 OKT	BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA Clubconcert - Jazz		21 ^u
DO 19 OKT	M. HARLAUT TRIO (FRA) / JAZZISFACTION Clubconcert - Jazzlab & Jazz Unlimited	 	21 ^u
DO 26 OKT	MRS. HYDE Clubconcert - Jeunestival		21 ^u
DO 2 NOV	CARLO NARDOZZA QUINTET Clubconcert - Jazzlab	 	21 ^u
VR 3 NOV	SUMARI JUGA 'NOCHES' (SPA) Clubconcert - Jazz & Flamenco		21 ^u
DO 30 NOV	OCTURN Clubconcert - Jazz		21 ^u
DO 14 DEC	RACKHAM Clubconcert - Jazz		21 ^u
DO 21 DEC	FRANCO SAINT DE BAKKER Clubconcert - Jazzlab	 	21 ^u

WWW.DESPIEGELVZW.BE

FOYER DE SPIEGEL IS GELEGEN IN DE R. VAN BRITSOMSTRAAT 21 IN SINT-NIKLAAS
GRATIS PROGRAMMABOEKJE EN RESERVATIES OP 03-776 11 98

voor- woord

Luc De Baets

Hoofdredacteur Jazzmozaïek

Jazz uit Europa

Als we de evenementenkalender van de komende weken en maanden bekijken, dan valt op dat de **komende herfstfestivals** bijna uitsluitend aandacht hebben voor **jazz uit Europa**. Een evolutie, die 10 jaar terug niet denkbaar was. Een teken dat niet alleen de jazz in Europa bloeit, maar ook de Europese jazzmuzikanten hun plaats veroveren op de podia.

Zie maar naar de programmering van Jazz-Brugge, Dinant Jazz Nights, Motives for Jazz en Jazz Hoeilaart.

Een andere vaststelling is dat de festivalperiode steeds maar wordt uitgebreid. Jazzmuzikanten moeten hoe langer hoe meer het beleg op hun boterham verdienen met optreden en toeren en worden daartoe flink aangemaand door hun platenmaatschappij. Nauwelijks zijn de zomerfestivals voorbij of de herfstfestivals en straks winterfestivals komen er aan. **Ieder seizoen heeft zijn festivaltijd**. De 'beleviseconomie' scheert hoge toppen. Een overaanbod lijkt dus haast onvermijdelijk en of dat werkelijk de cd-verkoop een nieuwe stimulans zal geven is een open vraag. Je kan je centen

uitgeven aan live concerten "en/of" je discotheek aanvullen. Het zal vaker "of" dan "en" zijn vrezes wij. Het lijkt eerder een vicieuze cirkel, waarin de cd eerder als promotievehikel dient voor de live optredens en niet omgekeerd zoals vroeger. Nu moeten de optredens vaak het verlies van de cd-verkoop dekken met als gevolg duurdere acts. Vraag is of het downloaden van muziek van internet daarbij een volwaardig alternatief aanbiedt? In een volgende Jazzmozaïek gaan we daar dieper op in.

mm
muziekmozaïek

Jazzmozaïek

Jazzmozaïek is het gratis driemaandelijks magazine uitgegeven door de vzw **Muziekmozaïek** met de steun van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het motto is "een brede kijk op de jazz in Vlaanderen en de wereld".

Secretariaat (abonnementen en administratie):
Muziekmozaïek vzw, Wijngaardstraat 5, B-1755 Gooik,
tel. 02-532 38 90, fax 02-452 34 94,
e-mail: info@muzmoz.be.

Op het web: www.muziekmozaiek.be of
www.jazzmozaiek.be

Redactie:

Jazzmozaïek, Bruggestraat 105, 8755 Ruiselede,
e-mail: redactie.jazzmozaiek@skynet.be.

- Samenstelling en hoofdredactie: Luc De Baets
- Eindredactie: Bernard Lefèvre
- Medewerkers: Mischa Andriessen, Paul W. Blair (USA correspondent), Bart Cornand, Peter De Backer, Dirk De Gezelle, Christine De Keersmaeker, Arne Depoorter, Frederik Goossens, Leon Lhoëst, Albert Michiels, Brecht Ranschaert, Jeroen Revalk, Jempi Samyn, Sim Simons, Marc Van den Hoof, Jack van Poll, Marinus Vromans, Bert Vuijsje.
- Fotografie: Jos L. Knaepen
- Redactiesecretariaat: Vincent De Laat
- Grafisch ontwerp: Brigid Sullivan

Jazzmozaïek graag in de brievenbus?

Stuur je adres naar het secretariaat (zie hoger). U ontvangt ons magazine gratis in de bus. Voor adressen in het buitenland wordt een vergoeding voor de verzendingskosten gevraagd. Contacteer het secretariaat!

Inhoud

	blz
Voorwoord	3
Lieven Venken <i>Vlaamse drummer in New York</i>	Luc De Baets 4
Jazz Hoeilaart <i>BJO, Nathalie Lories en Linx-Wissels te gast</i>	7
JazzBrugge 2006 <i>Europese verankering</i>	Luc De Baets 9
Chris Joris: <i>"Soms is het aandeel van de improvisatie zelfs nog een beetje te klein..."</i>	Frederik Goossens 10
Dinant Jazz Nights <i>In de ban van ECM</i>	Dirk De Gezelle 12
Tomasz Stanko: <i>"I carry mood and atmosphere"</i>	Dirk De Gezelle 14
Motives Festival <i>Visuele prikkels</i>	Bernard Lefèvre 15
Jazzmozaïekjes + Clubpaspoort	16
De keuze van Jos: <i>Sonny Rollins</i>	Jos L. Knaepen 18
Belgische jazzpianisten solo	20
JazzLabseries op koers	Mik Torfs 21
2nd Brussels Int. Young Jazz Singers Competition	21
Festivalzomer in beeld	Jos L. Knaepen 22
Columns <i>Jack's Groove: Jimmy 'Lover Man' Davis</i>	Jack Van Poll 25
<i>Album Souvenir: Jouer le jeu</i>	Marc Van den Hoof 26
<i>Swing Streets of New York: Onbekend is onbemand</i>	Paul W. Blair 27
<i>Holland Muziekland: Het ideaal van Job Zomer</i>	Mischa Andriessen 28
Nieuw op CD	29
De Jazzkriebels van Fred Brouwers	Bernard Lefèvre 38
Jazzhistorie (5) <i>Fud Candrix en de oorlogsjaren</i>	Albert Michiels 40
De Jazzlezer <i>Toen de jazz nog schokte</i>	Bert Vuijsje 42
Muziek en Recht	Christine De Keersmaeker 43
Muziekmozaïek Nieuws	44
¿Que? <i>Bigband in een doosje</i>	Arne De Poorter 45
Laatste Noot	46

Lieven Venken

Vlaamse drummer in New York!

De tijd van het éénrichtingsverkeer van Amerikaanse jazzmuzikanten naar Europa is lang voorbij. Europese muzikanten gaan op zoek naar de bron en dompelen zich onder in de wonderbare wereld van de jazz in smeltkroes New York.

Luc De Baets

Drummer **Lieven Venken** studeerde in 1999 af aan het Lemmens Instituut *summa cum laude*. Hij kreeg er les van o.a. **Dré Pallemmaerts**. Hij is één van onze te koesteren talenten, die bovendien koos voor een snelle groei in de muzikale jungle van New York. Af en toe komt hij terug, want hij speelt hier nog met heel wat groepen zoals o.a. **High Voltage**, het **Bart Van Caenegem Trio**, **Melangtronic** e.a.... **Het verhaal van een Vlaming in The Big Apple.**

Venken: Ik ben geboren in Genk, 16 oktober 1975. Ik kom uit een muzikale familie, mijn vader is dirigent van verscheidene koren en violist. Vanaf mijn vierde leerde ik viool, en ook mijn drie zussen begonnen met viool. Het huis was vol muziek. Ik had een neef, **René Kravanja**, die slagwerk speelde en dat was wat me interesseerde. Het was bij hem dat ik bijna elk weekend als kind ging drummen. Hij was mijn eerste leraar. Toen ik twaalf werd kreeg ik dan mijn eerste drumstel en na al veel geoefend te hebben bij mijn neef, nam ik lessen aan de academie van Koersel.

Ik had een bepaalde akoestische drumklank in mijn hoofd, maar vond die niet echt terug in de popmuziek van die tijd. Op een namiddag na school, ik was 13 of 14, zapte ik op de tv en zag een concert van een zekere drummer Jones. Dat was de akoestische klank waar ik naar op zoek was. Ik was zwaar onder de indruk. De volgende dag ging ik naar de discotheek in Genk en zocht naar platen van ene Jones. Tot mijn verbazing zag ik platen van **Elvin Jones**, **Philly Joe Jones** en **Jo Jones**. Maar gelukkig was er een compilatie van alle drie deze Jones te vinden op één album. Ten einde raad heb ik die dan geleend en dat album bevatte drumsolo's van deze meesters. Daar heb ik enorm veel van geleerd. Vorig jaar gaf ik een zomercursus in Connecticut. **John Scofield** en **Pat Metheny** gaven daar ook les. Een an-

dere drumleraar daar, **Jeff Siegel**, had heel wat videos bij en tot mijn verbazing was daar ook het concert van The Elvin Jones Jazz Machine in Duitsland bij, het concert dat ik op die mooie namiddag op mijn 13de (of 14de) had gehoord. Leuk om terug te zien na al die jaren.

Waarom ben je naar New York getrokken in de zomer van 2002?

Venken: Ik wou sneller groeien, sneller vooruit gaan. Ik had ondertussen ook veel met **Nic Thys** gespeeld, die me vertelde, dat als ik toch dacht van te gaan, dat beter zo snel mogelijk deed. Ik kende daar een aantal mensen, en vóór 2002 was ik al een vijftal keer New York gaan bezoeken. De eerste keer was met pianist **Bart van Caenegem**. We waren toen pas achttien. **Ron van Rossum**, pianist en leraar aan het Lemmensinstituut was pas daar geweest, en hij vertelde ons over een pianist, **Brad Mehldau**, die zijn debuut in *The Village Vanguard* ging maken. Twee weken later zaten Bart en ik, maar ook (bassist) **Peter Verhaegen** en (saxofonist) **Lieven Cambré**, een hele week lang elke avond in de *Vanguard*. We vonden dat we dat niet mochten missen. Daar ben ik beginnen babbelen met **Jorge Rossy**, de drummer van Brad, en ik ben les gaan nemen bij hem thuis, toen in Brooklyn. In dat huis woonden ook **Jeff Ballard**, **Chris Cheek** en **Kurt Rosenwinkel**. Ook **Joshua Redman** kwam daar vaak. Via hem kwam ik in contact met **Brian Blade**. Brian kwam opdagen met een hele rits cassette-tapes. Hij zei: "Als je van België bent gekomen en een hele week Brad Mehldau gaat luisteren, dan betekent dat dat je er serieus mee bezig bent. Hier mijn zes voornaamste invloeden: 'The sorcerer' van Miles Davis, 'Ballads' van John Coltrane, 'The shape of jazz to come' van Ornette Coleman, 'Inner visions' van Stevie Wonder, 'Monk live at the five spot' van Thelonious Monk en 'Wynton Kelly live' van Wyn-

ton Kelly." Die openheid en warmte van Brian hebben veel voor me betekend. We hebben mekaar achteraf nog enkele keren ontmoet. Ik had de microbe te pakken en ik heb daar jonge muzikanten leren kennen. Daarom ben ik nog een aantal keren terug gegaan voor enkele weken, en een keer voor een maand met **Frank Vaganée**, alvorens de grote stap te zetten om daar voor een langere periode te blijven.

Wat doe je daar, speel je in clubs, heb je optredens, opnames...?

Venken: In het begin was het een enorme aanpassing. New York bezoeken is één ding, maar om er te gaan wonen is een heel ander verhaal. Het leven, vooral de huur, is ontzettend duur. Er zijn zoveel muzikanten, zodat niemand op u aan het wachten is. Je moet dus zelf initiatief nemen. Dat wil niet zeggen dat de muzikanten niet open zijn. Er wordt voortdurend gejamd. Dat deed ik dus dat eerste half jaar voortdurend. Bijna elke dag een jamsessie, soms twee op een dag. Elke dag nieuwe mensen leren kennen met als resultaat een boek vol telefoonnummers. Op den duur begon ik dan zelf gebeld te worden voor gigs. Dat was een enorme opluchting!

Ik begon te spelen in clubs als *Cornelia Street Café*, *Detour*, *Knitting Factory*, *Sweet Rhythm*, *Saint Nic's pub*, *Louis*, *Cleopatra's Needle*... om er maar enkele te noemen. Er zijn ook zoveel muzikanten om op te noemen, maar hier noem ik enkele zeer interessante muzikanten, waar ik mee gespeeld heb: **Danny Grissett** (piano), die nu vooral met de trompettisten **Tom Harrell** en **Nicolas Payton** toert, **Ed Cherry** (gitaar), die twintig jaar terug met Dizzy speelde, en drummer **Grady Tate**, die met **Herbie Hancock**, **Stan Getz**, **Sarah Vaughan** speelde en nu vooral zingt met zijn eigen band. Het is fantastisch om hem te begeleiden, hij heeft zoveel verhalen en tips hoe een zanger te begeleiden. Ik

Jazzmozaïek in uw brievenbus?

E-mail: info@muzmoz.be met vermelding JM2006, naam en adres.

Meer info: www.jazzmozaiek.be

speel ook met de **Brooklyn Big Band**, een groep o.l.v. **Tim Armacost**. We hebben live op de tv gespeeld. In *The Blue Note Jazz Club* speelde ik met bassist **Kengo Nakamura** (speelt met **Wynton Marsalis**), **Aaron Goldberg** op piano en **Greg Tardy** op sax.

Ben je nog in contact met Billy Hart?

Venken: Ja, ik zie hem af en toe, bel hem geregeld... hij is meer dan een mentor, hij is een vriend, een adviseur, ... ik ben altijd welkom bij hem (als hij in New York is, want hij toert ontzettend veel). Voor *Thanksgiving Day*, een feest dat iedere Amerikaan met zijn familie viert (meer nog dan bijvoorbeeld Kerst of Nieuwjaar), belde hij me op en nodigde mij uit bij hem thuis. Wij hebben de hele dag naar opnames geluisterd van zijn periode met **Herbie Hancock**, dingen die nooit zijn uitgegeven. Zeer leerzaam. Ik wil elke dag bijleren, zoveel mogelijk, van eender wie.

Wat is zo uniek aan New York?

Venken: Uniek is de snelheid waarmee alles gaat. Om 't even op welk vlak. Zo ook in de muziek. Ik voel dat ik hier sneller beter kan worden. Ook het niveau ligt hier hoog! Er is gewoon zoveel aanbod aan muzikanten en aan concerten. Elke avond kan je kiezen tussen vele grote namen in verschillende clubs. Je verveelt je nooit hier. In België zijn er uiteraard ook een aantal zeer goede muzikanten, het verschil met NY is gewoon de kwantiteit.

Een ander ding dat zeer verschillend is in New York is de manier waarop muzikanten het begrip "time" voelen. Swing is hier iets natuurlijk, *well*, jazz komt van hier, dus dat voel je. In België is swing iets dat moet worden aangeleerd, hier is het iets dat moet worden wakker gemaakt, het is al voor een groot deel aanwezig.

Ik kom vaak terug naar België en hou enorm van de speelwijze van de goede muzikanten in ons land en Europa. Het is meer open, en dat swinggevoel is er natuurlijk ook wel bij de goede Europese muzikanten. New York staat uiteraard dichterbij de jazzroots dan Europa, maar dat heeft ook zijn nadelen. Het is soms gemakkelijker om los te komen van bepaalde clichés in Europa, en dat is de reden waarom ik zo graag terugkom en experimenteer met mijn Belgische vrienden. Ik moet wel zeggen dat heel wat jonge muzikanten hier in New York luisteren naar Europese jazz en ook daarvan leren! New Yorkers zijn respectvol en nieuwsgierig. Iedereen wil beter worden.

Toekomstplannen?

Venken: Voorlopig ben ik hier goed. Ik wil wel zien dat ik in de toekomst vaker terug naar België vlieg voor concerten met vrienden. Via e-

Lieven Venken

(foto: © Jos Knaepen)

Lieven Venken:

Ik voel dat ik hier sneller beter kan worden.

mail hou ik contact met iedereen *overseas*. Ik kom straks terug voor een maand van midden november tot midden december. Ik zou zeer graag wat concerten spelen met **Melangtronik**,

mijn band met **Jozef Dumoulin**, **Michel Hatzigeorgiou** en **Jeroen van Herzele**, we zullen zien of dat mogelijk is, want Jozef is druk bezig in Parijs en Michel is veel onderweg met **Aka Moon**.

Op Cadence Jazz records verscheen de cd 'Don't Count on Glory' van bassist Lindsey Horner, waar naast o.a. Uri Caine, Neal Kirkwood, Marty Ehrlich en Brian Lynch ook Lieven Venken aan deelnam. The New York Times was zeer lovend.

Hier bij ons komen nieuwe projecten van de grond met saxofonist Nicolas Kummert, verwachten we een cd van het Bart Van Caenegem Trio, één met bassist Gulli Gudmundsson en ten slotte één met saxofonist Manu Hermia (Igloo Records), waar Lieven Venken de ritsectie vormt met pianist Erik Vermeulen en bassist Sam Gerstmans. Op stapel staat ook nog een groep met pianist Jef Neve, die naast Venken ook Nicolas Kummert en bassist Reggie Washington omvat.

Aan beide zijden van de grote plas een bezige bij, deze Lieven Venken!

Jazz Hoeilaart

BJO, Nathalie Lories en Linx-Wissels te gast

Jazz Hoeilaart Intern'l Contest is toe aan zijn 28^e editie. Van 21 tot 23 september geven Vzw Muziekmozaïek, Vzw De Rand, Het Brussels Jazz Orchestra en Radio 1 het podium aan **jong internationaal jazztalent**, omkaderd door optredens van bekende groepen en artiesten.

Donderdagavond 21 september opent het concours met de 4de editie van het BJO ICC (*Brussels Jazz Orchestra International Composition Contest*). Composities voor bigband van 4 finalisten worden uitgevoerd door het **Brussels Jazz Orchestra** onder leiding van de componist. Een internationale jury kiest één winnaar.

Op **vrijdag 22 september en zaterdag 23 september** musiceren de zes vooraf geselecteerde groepen van het jongerenconcours voor een internationaal gerenommeerde jury en een groot publiek. De finalisten zijn: We Ride Bikes (NL), Steven Delannoy Trio (B), Jazz Kamikaze (DK), The Duet (IL), Guy Nikkels/Rein Godefroy Quartet (NL) en Magnus Mehl (D).

In de jury zetelen beroepsmusici en docenten: **Jan Hautekiet**, voorzitter (BE) - **Frank Vaganée** (BE) - **Nathalie Lories** (BE) - Pablo Zuniga (ES) - **Erik Möseholm** (DK) - **Jan Formannoy** (NL) - **Joachim Ullrich** (D) - **Kris Lemmens**, secretaris (BE).

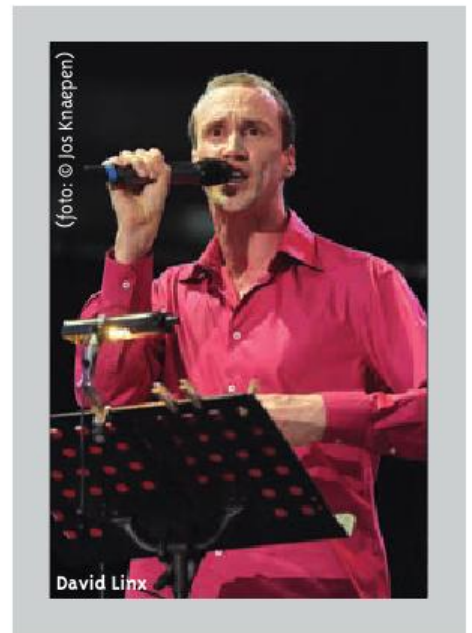
Het concours wordt omkaderd door concerten van het trio **Nathalie Lories/Jos Machtel/Martijn Vink** (21/09) en de internationaal befaamde tandem **David Linx** (zang) en **Diederik Wissels** (piano) (22/09). Na het concours wordt op zaterdag 23/09 deze editie feestelijk afgesloten met de proclamatie van de winnaar van de **28th Jazz Hoeilaart Intern'l Contest**.

Prijzen

Naast de traditionele geldprijzen die variëren van € 350 tot € 2.000 voor de 1^e prijs, mag de

laureaat rekenen op een tournee langs de Belgische podia in het daaropvolgende jaar, een optreden op het **Getxo Jazz Festival** in Spanje en sedert dit jaar is er ook een optreden voorzien op **Jazz Middelheim** voor de groep die door Radio 1 zal gekozen worden uit de laureaten van de twee voorgaande jaren. Deze prijs wordt terecht de **Elias Gistelincx Prijs** genoemd als hulde aan de betreurde componist, vroegere Radio 1 productieleider en stichter van Jazz Middelheim.

Op zaterdag 23 september zijn er ook nog een reeks **randactiviteiten**, waaronder jamsessies en een opendeurdag van de aldaar gevestigde jazzacademie. Bijzonder is de gitaarworkshop met drie topgitaristen: **Eric Melaerts**, **Peter Hertmans** en **Paolo Radoni** tonen wat improvisatie betekent binnen verschillende stijlen.

(foto: © Jos Knaepen)

David Linx

Gitaarworkshop – 3 times SIX

Op zaterdag 23 september organiseert vzw Muziekmozaïek een uitgebreide gitaarworkshop. De workshop richt zich tot iedere gitarist die z'n instrument voldoende beheerst om samen met 3 topgitaristen de grenzen van gitaarimprovisatie te verkennen. Drie toppers in het genre, Eric Melaerts, Peter Hertmans en Paolo Radoni tonen wat improvisatie betekent binnen verschillende stijlen; Rock, Pop, Fusion, Jazz,...

Workshop Pop & Rock: Eric Melaerts

Workshop Fusion: Peter Hertmans

Workshop Jazz: Paolo Radoni

De deelnemers worden verdeeld in 3 groepen. Elke workshop duurt 1,5 uur. Na een workshop schuiven de groepen door naar de andere workshop. Zo neemt iedere deelnemer deel aan elke workshop.

Lokatie: Felix Sohiecentrum, Gemeenteplein 1, 1755 Hoeilaart. Prijs: € 25,00 (incl. toegangsticket Jazz Hoeilaart Intern'l zat.23 september) overschrijven op rek.nr. 734-0064446-47 met vermelding "JHo6 workshop".

Vierde BJO compositie wedstrijd

De **BJOICC**, voluit de *Brussels Jazz Orchestra International Composition Contest* is een initiatief van het **BJO**, dat werd gekoppeld aan het concours van Jazz Hoeilaart. Veel Engelse woorden, meer dan een mond vol, maar die wel duidelijk aangeven waar het hier over gaat. Het is een uniek initiatief, dat componisten van over de gehele wereld de gele-

genheid geeft hun werk door een toporkest te laten uitvoeren. Voor de vierde keer wordt dit concours ingekaderd in Jazz Hoeilaart. Een preselectiejury kiest vier finalisten uit deze inzendingen. Die komen deze keer uit het Verenigd Koninkrijk, Zweden (2x) en Duitsland. Reserves op de selectie komen uit Spanje en Macedonië. Hun werk zal op de finaledag

door het BJO uitgevoerd worden onder leiding van de componist. Een internationale jury zal uit deze finalisten een winnende compositie kiezen. De winnende componist ontvangt een opname op CD van zijn werk én een geldprijs van € 1500. Het publiek kiest een winnaar voor de Publieksprijs.

De finalisten in een notendop!

Dit jaar noteerde de organisatie **65 kandidaturen** uit **22 landen**. Hiervan kwamen er **8 uit België**, waaronder het trio van de saxonist Steven Delannoye dat tot finalist werd verkozen.

In 2004 stichtte Tieltenaar **Steven Delannoye** zijn trio met twee hoogvliegers uit de jonge jazzgeneratie, namelijk de vrouwelijke bassiste Yannick Peeters en drummer Lionel Beuvens. Steven liep school aan het Lemmens bij Frank Vaganée en richtte al een paar groepen op zoals zijn sextet New Groove en Mopti. Verder speelde hij al met gevestigde namen uit de Belgische jazzwereld.

We Ride Bikes uit Nederland is in feite ontstaan onder impuls van leider-pianist Michal Vanoucek, een Slovaak, die aan het Conservatorium van Den Haag zijn kwartet formeerde met studiegenoten uit Italië, Portugal en Nederland. Vanoucek is niet alleen pianist maar ook dirigent. In die laatste hoedanigheid liet hij zich opmerken op het North Sea Jazz Festival 2003 als leider van het *String Orchestra* in

het Charlie Hadens project 'American Dreams' (met o.a. Michael Brecker en Brad Mehldau).

Een groep met twee Noren, twee Denen en een Zweed behoren voor ons tot wat we geografisch Noord-Europa noemen. De groep **Kamikaze** werd gesticht in 2005 en liet zich opmerken door de debuut-cd 'Mission 1'. De groep scoort op concours en in publieke optredens en heeft ondertussen al heel wat getoerd door het gehele Europese vasteland. Van een *blitzkrieg* gesproken!

Uit Israël komt het duo **Omer Klein** (p) en **Haggai Cohen Milo** (b). Zij studeerden aan het befaamde *New England Conservatory of Jazz* in Boston. Het repertoire gaat heel breed met invloeden uit het gebied waaruit ze afkomstig zijn, van Israël tot Indië. Ze haalden de *Down Beat Music Student Award* en stonden in mei

zelfs in de New Yorkse *Carnegie Hall*, tengevolge van een prijs op de *International Chamber Music Competition*.

Het **Guy Nikkels-Rein Godefroy kwartet** werd opgericht aan het Conservatorium van Den Haag en telt een Belg in zijn rangen, bassist Hendrik Vanattenhoven. Jazz Hoeilaart wordt voor deze groep de maidentrip na het afsluiten van hun studies.

Het kwintet van saxonist **Marcus Mehl** is gevormd in 2004 tijdens hun gezamenlijke studie aan de *Musikhochschule* in Keulen. Ondertussen zijn deze muzikanten ook in andere bands actief, o.a. in Peter Herbolzheimers Bundes Jazzorchester. Op het concours van het Jazzfestival in Getxo (Bilbao) haalden zij de eerste prijs, waardoor ze automatisch geselecteerd werden voor Jazz Hoeilaart.

Le Monde de Kota

(foto: © Jos Knaepen)

Laureaatconcerten – Le Monde de Kota

Eén jaar na hun overwinning op Jazz Hoeilaart Intern'l Contest '05, toert **Le Monde de Kota** door het land. De wedstrijdjury schreef in zijn commentaar: "De intensiteit van hun muziek en de originele arrangementen brengen de luisteraar helemaal in hun eigen wereld".

De ontmoeting tussen de Toscaanse contrabassist **Guido Zorn**, de Libanese harmonica-speler **Olivier Goulet** met Afrikaanse roots, de trombonist **Stéphane Montigny** uit Orléans en de Bretoense gitarist **Julien Omé** was beslist geen toeval. Ze studeren alle vier aan het CNSM (*Conservatoire National Supérieur de musique et de danse* in Parijs).

Le Monde de Kota speelt kleurrijke muziek met de complexiteit van de eenvoud, die uitmond in een vibrerende, warme en contrastrijke muziek waarin de originele thema's voldoende ruimte laten voor improvisatie.

Ze deelden de affiche met o.a. Rick Margitza, Alain Jean-Marie, Laurent Dewilde, Magic Malik, Pierrick Pedron en McCoy Tyner.

Meer info: www.jazzhoeilaart.be

De wedstrijdjury over

Le Monde de Kota:

"De intensiteit van hun muziek en de originele arrangementen brengen de luisteraar helemaal in hun eigen wereld"

Le Monde de Kota - concerten:

- 10/09: 19^e Internationaal Straatkunstenfestival, Balen
- 15/09: A Jazz Experience – De Singer, Rijkevorsel
- 16/09: Festival van Vlaanderen, Gent
- 17/09: de Sjuur, Maaseik
- 19/09: Muziekinstrumentenmuseum, Brussel
- 22/09: Jünglingshaus, Eupen
- 23/09: 28ste Jazz Hoeilaart Intern'l Jezus-Eik/ Overijse
- 23/09: Jazz Station, Brussel
- 24/09: Jazzerette, Zichem

Informatie & inschrijvingen

vzw Muziekmozaïek,

Wijngaardstraat 5, 1755 Gooik,

T: 02 532 38 90, F: 02 452 34 94

Mail: vincent.de.laat@muzmoz.be

Info: www.jazzhoeilaart.be -

www.muziekmozaiek.be

Luc De Baets

JAZZ IN DE WARANDE

SEIZOEN 2006-2007

ZONDAG 29/10/2006 - 20.15 UUR
FRED HERSCH

VRIJDAG 10/11/2006 - 20.15 UUR
**JEF NEVE TRIO +
TERENCE BLANCHARD**

ZATERDAG 18/11/2006 - 20.15 UUR
DAVE LIEBMAN

ZONDAG 10/12/2006 - 20.15 UUR
**ALEXI TUOMARILA
QUARTET**

ZATERDAG 27/01/2007 - 20.15 UUR
NARCISSUS QUARTET

ZONDAG 04/02/2007 - 20.15 UUR
BOJAN Z

ZATERDAG 10/03/2007 - 20.15 UUR
REGGIE WASHINGTON

ZATERDAG 14/04/2007 - 20.15 UUR
**ROBIN VERHEYEN
INTERNATIONAL QUAR-
TET**

VANAF 14 JUNI KAN U EEN ABONNEMENT
SAMENSTELLEN. ZATERDAG 2 SEPTEMBER
START DE LOSSE TICKETVERKOOP.
MEER INFO: 014 41 69 91.

**DE WARANDE
TURNHOUT**
.....
www.warande.be

Europese verankering

Jazz Brugge is terug. In de eerste week van oktober is Brugge het decor voor een 20-tal jazzoptredens van vooraanstaande Europese jazzgroepen. Opnieuw wordt **Brugge vier dagen lang de hoofdstad van de Europese Jazz.**

Het Jazz Brugge 2006 menu in een pennentrek: 4 middagconcerten in het decor van de Vlaamse expressionisten in het Groeningemuseum. 4 pianoconcerten in de Kamermuziekzaal van het Concertgebouw. 11 avondconcerten in de Concertzaal van het Concertgebouw. Jamsessies, film & video, drank- en eetstandjes in het Concertgebouw.

Wie er nog mocht aan twijfelen, de jazzmuziek uit Europa en zijn vertolkers worden niet langer als buitenbeentjes beschouwd. Ze krijgen internationaal steeds meer een stem in het kapittel. Zie maar naar de programmering van de herfstfestivals. JazzBrugge heeft reeds vier jaar geleden resoluut de kaart van jazz uit Europa getrokken. Deze keer is het festival na try-outs in augustus (2002) en mei (2004) verschoven naar het begin van oktober. Maar het Concertgebouw en het Groeningemuseum blijven de plaats van het gebeuren.

JazzBrugge opent op **donderdag 5 oktober in de kamermuziekzaal** met het duo van **Jef Neve** en **Pascal Schumacher**, een opener die kan tellen. In de concertzaal opent het kwartet van de jonge Hongaarse tenorsaxofonist **Gabor Bolla**, een achttienjarig talent, door de kenners een grote toekomst voorspeld. **Chris Joris** en **Bob Stewart** stellen tot slot hun nieuwe band en hun gloednieuwe WERF-cd 'Rainbow Country' voor. Chris Joris mikt met dit internationaal gezelschap ook op de buitenlandse podia. Zie het interview van Frederik Goossens met Chris Joris in dit magazine

Waar velen op **vrijdag 6 oktober** naar uitkijken is het soloconcert van **Misha Mengelberg** in de ka-

mermuziekzaal. De Nederlandse pianist is een geval apart, die bovendien de jazz kent als geen ander. Zijn liefde voor Monk en Ellington is bekend, maar hij is vooral een blijvend vernieuwer, die altijd ver-rast. Na het **Ernie Hammes Sextet** en de Nederlandse **Astronotes**, komt de Britse saxofonist **Soweto Kinch**, die in zijn groep postbop met rap verbindt.

Zaterdag 7 oktober wordt vast een hoogdag met eerst een duo-optreden in de kamermuziekzaal van **Rita Marcotulli** en **Andy Sheppard**. Onze landgenoot **Pierre Vaiana** laat zich met zijn nieuwe groep **Al Fun-duq** inspireren door de muzikale traditie van Zuid-Italië. **Sylvain Kassap**, alweer een klarinet-speler uit de Franse school, heeft niet de bekendheid van bv. Louis Sclavis of Michel Portal, maar dit kan juist een stimulans betekenen voor de Fransman, die hier met een kwartet aantreedt. **Tous Dehors**, (iedereen buiten!), is de toepasselijke uitsmijter en de naam van de tienkoppige band o.l.v. **Laurent Dehors**, multi-instrumentalist en lid van het bekende Trio Grande.

Zondag 8 oktober begint met een soloconcert van de Franse pianovirtuoos **Jean-Michel Pilc** in de kamermuziekzaal. **Doppel Moppel**, het kwartet van de Duitse broers en trombonisten **Bauer**, leidt de avond in in de concertzaal. Daarna komt het **Bobo Stenson Trio**. Pianist Bobo Stenson is stilaan het boegbeeld geworden van de pianojazz in Noord-Europa en van het ECM-label. Ook bassist Andreas Jormin is een sterke pion in dit Bobo Stenson Trio. Zij geven de fakkelt door aan het **Bollani Quintet**. Pianist Stefano Bollani is "een van de meest boeiende ontdekkingen in de Europese jazzwereld" (Mischa Andriessen

in Jazzmozaïek). De manier waarop hij in zijn eigen quintet op een elegante manier zijn vele invloeden en muzikale bagage verwerkt, is aanstekelijk. In 2002 was hij in Brugge met het Enrico Rava Quartet, in 2004 was hij de openbaring solo. Nu komt hij met zijn eigen groep. Luister naar de cd 'I Visionari' op Label Bleu, in de zomereditie van Jazzmozaïek besproken. Een beloftevolle afsluiter van dit festival!

Jazz in het museum

Naast Chris Joris en Pierre Vaiana zit de Belgische deelname verder in hoofdzak op de middagconcerten in het Groeningemuseum met o.a. het **Ben Sluijs Quartet** (5/10) en het duo van **Nathalie Loriers** en **Karim Baggili** (6/10). Verder is er het Portugese trio **TGB** (7/10) en tot slot op zondag een trio rond saxofonist **Benjamin Koppel** met bassist **Thomas Andersson** en drummer **Alex Riel**. Van onze kant ten zeerste aanbevolen!

In de rand van dit gebeuren kan u ook een tweetal interessante tentoonstellingen meepikken. Eén over de jazz in de strip: **Bulles Jazz Blues - Quand la BD Swingue** en één die de geschiedenis van de jazz vanuit een Belgisch standpunt belicht door middel van een negental jazzkabinetten: **Wallonie-Bruxelles, c'est jazz**. Beide tentoonstellingen zullen te bezoeken zijn in het Brugse Concertgebouw.

JazzBrugge is een organisatie van vzw Jazz Brugge, een samenwerking van De Werf, het Concertgebouw en de Brugse Musea.

www.jazzbrugge.be

Stefano Bollani

Pianist Stefano Bollani

is "een van de **meest boeiende ontdekkingen** in de **Europese jazzwereld**"

(Mischa Andriessen in Jazzmozaïek)

Chris Joris:

*“Soms is het **aandeel van de improvisatie zelfs nog een beetje te klein...**”*

Op 5 oktober stelt **Chris Joris** tijdens JazzBrugge zijn **nieuwste cd 'Rainbow Country'** voor. Een paar maanden tevoren heb ik Chris kunnen onderscheppen tijdens een voortdurend heen-en-weer reizen tussen hometown Tremelo en Brugge. Daar was hij net de eerste ontwerpen voor de hoes gaan bekijken.

Moet een jazzmuzikant zich daar tegenwoordig ook al mee bezig houden?

Joris: Ik hou ervan om bij alle productiestadia van een nieuwe cd aanwezig te zijn. Dat geldt niet alleen voor het verloop van de opnames, maar ook voor het mixen van de muziek, de keuze van de volgorde van de nummers, enz. De foto en het ontwerp van de hoes kan symbolisch zijn voor het verhaal dat je met je muziek wil vertellen. Een nieuwe cd is per slot van rekening een kind dat je de wereld instuurt. Dan wil je dat alles er zo perfect mogelijk uitziet.

En? Is het een mooi kind geworden?

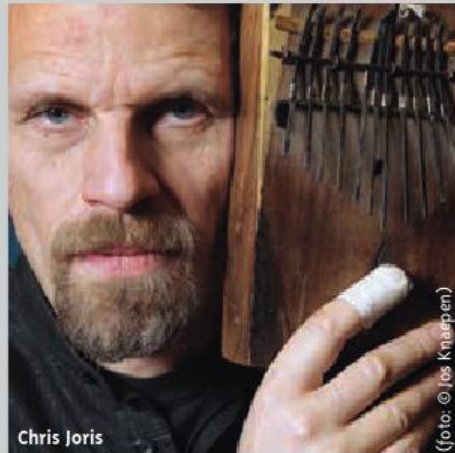
Joris: Wel, ik heb een gloednieuwe band samengesteld. Het is eigenlijk allemaal begonnen met de hernieuwde ontmoeting met **Bob Stewart**. We kennen elkaar ondertussen al zo'n kleine twintig jaar, van toen we samen in een groep rond **David Linx** en **Pierre Van Dormael** speelden. Met die band hebben we in 1988 een plaat gemaakt met muziek op de teksten van de Amerikaanse schrijver James Baldwin. Toen Bob vorig jaar in duo met **Arthur Blythe** in de Werf in Brugge speelde, heeft hij me opnieuw op het podium uitgenodigd. Onmiddellijk bleek weer hoe goed het tussen ons klikt.

Hij is de gastheer en ik de ceremoniemeester. En hoewel we allebei duidelijk aanwezig zijn, treden we, zoals het goede gastheren betaamt, niet steeds op de voorgrond. We spelen bijvoorbeeld geen enkel stuk in duo, omdat ik de gewoonte heb alle muzikanten aan het woord te laten.

En dat zijn er nogal wat. Je speelt nu met een septet?

Joris: Daarom staan er ook veertien stukken op het album. Ik wil eerst en vooral een grote pluim geven aan **Chris Mentens**. De vaste bassist van deze groep, **Reggie Washington**, had zijn hand gebroken en kon onmogelijk de opnames meemaken. Chris heeft dan in de studio de contrabaspartijen voor zijn rekening genomen, terwijl hij wist dat hij later naar de achtergrond zou verdwijnen. Begin juli lukte het Reggie opnieuw om wat basgitaar te spelen. Hij is dan de bas komen overdubben. Op de plaat hoor je daar-

om op enkele nummers de contrabas van Chris Mentens in de achtergrond, waarover de basgitaar van Reggie te horen is.

Chris Joris

(foto: © Jos Knaepen)

Chris Joris:

“Samen een visnet maken van klanken die in elkaar passen, daar gaat het bij ons ook om.”

En bovenop die bassen, kwam nog eens de bastuba van Bob Stewart. Hoe hebben zij de balans gevonden?

Joris: Meestal spelen ze dezelfde lijn en verdubbelen gewoon de baspartij. Daardoor krijgt de muziek een zware, pompende, broeierige ondergrond. Ik heb daar bewust rekening mee gehouden tijdens het uitschrijven van mijn arrangementen. Die zijn niet zo strak of hermetisch als die van **Nathalie Loriers** of het **BJO**. Er waren wat afspraken over de ritmieken en wat de percussie zou moeten doen en hier en daar waren er neergeschreven tegenstemmen van Bob Stewart, maar daar hield het bij op.

Je speelt ook geen piano op deze plaat?

Joris: Ik weet dat veel mensen daar nochtans naar uitkijken. De percussionist die ook piano kan spelen! Tja, ik speel al zoveel instrumenten. Mijn huis puilt er van uit. Moet ik dat nu allemaal op één cd gaan zetten? **Fabian Fiorini** is een technisch erg onderlegde pianist met een grote harmonische kennis die tegelijk zeer swingend en percussief kan spelen. Hij is nog een leerling van me geweest

en je hoort mijn invloed in zijn pianospel. Hij leest bovendien nog eens moeiteloos van het blad. Ik had een aantal intro's uitgeschreven op de manier waarop ik ze zou spelen. Toen hij bij mij langskwam om mijn composities door te nemen, speelde hij ze onmiddellijk van het papier. Ik hoorde mezelf. Dat was hallucinant!

Je beperkt je tot percussie en dan ga je je nog eens omringen met twee andere percussionisten?

Joris: Dé grote ster is **Baba Sissoko**, die tamani (*talking drum*) en n'goni (Afrikaanse luit) speelt. Op één nummer zingt hij ook. Een fantastische muzikant. Maar de percussionist van dienst is **Junior Mthombeni**. Ik ken Junior al van toen hij werd geboren. Hij heeft ook bij mij les gevolgd en zo zijn we vrienden geworden. Dit is de eerste keer dat hij met mij de studio introk.

De muzikanten van deze groep belichamen, als ik het goed begrijp, de vele persoonlijkheden van Chris Joris?

Joris: Ja, zo zou je het kunnen zeggen. Bob heeft dat spirituele. De neiging ook om terug te grijpen naar de volkse roots van de jazz. **Eric Person**, de saxofonist, is een puur lyrische speler. Hij vertegenwoordigt mijn liefde voor een mooie melodie. Reggie Washington heeft dan weer dat groovy pizzicato. Baba Sissoko, dat is de poëzie van Afrika. Hij is mijn derde arm, de troubadour van de groep. Wat ik niet kan op mijn conga's of djembe, verlengt Babba op zijn tamani. En Junior vulde de percussiepartijen aan waar ik die niet alleen aankon. En bij Fabian is het nog het opvallendst. Hij speelt echt piano zoals ik het zelf zou doen.

In 'Experience' en 'New Experience' speelden de muzikanten al jaren samen vooraleer jullie de muziek op plaat zetten. Het waren hechte bands die elkaar perfect aanvoelden en op erg hoog empathisch niveau speelden. Nu draai je dat proces om?

Joris: We hebben hooguit twee dagen gerepeteerd vooraleer we de studio indoken. We zaten bovendien met een heel strakke deadline. Op nog eens twee dagen tijd hebben we vijftien stukken opgenomen.

Zoiets past natuurlijk in jouw esthetiek. Je pleit voor meer improvisatie, in allerlei soorten muziek?

Joris: Soms is het aandeel van de improvisatie op deze cd zelfs nog een beetje te klein, vind ik. Ik hou van het mooie compromis tussen de zogeheten free jazz van de jaren zestig en de minder agressieve modale improvisatie zoals we dat met 'Experience' hadden gevonden. Deze plaat klinkt nog vrij vierkant naar mijn gevoel. We exposeren een thema, verdelen de solo's om terug te keren naar het thema.

Maar het had misschien ook zijn voordelen. Jullie hadden nog niet de kans om elkaars kleine kantjes te ontdekken, elkaars clichéetjes te voorspellen. Je kon met een frisse, onbevangen geest spelen?

Joris: Ja, die zenuwachtigheid waarmee we de opnames zijn begonnen, kan inderdaad ook nuttig zijn. Misschien zijn wij net meer naar elkaar gaan luisteren.

Wat ik vaak hoor, is dat ik niet nadrukkelijk genoeg aanwezig zou zijn op mijn platen. Ik ben net altijd aanwezig. Ik heb de muzikanten gekozen en het zijn daarenboven grotendeels mijn composities. Af en toe speel ik wel een melodische en solistische rol en treed ik op het voorplan. Maar ik ben er niet de man naar om te willen uitpakken. De muziek moet een mooi verhaal vertellen, dat is het belangrijkste. Door die deadline zijn de meeste stukken ook erg kort. Als je een cd wil maken van meer dan zeventig minuten, moet de improvisatie wel van heel erg hoog niveau zijn om in een beperkt aantal stukken je verhaal te willen doen.

Het lijkt me tekenend voor jou, die dienstbaarheid tegenover ander muzikanten, tegenover het geheel.

Joris: Veel mensen vinden het mooi dat ik plaats geef aan mijn solisten, soms ten koste van mezelf. Ik zal nooit de lakens naar me toe trekken omdat ik steeds de mensen die rond mij staan, aan het woord wil laten. Als de thematiek van het nummer het vraagt, zal ik het voorplan nemen. Dan ben ik er even en probeer ook echt iets te vertellen.

Is dat gemeenschapsidee iets typisch Afrikaans?

Joris: Helemaal niet, want heel veel Afrikaanse muzikanten willen ook zelf schitteren. Dat zijn dan wel de muzikanten waar ik niet verder mee wil samenwerken. Baba zou ons bijvoorbeeld allemaal kunnen wegspelen, maar hij doet het niet. Hij is het soort charismatische muzikant die ervoor kan zorgen dat de andere kan schitteren.

Het collectieve samenspel heeft natuurlijk wél iets met Afrikaanse roots te maken. Dat hoor je heel goed in New Orleans jazz bijvoorbeeld; er werd tegelijkertijd geïmproviseerd en niemand zat in mekaar weg. Samen een visnet maken van klanken die in elkaar passen, daar gaat het bij ons ook om. De Afrikaanse 'dreun' en ritmiek is ook veel meer aanwezig dan in mijn vorige platen. Zelfs in de tragere ballades hoor je toch altijd weer een bolero-

of tangoachtig ritme op de achtergrond. Maar er is minder herkenbare 'swing', waar je jazz normaal mee associeert. Dit is de eerste keer dat ik daar durf van afwijken. Op die manier kan je zeggen dat dit mijn meest 'Afrikaanse' plaat tot nu toe is.

Je verwacht dat deze muziek nog heel wat zal evolueren?

Joris: Ze moet nog losser en vrijer worden. De muzikanten moeten nog het zelfvertrouwen krijgen om de voorgeschreven partij te laten vallen zonder de idee te krijgen te spartelen.

Als we de kans krijgen meer te spelen en het vertrouwen onderling kan groeien, dan kan ik ook het uiteindelijke repertoire van deze groep samenstellen.

Wat ik nu bijvoorbeeld mis is een trio tuba, sax

en percussie. Maar dat kunnen we allemaal nog brengen op het podium.

De cd is een smaakmakertje om het echte werk te gaan beleven op de concerten, zoals dat hoort bij goede jazz?

Joris: Zo zou je het kunnen noemen. Ik vraag niet veel, maar mocht ik met deze groep eens wat meer buiten kunnen komen. Wat meer festivals en clubs doen. Dat zou al heel mooi zijn. Het wordt alsmaar moeilijker om als *ancien* werk te vinden. Ik hoef mijn waarde als jazzmuzikant niet meer te bewijzen, toch?

cd-release concerten:

- 5 oktober: JazzBrugge 2006
- 9 oktober: Hnita-Hoeve - Heist o/d Berg

(foto: © Jos Knaepen)

Chris Joris en Bob Stewart

**Chris Joris over Bob Stewart (rechts):
Hij is de gastheer en ik de ceremoniemeester.**

Dinant Jazz Nights

Dirk De Gezelle

in de ban van ECM

De geboortestad van Adolphe Sax verwelkomt van 29 september tot en met 1 oktober het **eerste volwaardige ECM festival** in ons land. Aan de oevers van de Maas, met de beroemde citadel hoog uitstekend boven het historische stadscentrum, kunnen muzikliefhebbers zich drie dagen lang onderdompelen in een verkwikkend muzikaal bad, gearfumeerd en op de juiste temperatuur gebracht door niemand minder dan labeleigenaar en producer **Manfred Eicher**.

De organisatoren, **Jean-Claude Laloux** en **Patrick Bivort**, zijn niet weinig trots dat ze de negende editie van het festival kunnen herdopen tot ECM Festival. Ze wijden hun evenement dit jaar volledig aan het prestigieuze Duitse platenhuis dat gaandeweg uitgroeide tot één van de meest toonaangevende, onaf-

hankelijke labels. ECM Records geniet wereldwijd bekendheid en heeft, mede dankzij een uitgebreid distributienetwerk, niet enkel toegewijde fans in Europa en de V.S., maar ook in Japan, Australië en Brazilië. Manfred Eicher, voor de gelegenheid curator van de Dinant Jazz Nights, startte in 1969 in München met

zijn *Editions of Contemporary Music* (ECM). De LP 'Free at Last' van pianist **Mal Waldron**, verschenen in 1971, vormde het startschot voor een omvangrijke en zeer diverse muzikale productie die 37 jaar later de kaap van de 900 releases heeft genomen. Zonder meer een indrukwekkend cijfer. Maar wat écht respect afdwingt, is de visie die ECM ontwikkeld heeft, en het feit dat het zijn visie en onafhankelijke positie altijd trouw is gebleven. Met een niet aflatende drang naar perfectie heeft Manfred Eicher productietechnieken verfijnd (en daarmee een hoogwaardige, herkenbare sound gecreëerd), unieke artistieke samenwerkingsverbanden tot stand gebracht en bruggen gebouwd tussen muzikale tradities en culturen, vaak dwars door en over de grenzen van de tijd heen. Geïmproviseerde muziek en jazz zijn van oudsher een hoeksteen van het productiehuis. Daarnaast heeft de avontuurlijke blik van ECM met de creatie van de ECM New Series in 1984 ook geleid tot vernieuwende projecten binnen de traditie van de klassieke muziek en heeft het componisten gestimuleerd en op weg gezet naar bredere erkenning. De koudwatervrees van sommige critici heeft gaandeweg plaats gemaakt voor respect. De vermeende 'zweverigheid' heeft in de hoofden van velen plaats gemaakt voor een andere perceptie van ruimtelijkheid.

Unieke podia

Saxofonist **Jan Garbarek**, sinds de begindagen een vooraanstaand lid van de ECM-familie, opent op vrijdag 29 september het festival in een gezamenlijk concert met de Engelse vocalisten van **The Hilliard Ensemble**. Dit optreden vindt plaats in de Collegiale Kerk, een imposant bouwwerk met fundamenten die dateren uit de 7de eeuw.

Naast de Collegiale Kerk beschikt het festival nog over twee podia die zich op wandelafstand van elkaar bevinden. Zo is er de Abdijkerk van Leffe, waar op zaterdag 30 september de Noorse luitist **Rolf Lislevand** met zijn ensemble present zal zijn. Na jarenlang een authentieke vertolking van barokmuziek

Jan Garbarek

(foto: © Jos Knaeppen)

te hebben nagestreefd, brengt hij nu bevrijdende interpretaties, zoals te horen is op de recente opname 'Nuove Musiche'. Naast de Spaanse zangeres en harpiste **Arianna Savall**, dochter van de bekende viola da gambaspeler Jordi Savall, maakt onder meer ook de fijnbesnaarde bassist **Bjorn Kjellemyr** (**Terje Rypdal**) deel uit van Lislevand's band. Op dezelfde locatie vindt op zondag 1 oktober een intiem concert plaats met de Argentijnse bandoneonspeler **Dino Saluzzi**, een begenadigde verteller die de perfectie benadert, en de Duitse, van oorsprong klassieke celliste **Anja Lechner**, bekend van het Rosamunde Quartett.

Traditiegetrouw ligt het zwaartepunt van de concerten in het Cultuurcentrum van Dinant. De Franse pianist **François Couturier** bijt er op zaterdag de spits af met zijn nieuwe **Nostalgia Quartet**, genoemd naar een filmklassieker uit 1983 van de Russische cineast Andrei Tarkovsky. Couturier brengt in het gezelschap van accordeonist **Jean-Louis Matinier**, saxofonist **Jean-Marc Larché** en celliste **Anja Lechner** een hommage aan de in 1986 overleden filmmaker. Verwacht je aan een breed palet van kleuren, donkere schaduwen en lichtintervallen. Verrassingen mag je ook op zondagmiddag verwachten, wanneer het Italiaanse duo **Gianluigi Trovesi** en **Gianni Coscia** zijn opwachting maakt. Trovesi is allang geen onbekende meer voor het Belgische publiek. De twee oude strijdmakers zullen werk brengen uit hun albums 'Round About Weill' en 'In Cerca Di Cibo', wat aangename vooruitzichten biedt aan een cocktail van kamermuziek, folk, jazz, opgediend met een vleugje cabaret. Daarna is het de beurt aan het trio van de Noorse pianist **Tord Gustavsen**. De albums 'Changing Places' en 'The Ground' hebben zijn naam definitief gevestigd. De sierlijke, bedrieglijk eenvoudige, melodieën en subtiele ritmes van bassist **Harald Johnsen** en drummer **Jarle Vespestad** vinden hun weg moeiteloos naar het oor van de luisteraar, haken zich vast en blijven soms dagenlang nazinderen. Degenen die deze Europese sensatie bij vorige gelegenheden in Antwerpen of Brussel miste, krijgt nu een nieuwe gelegenheid, en kan meteen getuige zijn van het voortreffelijke kwintet rond de magische drummer **Manu Katché**. Zijn cd 'Neighbourhood' werd in dit magazine uitgeroepen tot topcd. Katché, een meester in het neerzetten van ritmische patronen, die hij naargelang de sfeer van een nummer stuwend dan wel subtiel uitwerkt, verstaat de kunst om 'op te gaan' in de muziek. Hij is aanwezig, zonder op een overdreven manier de aandacht op te eisen. Hoogstens verlegt hij de spanningsboog via dynamische accenten. Met

'Neighbourhood' debuteert Katché op ECM als componist en 'leader'. Op dit album gaan sensualiteit en ontroering hand in hand terwijl in de wijde omgeving van de melodie alles verraderlijk lichtvoetig swingt. Voor de prestaties van de bandleden dan ook niets dan lof. Met pianist **Marcin Wasilewski** en bassist **Slawomir Kurkiewicz** brengt trompettist **Tomasz Stanko** tweederde van zijn Poolse kwartet in stelling. Het voltallige kwartet van Stanko sluit het zaterdagprogramma af in het Cultuurcentrum van Dinant.

In de schoot van het festival loopt een overzichtstentoonstelling met uitvergrotingen van een aantal legendarische cd-covers. De expositie, die het toonaangevende grafische design van ECM in beeld brengt, loopt van 28 september tot 22 oktober.

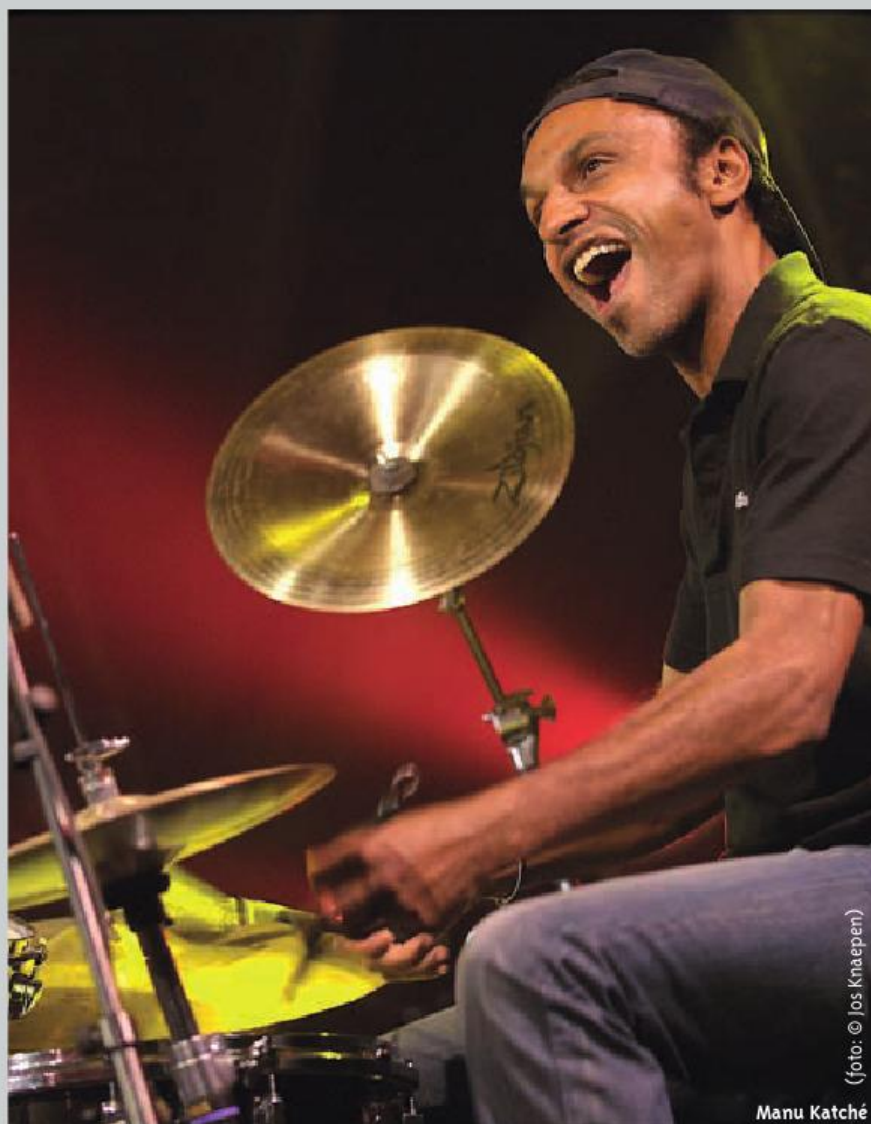
ECM Festival praktisch:

Alle nuttige informatie is terug te vinden op de festivalsite, www.ecmfestival.be (of www.dinantjazznights.org).

Tickets zijn te koop via de website, via de FNAC winkels (ticketlijn: 0900 00 600 - www.fnac.be), via www.ticketpass.be (ticketpass lijn: 0900 40 850), bij de Mark's Sound winkels in Antwerpen en in Brussel, bij de toeristische dienst of rechtstreeks via het Cultureel Centrum van Dinant.

Andere interessante links:

www.ecmrecords.com
www.abbayedeleffe.be
www.dinant-tourisme.be

(foto: © Jos Knaepen)

Manu Katché

Manu Katché, een meester in het neerzetten van ritmische patronen, die hij naargelang de sfeer van een nummer stuwend dan wel subtiel uitwerkt, verstaat de kunst om 'op te gaan' in de muziek.

Dinant Jazz Nights

Dirk De Gezelle

Pionier Europese avant-garde jazz **Tomasz Stanko:**

"I carry mood and atmosphere"

Na enkele seconden stilte, kondigt de pianist met enkele losjes uit de pols gespeelde noten aan dat er iets staat te gebeuren. De bassist voelt het moment en beroert de snaren. Dan weerklinkt een wel-luidend akkoord en de muzikanten leggen de basis voor de melodie. De trompettist nadert vanuit de verte en legt vervolgens, met juist geplaatste, sensueel aangeblazen noten, zijn ziel bloot. Er klinkt melancholie in zijn stem, hunkering ook. Het verlangen is zo sterk dat het bijna pijn doet.

Op zaterdag 30 september sluit het **Tomasz Stanko Quartet** de tweede festival-dag af van het ECM Festival in Dinant. De Poolse trompettist zal optreden in het gezelschap van pianist **Marcin Wasilewski**, bassist **Slawomir Kurkiewicz** en drummer **Michal Miskiewicz**. De groep stelt bij deze gelegenheid zijn nieuwe album voor. 'Lontano' is na de spraakmakende releases 'Soul of Things' (2002) en 'Suspended Night' (2004) de derde studioplaat die Stanko met zijn drie jonge metgezellen opnam. Het is een meesterwerk geworden. Op zondag 1 oktober maakt hij ook deel uit van Manu Katché's Neighbourhood Quintet, dat het festival afsluit.

Dinant Jazz Nights biedt dus een unieke gelegenheid om Tomasz Stanko live te horen, want de optredens in ons land zijn vrij zeldzaam.

Stanko: We spelen inderdaad heel weinig in België. Een hele poos geleden waren we te gast in Brussel in het kader van een Pools uitwisselingsproject en ik speelde ook een keer in duo met **Bobo Stenson** in Antwerpen. Maar dat is al jaren geleden. In feite is het voor het eerst dat ik met mijn kwartet optreed op een Belgisch festival.

Voor de opnames van 'Lontano' ruilde je de vertrouwde Rainbow Studio's in Oslo voor een studio in het zuiden van Frankrijk.

Stanko: We werkten voor het eerst in Studio *La Buissonne*, in de omgeving van Avignon. Echt een schitterende opnameruimte en er heerste bovendien een prima atmosfeer. We zijn er echt heel tevreden over.

Werkte die omgeving inspirerend?

Stanko: Absoluut! Ik hou erg veel van de Provence. In mijn jonge jaren was ik trouwens een groot liefhebber van het impressionisme. Cézanne, bijvoorbeeld. Hij is één van mijn favoriete schilders. De omgeving daar heeft zeker een positieve invloed gehad. We waren daar in de herfst en het was er erg mooi en rustig.

Het is dus geen toeval dat er in jouw muziek een voortdurend spel is tussen licht en schaduw.

Stanko: Ik hou erg veel van kleuren en van contrasten. *I carry mood and atmosphere*. Een melancholische stemming, zoals veel kunstenaars die hebben, is een deel van mijn natuur.

Wat betekent de titel van je nieuwe album?

Stanko: Weet je, elk woord heeft verschillende betekenissen. Je zou het letterlijk kunnen vertalen maar eigenlijk illustreert het woord vooral een open, poëtische atmosfeer die heel goed past bij de muziek op het album.

De titeltrack loopt als een rode draad doorheen de cd.

Stanko: Inderdaad. De drie Lontano-stukken waarnaar je refereert, zijn in feite drie lange improvisaties die qua sfeer op dezelfde lijn zitten als mijn composities. Het zwaartepunt ligt op ritme en melodie. Vooral melodie, eigenlijk. Ik hou van deze aanpak in de vrije, geïmproviseerde muziek... en ik werk al jaren met deze band, dus de muzikanten weten hoe ze ritmisch en melodisch te werk moeten gaan en geven intuïtief richting aan de muziek.

En er zijn ook citaten uit het verleden waar te nemen...

Stanko: Dat klopt. Ik had weliswaar vooraf ideeën, maar eens ik de studio inga, maak ik mijn hoofd volledig leeg. Dit is belangrijk om te kunnen inspelen op het moment zelf. De relatie met

de producer, Manfred Eicher, is heel bijzonder. Hij ligt mee aan de basis van het ontstaan van de muziek. Tijdens het opnameproces ontwikkelt zich een hechte samenwerking en zijn inbreng is dan ook van groot belang voor het eindresultaat. In feite is hij het vijfde bandlid.

In de jaarlijsten waarin *Downbeat Magazine* terugblikte op 2005 was het **Tomasz Stanko Quartet** vertegenwoordigd in liefst drie categorieën. Dat is toch wel uitzonderlijk voor een Europese jazzmuzikant?

Stanko: Tot dusver hebben we drie succesvolle tournees ondernomen in de V.S. Daardoor zijn we er bekend. Het is juist dat niet veel Europese muzikanten die kans krijgen. Behalve iemand als **Toots Thielemans**, natuurlijk! Het was verrassend dat we overal zeer goede kritieken kregen. In oktober gaan we terug naar de States voor een concertreis langs de Oost- en de Westkust. ▶

Wie een volledig beeld wil krijgen van de reikwijdte en carrière van Tomasz Stanko, moet beslist zijn goed gestoffeerde website bezoeken, www.tomaszstanko.com.

Tomasz Stanko (over Manfred Eicher):

in feite is hij het vijfde bandlid.

Visuele prikkels

Het derde Motives Festival wil verrassend uit de hoek komen. Henri Texier nodigt Carlo Nardozza uit, Joachim Kühn brengt met Rabih Abou-Khalil zijn 'Journey', en het Lidlboy-project van Jozef Dumoulin heeft zijn plaats naast het Bob Dylan-project van Jamie Saft, die andere toetsenmeester. De excentriek Lola Perrin beroert de piano aan de hand van beelden. Een wisselwerking van muziek en beeld. Een avontuurlijke beleving die Motives programmeert van 15 t.e.m. 18 november in het Casino Modern te Genk.

**MOTIVES
FESTIVAL**
now sounds of jazz

Bernard Lefevre

Dit Motives festival is een initiatief van Personal Mountains vzw, Genk en werd als festivalorganisatie structureel erkend door de Vlaamse Gemeenschap. Karin Laenen, artistiek leider, stelt dat Motives intrigerende artiesten wil samenbrengen, die een creatieve interactie aangaan, ook met andere kunst disciplines. Visuele prikkels dus, waarvoor enkele beeldkustenaars centraal staan.

Het Carlo Nardozza Quintet, winnaar van Jong Jazztalent 2005, en nog recent te gast op het befaamde Tremplin Jazz d'Avignon mag in zijn eigen Genk Motives voor geopend blazen op woensdag 15 november. Hun eerste cd 'Making Choices' kreeg alom lovende kritiek (zie ook Jazzmozaïek 2/2006 pag. 35). Naast Carlo Nardozza op trompet treedt het kwintet aan met Daniel Daemen (as, ss), Melle Weijters (g), Tom Van Acker (cb) en Steffen Thormähle (dr).

Diezelfde avond treedt Henri Texier op met zijn 'Strada Quintet'. En die heeft Carlo Nardozza gevraagd als special guest. Het 'Strada' kwintet bestaat naast Henri Texier (contrabas) uit Gueorgui Komazov (trombone), François Corneloup (baritonsax), Sébastien Texier (altsax, klarinet) en Christophe Marguet (drums). Eind oktober verschijnt een nieuwe cd '(V)ivre' van Henri Texier bij Label Bleu.

Donderdag 16 november is omgedoopt tot Tzadik Label Night met enkele artiesten van dit eigenzinnige label van John Zorn. Multi-instrumentalist Wadada Leo Smith treedt eerst aan met zijn 'Golden Quartet'. Daarna is het de beurt aan Jamie Saft met zijn trio. Saft is vooral bekend van John Zorn's Electric Masada en zijn samenwerking met Dave Douglas ('Freak In' en 'Keystone'). Op Tzadik verschijnt binnenkort zijn nieuwste cd 'Trouble', waarop hij met zijn trio

(met Ben Perowsky op drums en Greg Cohen op bas) de muziek van Bob Dylan brengt. Dat wordt alleszins een andere kennismaking met Saft.

Vrijdag 17 november staat de piano centraal. Heel uniek en exclusief is het optreden van de Britse Lola Perrin die zich meditatief laat leiden in haar pianospel door beelden. Wie houdt van Brian Eno, Michael Nyman of Erik Satie, zou zich hier moeten vinden. En al wordt ook verwezen naar Keith Jarrett, ze speelt naar verluidt noch minimalistisch, noch jazz. Dus u oordeelt zelf maar. In april van dit jaar verscheen haar cd 'Fragile Light' (Works for solo piano and for six pianos) op New Note.

(foto: © Jos Knaepen)

Jamie Saft

Daarna treedt de Zwitserse pianist Nik Bärtsch op, die dit jaar op ECM de cd 'Stoa' uitbracht. Dit is dan met zijn zen-funk kwintet (Ronin), zoals ook aangekondigd op Motives, die 'ritual groove music' brengt. Het is muziek met elementen van funk, hedendaagse klassieke muziek en Japanse rituele muziek.

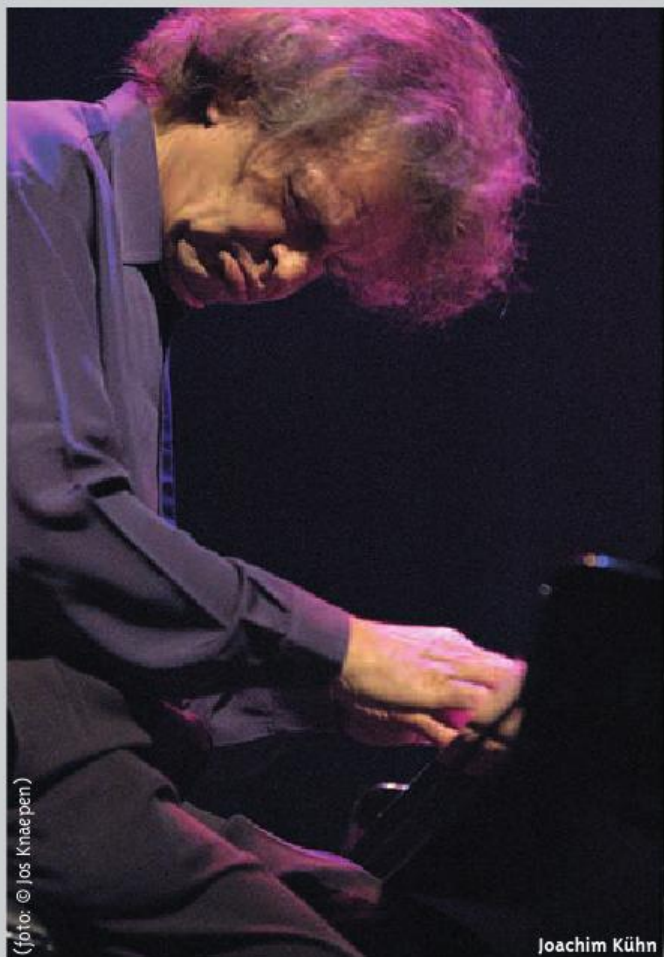
Om de avond af te ronden volgt een verkenning van de grenzen tussen jazz en klassieke Arabische muziek. De virtuoze pianist Joachim Kühn concerteert met de Libanese luitspeler Rabih Abou-Khalil en de drummer Jarrod Cagwin. Dit project heeft zich al geconcretiseerd in de vorig jaar uitgebrachte cd 'Journey to the Centre of an Egg' (zie Jazzmozaïek 4/2005 pag. 27). We zijn benieuwd of Kühn ook naar de saxofoon grijpt...?

Zaterdag 18 november begint met het optreden van Lidlboy, het jongste project van Jozef Dumoulin (fender rhodes, laptop) met Bo Van der Werf (baritonsax, keyboards), Erik Thielemans (drums) en Lynn Cassiers (zang). Ze brengen een mix van elektronica en vrije improvisatie aangevuld met zweverige zanglijnen.

The Herbaliser (GB) sluit het festival af met een mix van hiphop, funk, soul en jazz.

Info: www.motivesfestival.com

Start ticketverkoop vanaf 1 oktober.

(foto: © Jos Knaepen)

Joachim Kühn

JAZZ-mozaïekjes

aRTET is de winnaar geworden van de muziekwedstrijd 'Jong Jazztalent Gent', het enige nevenpodium van Blue Note Records Festival, georganiseerd in opdracht van Duvel-Moortgat. aRTET speelt overwegend etherische, ECM-geïntente jazz met stevige grooves. Opvallend zijn de sterke solo's en het gesmeerde teamgeluid van deze vier perfect op elkaar ingespeelde muzikanten. Het gaat om gitarist **François Delporte**, tenorist **Tom Callens**, contrabassist **Sam Gerstmans** (die de vaste bassist Ben Ramos op onnavolgbare wijze vervangt) en drummer **Lionel Beuvers**. Zij haalden het met één neuslengte op **Rubik's Cue** en het Nederlandse **Rembrandt Frerichs Quartet**, beiden goed voor een eervolle vermelding. aRTET speelt volgend jaar alvast het openingsconcert van Blue Note Records Festival 2007, het slotconcert van Jong Jazztalent Gent 2007 en het krijgt een JazzLabserie in het najaar 2007. Meer info: www.bluenoterecordsfestival.com.

Pianist **Ivan Paduart** wordt aangezien als één van de meest actieve jazzmuzikanten van zijn generatie. Zijn discografie groeit gestaag en zijn actieradius wordt steeds maar groter. Paduart, die op Jazz in Marciac aantrad met accordeonist **Richard Galliano**, bassist **Richard Bona** en drummer **Manu Katché** is in oktober en november druk in de weer met een aantal duo concerten met Galliano. In Waterloo kreeg Paduart op 8 september carte blanche voor een optreden met muzikale vrienden. Uitgenodigd waren o.a. Richard Galliano, **Philip Catherine**, **David Linx** en **Fay Claassen**. In september verschijnt een nieuwe cd 'My French Heart', met klassiekers van het Franse chanson. Raadpleeg Paduart's concertagenda op www.ivanpaduart.com

Op het **Avignon Jazz Festival** in Zuid-Frankrijk is de Grand Prix Tremplin Jazz 2006 toegekend aan de Vlaamse groep **Saxkartel** (olv Tom Van Dijk). De prijs behelst een optreden op het festival volgend jaar en een cd-opname in de befaamde studio

La Buissonne, waar heel wat groten hebben opgenomen. Le prix de la meilleure composition ging ook naar een landgenoot, de beloftevolle trompettist **Carlo Nardozza**, leider van het Carlo Nardozza Quintet, dat vorig jaar Jong Jazztalent in Gent heeft gewonnen.

Bruce Lundvall, president van Blue Note Records, heeft voor de tweede helft van februari 2007 een extra-editie van het Blue Note Records Festival gepland. Gent, Parijs, Londen en Amsterdam zijn kandidaten. Een aantal Blue Note artiesten zal op die festivals aantreden, onder hen vanzelfsprekend ook een aantal recent gecontracteerde artiesten.

De **WDR Jazzpreise**, de jazzprijzen van de Duitse publieke omroep WDR, zijn dit jaar toegekend aan pianist **Florian Ross** (voor compositie en arrangement) en trompettist **Matthias Schriefl** (voor improvisatie).

BBC-Jazz Awards. De Amerikaanse orkestleider/arrangeur **Quincy Jones** heeft 13 juli de BBC Lifetime Achievement Award gekregen. Andere winnaars van BBC Jazz Awards waren **Alan Barnes** (Best Instrumentalist), **Clare Teal** (Best Vocalist), **Ian Carr** (Services to Jazz) en **Andrew McCormack** (Rising Star). Als beste jazzalbum kwam 'The Lyric' van saxofonist **Jim Tomlinson** uit de bus, met als speciale gast zijn vrouw, de zangeres **Stacey Kent**.

Tenorsaxofonist **Sonny Rollins** is door de leden van de Jazz Journalists Association (JJA) tot zowel musicus als tenorsaxofonist van het jaar 2006 gekozen.

Een toe te juichen initiatief is **CRISS CROSS** van Theatergroep Schemering. Het is een speelse voorstelling met veel klank en beweging en af en toe wat woorden, maar vooral muziek van jazzmuzikant en -componist **Thelonious Monk** (1917-1982). Het zijn familievoorstellingen en schoolvoorstellingen, gespreid over het gehele land.

De **Handelsbeurs** in Gent opent zijn deuren voor een 'open podium'. Geïnteresseerden kunnen een demo insturen voor wat genoemd wordt het Kraakpandpodium. Insturen kan naar Handelsbeurs, Kouter 29, 9000 Gent met vermelding Kraakpand. Info: www.handelsbeurs.be en mail naar floor.thomasse@handelsbeurs.be

Het **Audi Jazz Festival** brengt in zijn 21ste editie deze herfst een boeiende mix van traditionele jazz, wereldmuziek en vernieuwende stromingen waar blues, funk, R&B en elektronica hand in hand gaan. Niet minder dan een 60-tal concerten in de voornaamste zalen van ons land. 'Latin Seduction' werd uitgeroepen tot thema van het programma 2006. Als een rode draad loopt een aantal concerten met het **BJO** en als special guest **Dave Liebman**.

► [lees verder op blz 18]

Richard Galliano met Ivan Paduart, Richard Bona en Manu Katché op Jazz in Marciac 2006

Sonny Rollins
Jazz à Vienne 2006

(foto: © Jos Knaepen)

De **Lokerse Jazzklub** plant op 16 september een reünie van de huisorkesten, die de club in zijn veertigjarig bestaan heeft gehad. Info: www.lokersejazzklub.be

Het **Jazz Station** in St. Joost-ten-Node lijkt na het eerste seizoen met zo'n honderd concerten, definitief uit de startblokken. De programmering met drie concerten per week is al een eind ingevuld en oogt beloftevol. Info: jazzstation@skynet.be.

Het cultuurcentrum **Het Getouw** in Mol heeft ook een jazzprogramma dat gezien mag worden. Uitkijken is naar de vrijdag op het eind van de maand. Namen als **Amina Figarova**, **Tutu Puoane**, **Alexandre Cavalière**, **Franco Saint De Bakker** en **Martijn van Iterson** zijn de trekpleisters.

Jazzcafé **Opatuur** in Gent plant vanaf september opnieuw een reeks concerten op zondag. Duo's, trio's, geen drummers en geen vocale jazz. Voor de rest kan alles, zie info op <http://users.telenet.be/opatuur/>

De **Lokerse Jazzklub** klaagt de administratieve rompslomp aan, waaraan vzw's onderworpen zijn. Een van de oudste en nog altijd springlevende jazzpodia in ons land, doet een oproep om orde te scheppen in de vele reglementeringen en paperassen, waaraan een vzw onderworpen is. De vereenvoudiging van de administratie is toch ook één van de doelstellingen van deze regering. Zie het Kafka project van Vincent van Quickenborne!

Het **Jazz Centrum Vlaanderen** in Dendermonde heeft een eerste brochure uit over de geschiedenis van de jazz in Vlaanderen. Info: www.jazzcentrumvlaanderen.be.

Porgy & Bess 50: De ook in Vlaanderen zeer bekende jazzclub in het Zeeuws-Vlaamse Terneuzen bestaat in 2007 50 jaar. Vele Vlamingen hebben in die jaren de weg naar dit jazzpodium gevonden. In een volgend nummer komen we terug op de viering van een halve eeuw Porgy & Bess! In het najaar 2006 zijn er al enkele flinke opwarmers voor de komende feestelijkheden. Na **Baseline** op 3 september, komt pianist **Randall Corsen**, als 'artist in residence', in opvolging van **Jesse van Ruller** vorig seizoen, voor een eerste concert naar P&B. Zondag 19 november is een hoogdag met het legendarische Montreuxtrio (1976) van **Monty Alexander**, feat. **John Clayton** en **Jeff Hamilton**, artiesten die inmiddels al vertrouwd zijn met het podium in Terneuzen. Op zondag 3 december komt saxofonist **Jan Menu** even terug naar zijn thuisbasis met baritonsaxofonist **Gary Smulyan** en het trio van **Rein de Graaff**.

► Naast composities van Liebman, gearrangeerd door o.a. Vince Mendoza, Jim McNeely e.a., wordt er bestaand en nieuw werk gespeeld. Het concert wordt opgenomen om later een live cd van uit te brengen. Info: www.audijazz.be

Jazz Tour is de Franstalige tegenhanger van de JazzLab Series. In oktober wordt de spits afgebeten door het **Mimi Verderame Quartet**.

Het **20ste Intern. Jazzfestival Viersen** brengt op 22 en 23 september **Maria Schneider** aan het hoofd van de **WDR Big Band** met **Gary Versace** op accordeon. Verder op het programma nog **Mike Mainieri & Northern Lights**, **Tom Harrell Quintet** en **European Jazz Ensemble**. Info: www.jazz-festival-viersen.de

In de V.S. is de **radiosector** aan verandering toe. De toekomst ligt niet zozeer meer bij muziekzenders, maar wel bij nieuwszenders. Marktonderzoek heeft uitgewezen dat luisteraars lokaal nieuws en praatprogramma's verwachten, omdat ze hun favoriete muziek toch via hun Ipod of MP3 speler beluisteren. (bron:Jazzflits)

Jazzliefhebbers, die een vlotte pen hebben en wat te vertellen hebben, kunnen behalve bij **Jazzmozaïek** ook terecht bij www.jazzpedia.org.

Banana Peel 40!

In 1966 werd **Banana Peel Jazz & Blues club** gesticht in Ruiselede, het molendorp tussen Aalter en Tielt, op de grens van West- en Oost-Vlaanderen. Het was de tijd van de voorspoedige en woelige jaren zestig, toen de Vlaamse jeugd ging studeren, maar ook de tijd waarin diezelfde jeugd kennis maakte met wat er in de wereld gebeurde en de Amerikaanse muzikale cultuur, met rock en roll en met jazz, het oude continent veroverde.

Erik Carrette, **Luc De Baets** en al snel ook **Jean Verstraete** en **Paul Faict** besloten dat er ook wel wat meer mensen mochten meegenieten van wat ze zelf de muziek van hun hart vonden. **The Cotton City Jazz Band** uit het toenmalige Gentse studentenmilieu mocht op 15 oktober 1966 de spits afbijten in **Kluize Nele** in de Kasteelstraat met hun aanstekelijke **New Orleans Revival**, die in die jaren vele volgelingen zou kennen, o.a. de **Dendermondse Jeggpap** en **The Roof Jazz Band**. De toen roemruchte **Dutch Swing College Band**, die samen met **Chris Barbers Blues & Jazz Band** – later ook in **Banana Peel!** - de revival van de dixieland en de swing in Europa propageerden, werd aangezocht voor een concert in een lokaal zaaltje onder de kerktoeren. Een op zijn minst gedurfde onderneming en het was pas toen **Arie Ligthart**, de toenmalige banjo-

Tourcoing Jazz Festival is aan zijn 20^e editie toe van 13 tot 19 november 2006. Bij het afsluiten van de redactie was het programma nog niet vrij gegeven. Aangekondigd zijn **Dee Dee Bridgewater**, **Souad Massi**, **Richard Bona**, **Sixun** en **Anouar Brahem**. Zie www.tourcoing-jazz-festival.com.

Op 23 oktober wordt bassist en arrangeur **Jean Warland 80**. Hij lag mee aan de basis van de bebop in België. Na een lange carrière bij radio-orkesten in Duitsland (RIAS Berlijn en WDR Big band in Keulen) heeft de kwieke Brusselaar vanuit zijn thuisbasis in Bornheim en Knokke zijn activiteiten uitgebreid. Hij richtte met jonge muzikanten groepen op als **Sax No End** en **Saxport**, speelde met zijn eigen kwartet en zijn **A-Train Sextet** en treedt nu nog op in duo met rietblazer **Fabrice Alleman**. Happy Birthday, Jean!

Jazzfotograaf **Jos Knaepen** stelt tentoon in GC Op-Weule, Sint Lambertusstraat, 91, St. Lambrechts-Woluwe van 16/9 tot 8/10. Vernissage op vrijdag 15 september. Inleiding door Marc Van den Hoof, gevolgd door een concert van het **Pascal Schumacher Quartet**.

speler en zakelijk leider van DSC, een en ander kon combineren in Vlaanderen, dat ook Ruiselede zijn concert kreeg met de vrij bekende en dientengevolge ook dure DSC. Maar het concert slaagde en zette de organisatoren aan om jazz op een regelmatige basis te organiseren. Stilaan werd ook de moderne jazz, in casu bebop, op het programma geplaatst. Vooral bassist en promotor **Roger Van Haverbeke** bracht niet alleen lokale grootheden als **Al Jones**, **Sadi** en **Jack Sels**, maar ook heel wat Amerikanen op doortocht in het land, naar de stilaan vermaarde club in Ruiselede. Intussen kwam via een tussenstop in **De Vestzak** (toepasselijke naam) de club uiteindelijk in de huidige locatie in de Akkerweg terecht. **Chet Baker**, **Johnny Griffin**, **Gene Connors** en het trio van **Wild Bill Davis** waren er te gast. Maar ook pianisten als **Jack van Poll** en **Charles Loos** kwamen met gasten naar **Banana Peel**. In de jaren tachtig werden steeds meer bluesartiesten (Koko Taylor, Luther Allison, Robert Cray, Dana Gillespie, Doug McLeod, Dave van Ronk, Melvin Taylor, Magic Slim & The Teardrops, Roland... en de jaarlijkse terugkerende tournee van het Chicago Blues Festival) geprogrammeerd en evolueerde **Banana Peel** tot een vrijwel uniek blues en R&B podium, dat zelfs liefhebbers aantrok uit Noord-Frankrijk en Zeeland. Sinds enkele jaren doet **Banana Peel**, mede door de recente vernieuwing en verjonging in het bestuur, lofwaardige pogingen om, tussen de bluesconcerten door, de jazz terug een plaats te geven in de programmering. Bij voorkeur op maandag, want 'the monday blues' zal in **Banana Peel** steeds een traditie blijven.

Luc De Baets

www.bananapeel.be

20 jaar

Sounds Jazz Club in Elsene

Jazz is in de eerste plaats live-muziek. De nood aan podia voor deze muziek is groot. Voor uitbaters van jazzclubs is het echter niet altijd even makkelijk om het hoofd boven water te houden. Sergio Duvaloni kan erover meespreken. Sinds 1986 baat hij in Elsene de Sounds Jazzclub uit.

Sergio: "Op 10 april 1986 heb ik samen met mijn vrouw de Sounds geopend. Daarvoor hadden wij gedurende zeven jaar een rockcafé in Berlijn uitgebaat. Aanvankelijk organiseerden wij hier ook blues- en rockconcerten, maar al gauw bleek de mentaliteit van de rockconcertgangers hier totaal verschillend van die van het publiek in Berlijn. Wij moesten dus uitkijken naar een muziekgenre waar een rustiger publiek op afkwam. Doordat ik zelf een jazzliefhebber ben, was de keuze snel gemaakt, al zag ik het niet zitten om te concurreren met de, inmiddels helaas overleden, Pol Lenders die hier toen nog geen honderd meter verderop

zijn Bierdrome uitbaatte. Uit respect voor zijn jarenlange inzet voor de jazz, en wetende dat hij zich beperkte tot traditionele jazz, heb ik toen besloten om hier moderne jazzconcerten te organiseren. Op een dag is de ouwe Pol hier zelf binnengestapt. Hij had het hier zodanig naar zijn zin dat hij mij vroeg waarom ik hier geen jazzconcerten in het algemeen zou organiseren. Het waren de woorden van een vader die zijn zoon de toestemming geeft om zijn beroepsactiviteiten over te nemen en zo geschiedde ook. In een eerste fase vonden de jazzconcerten hier enkel plaats op zaterdag, maar al snel kwam daar de vrijdag bij en nu kan je in de Sounds vijf concerten per week meepikken. De examenconcerten van de leerlingen van het Conservatorium vinden hier plaats. Het is voor hen een geschikte gelegenheid om te wennen aan een publiek. Het is echter bijzonder moeilijk om in Brussel, zelfs in heel België, jazzconcerten te organiseren, zeker als het om jonge, beginnende artiesten gaat. Ik pleit al jaar en dag voor het oprichten van een soort van comité dat het volledige jazzcircuit grondig bestudeert en de nodige budgetten vrijmaakt om de clubs die het verdienen, financieel bij te staan om de artiesten een degelijk honorarium te kunnen uitbetalen en een gerichte promotiecampagne te voeren, zonder dat ze daarom moeten zitten goochelen met nepstatuten en pseudo-vzw-tjes. Eigenlijk bestaan die comités al. Neem bijvoorbeeld *Les Lundis d'Hortense* of *JazzLab Series*. Maar er zouden veel meer middelen moeten komen.

Het is ook de taak van de organisatoren van grote jazzconcerten en -festivals om eindelijk eens dat evenwicht te herstellen door de Amerikanen wat minder ruimte te laten innemen op hun affiches, en die te laten invullen door degelijke Europese artiesten. Het wordt hoog tijd dat de Amerikanen beginnen in te zien dat zij de wereld niet kunnen blijven domineren. Laten we beginnen bij de jazz! Een moeilijke opdracht, maar we moeten volhouden. En zeggen dat hier in de Sounds heel wat uitstekende jazzgezelschappen ontstaan zijn: **Octurn**, het **Brussels Jazz Orchestra**, noem maar op, allemaal artiesten die ik gekend heb toen ze nog op het Conservatorium zaten en die af en toe, nog wat onwennig, hier voor een bescheiden publiek kwamen spelen of repeteren, tussen concerten van, pakweg, **Philip Catherine** en **Lee Konitz** in."

Grote namen zoals **John Scofield**, **Toots Thielemans**, **Ravi Coltrane**, **Reggie Washington**, **Aldo Romano**, **Stefano di Batista**, **Flavio Boltro**, **Paco Sery**, **Rosario Giuliani**, **Eric Legnini** en **Daniel Romeo** speelden ooit in de Sounds, of doen dat nog geregeld. Tijdens de master-jamsessions, die elke maandag plaatsvinden in de Sounds, is het niet denkbeeldig dat je er bijvoorbeeld **Philip Catherine** aantreft op het podium, naast pianist **Dado Moroni** en drummer **Sebastiaan De Krom**.

Jempi Samyn

www.soundsjazzclub.be

H A NDELSBEURS CONCERTZAAL

- Dinsdag 26 september 2006 **KRAAKPAND #1** MET SUSPENSORES, FABLES OF FUNGUS EN SIMPLESONGS
- Vrijdag 29 september 2006 **CAPILLA FLAMENCA / JEF NEVE & FRIENDS** (Coproductie met Festival van Vlaanderen)
- Dinsdag 17 november 2006 **KRAAKPAND #2** MET THE NICO VAN GENDT PROJECT, SILVER JUNKIE EN BALTHAZAR
- Woensdag 18 november 2006 **BRISKEY**
- Vrijdag 10 november 2006 **THINK OF ONE / INTERNATIONALS**
- Donderdag 16 november 2006 **BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA & DAVID LIEBMAN**
- Woensdag 22 november 2006 **CELSO FONSECA** BOSSA NOVA
- Dinsdag 5 december 2006 **GONZALES**
- Vrijdag 15 december 2006 **ABSINTHE MINDED**

MEER CONCERTEN OP WWW.HANDELSBEURS.BE INFO & TICKETS: Handelsbeurs - Kouter 29 - 9000 Gent - T 09 265 91 65

MERCATOR

Belgische jazzpianisten solo

Luc De Baets

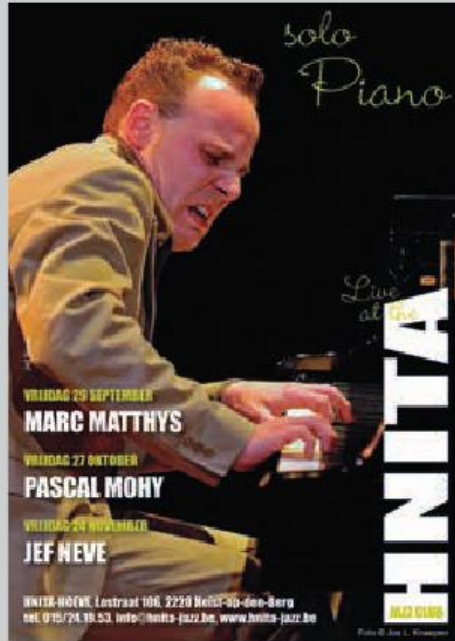
Jos Knaepen is niet alleen een knap fotograaf, maar ook een jazzman in hart en nieren. Hij is vooral een liefhebber van pianisten. Helemaal op zijn eentje plande hij een reeks soloconcerten in de Hnita-Jazzclub in Heist-op-den-Berg, een club met een traditie en een reputatie van hier tot in Tokio.

Van meet af aan was de belangstelling er en werden de concerten opgenomen om wellicht later uit te brengen. We laten Jos zelf zijn troetelkind voorstellen.

Vanwaar het idee om een reeks solopianoconcerten te organiseren met pianisten van bij ons?

Knaepen: Als solopiano fanaat was ik jarenlang bezig met het verzamelen van de fameuze *Maybeck Recital Hall Series*. Bekende en minder bekende, maar uitstekende, Amerikaanse jazzpianisten werden tussen 1989 en midden jaren 90 door Concord Records opgenomen in de kleine maar gezellige kamer van de *Maybeck Hall* in de heuvels van Berkeley, California. Resultaat: 42 cd's met solopianisten, in uitstekende akoestische omstandigheden opgenomen.

Eind jaren 90 was ik in de mogelijkheid om de *Maybeck Hall* te bezoeken en was dusdanig onder de indruk van het zaaltje dat ik dacht, wij hebben voldoende goede jazzpianisten in België, dus, moet het mogelijk zijn om een soortgelijk idee in ons kleine landje te verwezenlijken. Er was voor mij maar één plek waar dat eventueel zou kunnen en dat is de *Hnita Jazz Club* in Heist o/d Berg. **Juul en Peter Anthonissen** waren onmiddellijk voor het idee te vinden en bereid om de *HNITA Jazz Club* te

beschikking te stellen voor dit project.

De concerten worden ook opgenomen. Wat is de bedoeling hiervan?

Knaepen: Omdat dit een uniek concept is voor ons land - er vinden weliswaar her en der solo pianoconcerten plaats in zalen en zaaltjes van ons land, maar nooit in het concept van een reeks - en dus vond ik dat alle con-

certen moesten worden opgenomen. De bedoeling is het om, na afspraak met de betrokken pianisten, deze reeks, tot op heden reeds drie concertopnamen, op cd beschikbaar te maken voor de geïnteresseerde luisteraars. Er is op dit ogenblik nog geen precieze timing voor het verschijnen van de opnamen vastgelegd.

Wat is jouw inbreng en die van Hnita?

Knaepen: Mijn inbreng is het programmeren en contacteren van de pianisten, inhuren van de piano en de intro van het concert in de *Hnita*. *Hnita* zorgt voor de infrastructuur.

Welke pianisten zijn al vastgelegd? Programma?

Knaepen: De bedoeling is het om 6 pianisten per jaar voor het voetlicht te brengen, telkens op de laatste vrijdag van de maand. Het repertoire bestaat uit een eigen werk en klassiekers uit de jazz.

Het eerste concert had plaats in het voorjaar en het programma zag er uit als volgt: in maart: **Ewout Pierreux**; april: **Jack Van Poll**; mei: **Erik Vermeulen**. In het najaar gaan we verder met: **Marc Matthijs** (september), **Pascal Mohy** (oktober) en **Jef Neve** (november).

<http://www.hnita-jazz.be/concerts.htm>

Marc Matthys

(foto: © Jos Knaepen)

Pascal Mohy

(foto: © Jos Knaepen)

2nd Brussels Young Jazz singers competition

Vorig jaar had voor de eerste keer de *Brussels International Young Jazz Singers Competition* plaats. Het werd een succes! Er waren meer dan 80 kandidaten van over de ganse wereld. Daaruit werden 12 finalisten geselecteerd, een verdomd moeilijke klus. Het niveau was dermate hoog dat veel professionals daar een punt konden aan zuigen en het was voor de toenmalige jury, waar ik met Judy Niemack, David Linx, Bruno Castellucci en André Joassin toe behoorde, geen sinecure om daar een winnaar uit te selecteren. Maar het was een succes! En dat zette **Paul Huyghens** en

Ysabel Vangru aan om dit jaar een tweede editie te organiseren. De selectie van de finalisten was bij het ter perse gaan nog niet rond, maar van **dinsdag 3 tot vrijdag 6 oktober** zullen de finales plaats hebben in *The Music Village* in Brussel. Daaruit zullen drie kandidaten gekozen worden voor de grote finale in de grote zaal van de *AB*, op een paar passen van de *Music Village*. De jury bestaat uit voorzitter **David Linx**, die deze keer de opdracht kreeg een andere equipe samen te stellen. Die bestaat uit de Amerikaanse zangeres **Sheila Jordan** en de winnares van vorig jaar, de

Engels-Italiaanse **Georgia Mancio**. Verder twee geroutineerde jazzspecialisten, de Vlaamse radioman en schrijver **Marc Van den Hoof** en zijn Franse collega criticus **Pascal Anquetil**, bestuurder van het Franse jazzmagazine *Jazzman*. Bovendien is het hartverwarmend te constateren dat ook het Brussels Gewest dit initiatief steunt. En opnieuw is de toegang gratis!

Info: www.themusicvillage.com

Luc De Baets

JazzLab Series mooi op koers

Najaar 2006 wordt bij JazzLab Series een periode van zuivere jazz en pure klasse.

Jazz
LAB
SERIES

Voor de uit Azerbeidzjan afkomstige **Amina Figarova** waren de aanslagen van 9/11 geen abstracte gebeurtenissen die zij via een televisiescherm vernam. De avond voor het drama speelde zij een concert in de Blue Note Jazz Club in Manhattan, waar ze tot laat in de nacht jamde en feestte. De dag erna was de wereld om haar heen in chaos terechtgekomen. In de intense *September Suite* schreef zij de gebeurtenissen van zich af en vertolkt deze samen met topmuzikanten als Kurt Van Herck en Nico Schepers.

Jazzisfaction heeft een nieuwe cd bij het Werflabel. Up-tempo groovy stukjes, warme ballades, ze hanteren een breed stijlenpalet, en steeds weten ze vakmanschap te paren aan diep gevoel. Tijdens deze tournee spelen ze een drietal concerten in *double bill* met het filmisch getinte pianotrio van **Mathieu Harlaut** uit Frankrijk.

Het kwintet van de piepjonge **Carlo Nardoza** baant zich in sneltreintempo een weg naar de top. Nardoza en zijn kornuiten wonnen vorig jaar de wedstrijd Jong Jazztalent in Gent en begin augustus dit jaar de compositieprijs op het prestigieuze Tremplin Jazz d'Avignon. Na hun concert op het Motives Festival in november stapt Nardoza een tweede keer het podium op om een concert te spelen samen met Henri Texier, die de jonge Genkenaar bewonderend 'un très grand talent' noemde.

CYCLOPHONICS

Rechtstreeks muzikaal commentaar bij de koers van de dag. Voor één keer wijkt JazzLab Series af van het principe dat een concert voor een geruisloos publiek moet plaatsvinden. Met dit idee van componist/muzikant/wielertoerist

Johan Derycke leggen we jazzliefhebbers en wielervanaten samen in de watten.

Het wereldkampioenschap op de baan en de belangrijkste wedstrijden uit de competitie veldrijden worden op groot scherm live muzikaal begeleid door een geroedeerd jazzensemble. Wie zich herinnert dat jazzbands vroeger in het midden van de piste reeds wielervedstrijden begeleidden, zal niet opkijken van dit zwerige samengaan van muziek en sport. De formule werd reeds beproefd en goed bevonden in de Vooruit, tijdens Lille 2004 en recent op het Kortrijk Congé festival.

Concertagenda

- **September:** Amina Figarova Sextet - www.aminafigarova.com
- **Oktober:** Jazzisfaction - www.jazzisfaction.com
- **November:** Carlo Nardoza Quintet - www.cng.be
- **September 06 - Januari 07:** Cyclophonics. Rechtstreeks muzikaal commentaar bij de koers van de dag.

Meer info op www.jazzlabseries.be

Mik Torfs

cc de meent

Jazz+ in CC de Meent te Beersel.

10 maanden en 12 concerten lang.

Elk concert wordt ingeleid door Peter Hertmans. | Bestel nu je **abonnement 8x8 voor €64:** Je kan ermee naar 8 verschillende concerten of met 8 vrienden samen naar één concert.

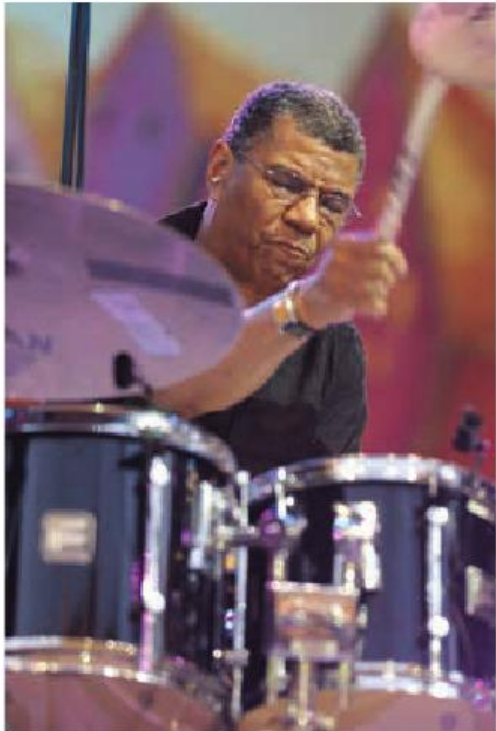
Vr	01/09/06	20.00 u	OCTURN & MAGIC MALIK: OCTURN XPS
Za	02/09/06	20.00 u	OCTURN & MAGIC MALIK: OCTURN XPS
Di	26/09/06	20.30 u	AMINA FIGAROVA SEXTET I.S.M. JAZZLAB SERIES
Do	26/10/06	20.30 u	JAZZISFACTION I.S.M. JAZZLAB SERIES
Do	30/11/06	20.30 u	PHILIP CATHERINE CD-VOORSTELLING I.S.M. AUDIJAZZ
Do	21/12/06	20.30 u	L'ÂME DES POÈTES: PRÉNOMS D'AMOUR
Do	25/01/07	20.30 u	FRANCO SAINT DE BAKKER MET SPECIAL GUEST RUDY TROUVÉ I.S.M. JAZZLAB SERIES
Do	22/02/07	20.30 u	STEPHANE GALLAND EN NELSON VERAS
Do	29/03/07	20.30 u	JACQUES PIROTTON, KURT VAN HERCK EN MIMI VERDERAME TRIO
Za	14/04/07	20.30 u	MICHEL BISEGLIA TRIO I.S.M. JAZZLAB SERIES
Wo	16/05/07	20.30 u	PETER HERTMANS CONCERT
Vr	22/06/07	20.30 u	ARTHUR MAES' PROJECT

Tickets en info: CC de Meent | Gemeenveldstraat 34 | 1652 Alseberg/Beersel
T 02 359 16 00 | info@demeent.be | www.demeent.be

Festivalzomer in beeld

Fotografie:
© Jos Knaepen

Jack De Johnette

Jazz à Vienne

Dianne Reeves

Jazz à Vienne

Jazz à Vienne (29/6-13/7) bracht New Orleans een tribuut met bekende ambassadeurs van de stad: de **Neville Brothers**, **Dr. John** en **Wynton Marsalis**.

Voor het eerst trad **Jack DeJohnette** met **John Scofield** en **Larry Goldings** als nieuw trio op. **Dianne Reeves** stal hier ook de show. Levende legendes zoals **George Benson** (63), **Benny Golson** (77) en **Sonny Rollins** (75) waren van de partij.

Mark Whitfield

North Sea Jazz Festival

Chris Botti

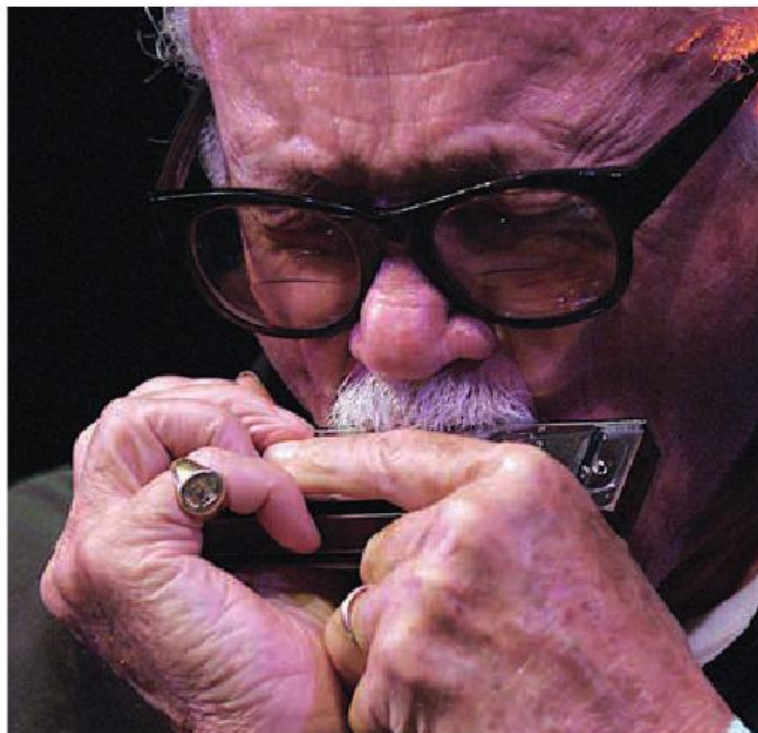
North Sea Jazz Festival

Het **North Sea Jazz Festival** (14-16/7), voor het eerst in Ahoy Rotterdam, trok 63.000 bezoekers. Niet iedereen was even enthousiast over de akoestiek en wie echt op jazz uit was, kwam minder aan zijn trekken. Het zwaartepunt heeft zich duidelijk verlegd naar R&B, fusion en wereldmuziek. **John Zorn** mocht de spits afbijten.

Jason Moran

Blue Note Records Festival

Toots Thielemans

Blue Note Records Festival

Trijntje Oosterhuis

Blue Note Records Festival

Het **Blue Note Records Festival** (13-23/7) was succesvol en wist 29.000 bezoekers (20% meer dan vorig jaar) aan te trekken.

Muzikale hoogtepunten waren: **Dianne Reeves**, **Jason Moran**, **Wayne Shorter Quartet**, **Nathalie Lories Quintet** en **Paolo Fresu Quintet**. De publiekstrekkers waren **Madredeus**, **Mariza**, **Madeleine Peyroux**, **Toots Thielemans** met als gast **Trijntje Oosterhuis**, en last but not least **Randy Newman**.

Wayne Shorter

Blue Note Records Festival

(foto: © Hilde Schmitz)

James Carter

Gouvy

Groovy Gouvy (4-6/8) bracht gesmaakte optredens van o.a. **Toots en Harry Allen** met **Benny Green**. Maar de verrassing kwam van de gekke Franse groep **Poum Tchack** en vooral van het **James Carter Trio**, dat de vlam in de pan deed slaan met 40 minuten stomende muziek om vervolgens de tevoren opgetreden gitaarvirtuozen **Stochelo Rosenberg** en **Romane** er bij te halen voor een jam met muziek van Django en tijdgenoten. Carter liet de set ver over tijd lopen maar het publiek bedankte met een staande ovatie.

Marsalis familie

Ellis Marsalis (72) aan de piano en zijn vier zonen: Branford (saxen), Wynton (trompet), Delfeayo (trombone) en Jason (drums)

Jazz in Marciac

Kenny Garrett

Jazz in Marciac

Het festival **Jazz in Marciac** (JIM 31/7 tot 15/8) kende opnieuw hoogtepunten met een uniek zonnig solo-optreden van **Brad Mehldau**, de emotioneel geladen saxofoon van **Kenny Garrett** en een zeldzame reünie van de **Marsalis familie**. Ook was er een Belgische inbreng met het kwartet van **David Linx** en **Diederik Wissels** en een all-star gezelschap rond **Richard Galliano** met **Ivan Paduart**. Volgend jaar is het de 30ste editie!

Brad Mehldau

Jazz in Marciac

Jack Van Poll

Tijdens de tweede wereldoorlog was er niet veel te beleven op jazzgebied in Nederland.

Soms hoorde je wat bigband jazz op de radio, maar dat was dan meestal van Nederlandse makelij, zoals de Ramblers, een fout orkest, wat wel goed speelde. 'Fout' omdat ze col-laboreerden met de Duitsers en zelfs tijdens de oorlog in Berlijn optraden.

Jack's Groove

Jimmy '**Lover Man**' Davis

In die tijd kon je donkerbruine kartonnen 78-toeren plaatjes krijgen, die aan één zijde voorzien waren van 'n schellaklaag en daarop kon je een stuk van drie minuten beluisteren. Die plaatjes heetten 'Hit of the Week'. Hoe die plaatjes bij ons thuis belandden mag God weten (en die weet het waarschijnlijk ook niet meer). De bevrijding in oktober 1944 bracht een toevloed van opwindende muziek met zich mee.

Voor onze voordeur stond wekenlang een grote tank met daarin 'n stel zwarte Canadezen en die hadden behalve kauwgom en chocolade, ook V-discs bij. Dat waren groot formaat 78-toeren platen speciaal uitgebracht voor de U.S. Armed Forces. (Ik heb er nog een paar van). **Coleman Hawkins** was mijn favoriet. En het **Benny Goodman** kwartet met **Lionel Hampton**, die veertig jaar later mijn baas zou worden, nadat ik door hem geboekt werd om voor 100 dollar per avond in zijn band plaats te nemen (1985).

In de zomer van 1945 werd het noorden van Holland bevrijd en Amsterdam was meteen de bakermat van de jazz. Mijn oom woonde in Amsterdam en was grafisch ontwerper. Dat vonden ze bij ons in de familie een artiest. Ik heb gebeden en gesmeekt om bij hem te mogen logeren. Uiteindelijk gaven mijn ouders toe en gewapend met een brief waarin stond wat ik wel en niet mocht doen, vertrok ik richting Amsterdam.

Mijn oom had verkering met de dochter van een pepermuntfabrikant, dus hadden we elke ochtend beschuit met muisjes voor ontbijt. s'Middags mocht ik naar de film van boven de 14 (ik was elf jaar) en s'avonds eerst richting Rembrandts plein naar Tom van der Stappen en zijn Witte Raven; 'n soort Glenn Miller gedoe met muzikanten in witte rokkostuums gestoken en daarna naar de Leidse straat, waar in de *Vliegende Hollander* op de eerste etage het **Miller Sextet** optrad, met **Pia Beck** piano,

Coen van Nassou vibes, **Eddie Doorenbos** bas en zang, **Sanny Day** zang, **Tonny Nusser** drums en leider **Ab de Molenaar** op gitaar (en die deed het met Sanny Day).

Ik herinner mij al die namen nog omdat ik ooit met al die muzikanten gespeeld heb.

Maar het hoogtepunt van de avond was bij **Max Woiski**, een Surinaamse jazzfan van het eerste uur, die een jazzbar uitbaatte schuin tegenover de *Vliegende Hollander*.

Daar stond die nacht een schoolbord voor de deur waarop met 'n krijtje stond aangekondigd 'Tonight Mr. **Jimmy "Lover Man" Davis**.' Ik vertelde apentrots aan mijn oom, dat ik wist wie die meneer was, want ik had thuis een 78-toeren plaatje van Dizzy met op de A kant *Shaw Nuff* en op de B-kant *Lover Man* geschreven door J.Davis en gezongen door **Sarah Vaughan**.

Dus daar zat hij, de eerste Amerikaanse Jazzpianist die ik in levende lijve ontmoette.

Ik ging muisstil uit m'n dak.

Ik had tijdens de oorlog op m'n evacuatieadres Engels geleerd van een Zeeuws meisje dat elf jaar ouder was en dat kwam me nu goed van pas. Ik vertelde meneer Davis dat ik het plaatje met zijn compositie had. Hij vroeg of ik piano speelde. "Ja, 'n beetje". Kom op en daar zat ik.

Sunny Side of the Street, toen 'n boogie woogie en daarna *Move* van **Denzil Best**.

Een bezoeker heeft tijdens mijn optreden (om 2 uur s'nachts) de politie gebeld en verteld dat er 'n kind piano zat te spelen. De politie heeft mijn oom en mij meegenomen naar het bureau in de Warmoesstraat waar proces-verbaal werd opgemaakt.

Toen we naar huis gingen was het bijna tijd voor beschuit met muisjes.

Lover Man staat nog steeds op mijn repertoire, Jimmy Davis leeft niet meer.

wo 18/10

RICHARD GALLIANO & IVAN PADUART

wo 8/11

JAZZISFACTION

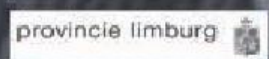
vr 15/12

BILZEN JAZZ NIGHT met o.a. franco saint de bakker

CULTUURCENTRUM DE KIMPEL BILZEN - www.dekimpel.be - www.jazzlabseries.be - www.limburg.be/motivesforjazz

Peer Bartenlein (Foto: Jos Kraepen)

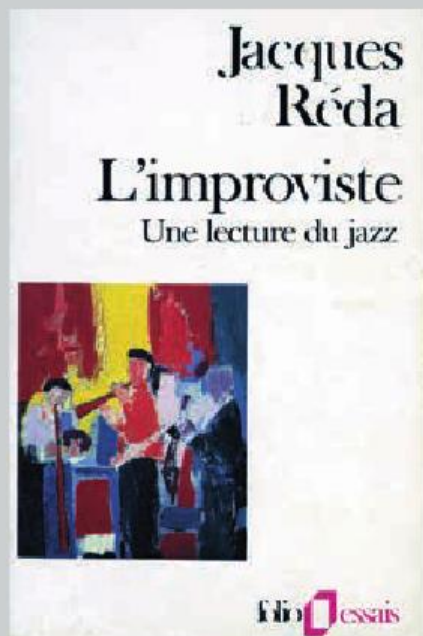

Jouer le jeu

Marc Van den Hoof

Wie was het ook weer die het erover had? Maurice Gilliams? Over de **weemoed van een dun Frans boek**? Het was in elk geval ook nu weer het gevoel dat bij me opkwam toen ik in de onvermijdelijke winkelwandelstraat van de Franse provinciestad de bak met veramsjte Gallimard-uitgaven buiten voor de boekhandel zag staan.

Het waren voornamelijk boeken van mindere goden uit de Franse literatuur, wat niet betekent dat ze niet zoals ongeveer elk Frans boek van elke Franse schrijver waarschijnlijk ooit tot 'meesterwerk' waren uitgeroepen door de één of andere recensent. Voorts ook werk van een paar 'moeilijke' auteurs, genre Philippe Sollers, waarvan ik me voorstel dat er in Parijse salons druk over gediscussieerd wordt, maar die in een stad als deze door geen mens worden gelezen. En dan – verrassing! – met datzelfde weemoedige, dunne uiterlijk (lichtgeel, een rood randje, en de titel en ondertitel en reekstitel en uitgever in hetzelfde rood, de naam van de auteur en het nrf-logo in het zwart...) vertalingen van Jeroen Brouwers, Rutger Kopland, Ivo Michiels...

Maar ook: een gaaf, spiksplinternieuw exemplaar van Jacques Réda, *Jouer le jeu, L'improviste II* uit 1985. Het is het vervolg op *L'improviste, Une lecture du jazz* dat in 1980 is verschenen en dat een eerste bundeling was van opstellen die dichter en jazzcriticus Réda in de loop der jaren in *Jazz Magazine* had gepubliceerd. Ik wist wel dat er ooit een vervolg op was gekomen, omdat een compilatie met stukken uit de twee delen in 1990 in de pocketreeks *folio-essais* was verschenen – maar ik had dat vervolg nooit ergens gezien, niet in de reguliere boekhandel en niet in de ramsj, waar, zoals ik al wel eerder heb signaleerd, jazzboeken op den duur toch opduiken. De pocketuitgave van *L'improviste* was met haar bijna driehonderd pagina's een zogoed als volledige heruitgave van de twee essaybundels.

Soms meer dan volledig omdat er ook essays in staan van na 1985. Maar anderzijds ontbraken er toch een paar teksten die ik mij uit *Jazz Magazine* herinnerde. Jacques Réda heeft altijd over heel de jazz geschreven, van King Oliver en Jelly Roll Morton tot Eric Dolphy en Albert Ayler, maar zijn grote specialiteit zijn de pianisten, van Willie The Lion

Smith tot Monk en Bill Evans, via Ellington, Basie, Dodo Marmarosa enzovoort. Wat hij daarbij voor ogen heeft is te komen tot een soort stilistische karakterisering van elk van hen. 'Stijl' – *le style c'est l'homme* – is de mate waarin iemand de spelregels als het ware 'overtreedt', z'n eigen spelregels ontwerpt, de wijze waarop iemand, om het met een variant op Réda te zeggen, *joue le jeu*. Niet altijd, maar dikwijls komt hij daarbij tot formuleringen, beelden die niet alleen maar fraai maar ook verhelderend zijn. Zo vergelijkt hij het spel van gitarist Freddie Green met iemand *qui marche lentement mais sans traîner* (de dichter Réda zit overigens in een literaire 'wandeltraditie': *Celle qui vient à pas légers* (1985), *Recommandations aux promeneurs* (1988), *Le sens de la marche* (1990)...).

Hij heeft het ook over *la note* bij John Lewis: over de zorg die de pianist Lewis besteedt aan elke noot afzonderlijk, of over *les petites choses* waarop Count Basie z'n toehoorders vergast... Oscar Peterson noemt hij *le dernier pianiste*, en hij dicht hem een soort heldhaftigheid toe die hem in de buurt brengt van het mythische heldendom – het heroïsche concert door Oscar Peterson onlangs in het Brusselse PSK was de perfecte, zij het misschien wat tragische illustratie van dat beeld. Heel mooi heb ik ook altijd – en dat was een opstel dat ik miste in de pocket – Réda z'n beschrijving van het spel van Jimmy Rowles gevonden: hij vergelijkt het met zo'n mobiel sculptuurtje van bijvoorbeeld iemand als Calder: als je één onderdeelje aanraakt of er even tegen blaast, beweegt het hele ding een beetje grillig en onvoorspelbaar, maar op den duur gaat het weer stilhangen in z'n oorspronkelijke configuratie. Dat is inderdaad wat Jimmy Rowles op superieure wijze doet met melodie, harmonie en ritme – 'deconstructie' heet dat tegenwoordig. Straks herlees ik het: *Les mobiles de Jimmy Rowles*, in *Jouer le jeu, L'improviste II*, p. 158 – 163. En morgen – 't is immers nog vakantie – een hele dag Rowles.

Divantoura reist !

Audiovisuele presentaties

- Mali - Peru - New York - New Orleans

EXPLORE!

- Djoser actieve groepsreizen
- Explore worldwide adventures

- Stapreizen & Fietsreizen

AFRICAT

- Africat in Oost/Zuidelijk Afrika

www.divantoura.be - (09)223 00 69

zaterdag 30 september
14-18u *gratis toegang
Studio Skoop Gent

*Reservatie gewenst

Divantoura
THE SPIRIT OF TRAVELLING

Onbekend is onbemind

Paul Blair

(correspondent Jazzmozaïek in New York)

New York barst van getalenteerde jazzmuzikanten, maar velen zijn alleen bij de vaste bezoekers van de lokale clubs bekend. Vraag is: hoe raak je als nieuwkomer bekend? Dat vroeg ik aan een gevestigde waarde: **Howard Johnson** en aan iemand die net begonnen is met haar carrière: **Helen Sung**.

Howard Johnson houdt twee troeven achter de hand, hij speelt zowel tuba als bariton-sax (en soms zelfs basklarinet en pennywhistle). Toen hij in 1963 naar New York verhuisde, ging hij aan de slag bij bands geleid door **Mingus**, **Hank Crawford** en **Archie Shepp**. In 1966 begon zijn 20-jarige samenwerking met **Gil Evans**. U zult hem ongetwijfeld gehoord hebben op legendarische opnamen met **Jack DeJohnette**, **Charlie Haden** en **Carla Bley**. Ook **Bob Moses** en **George Gruntz** deden een beroep op hem. Maar dat was voornamelijk als sideman. Onder Howard's eigen naam vind je weinig opnamen, met zijn vijfmans-tubagroep **Gravity** nam hij een drietal Verve cd's op. Toch blijft hij freelance bij studiosessies en cluboptredens. Zijn 65ste verjaardag vierde hij recent met Gravity in *Sweet Rhythm*. En de daaropvolgende avond speelde hij in een andere groep, ditmaal met drie baritonsaxofoons.

"Toen ik van Boston naar NY kwam, speelde ik alleen baritonsax", herinnert Howard zich. *"Ik bezat zelfs geen tuba, die kocht ik pas zes maanden later. Ik wou toen naar al die geweldige jamsessies. Zo herinner ik me een zondagnamiddag in wat Phase III noemde in Greenwich Village. Toen ik daar met mijn tuba aankwam, daagde ook Roland Kirk op. En ook de pianist Joe Albany. Rahsaan (Kirk) zorgde later voor werk. Diezelfde dag ontmoette ik Carla en Paul Bley. Met hun band heb ik daarna veel gespeeld en opgenomen. Soms ging ik naar sessies waar van spelen niets in huis kwam. In feite is het zo begonnen met Mingus. Op een avond ging ik naar de Five Spot om Mingus te horen. Hij had net vernomen dat Red Callender niet uit Californië overkwam voor een optreden in het bekende Birdland. Zijn toenmalige pianist Jaki Byard (die ik uit Boston kende, waar ik met de Navy was ondergebracht) wees naar mij en zei tegen Charles, wel, hier is je tubaspeler! Slug's in East Village was nog zo'n trefplaats. Een jaar lang hing ik er bijna elke avond rond."*

Slug's en Five Spot zijn inmiddels verdwenen, maar nieuwe clubs komen dan weer in de plaats.

De uit Houston afkomstige pianiste **Helen Sung** zegt dat ze de eerste jaren in NY naar sessies trok in *Cleopatra's Needle*, *Smoke* en Brooklyn's *Up Over*.

"Je wilt naar plaatsen waar andere muzikanten zijn," vertelt ze. *"Soms moet je vooraf je naam opgeven om te mogen spelen. Soms vraag je het gewoon. Heel eenvoudig gaat het wanneer je reeds speelt in een band, die lokaal al opgetreden heeft. Maar dat geluk had ik niet. Ik kende een aantal mensen uit mijn tijd in Boston zoals pianist Anthony Wonsey. En musici zoals Jimmy Heath, Ron Carter, Lewis Nash en Jon*

Faddis die in ons ensemble in Boston speelden. Die kenden me nog en dat hielp natuurlijk ook."

Helen was een van de zeven die deel uitmaakten van de allereerste klas van het *Thelonious Monk Institute of Jazz Performance* at Boston's *New England Conservatory of Music*. De eerste twee onder haar eigen naam uitgebrachte trio-cd's 'Push' en 'Helenistic', beide op het Fresh Sound label, werden enthousiast onthaald. En een derde album - als kwartet dit keer - verschijnt binnenkort. Ze trad op met o.a. **Slide Hampton**, **Benny Golson** en **Regina Carter** en de **Diva bigband**. Ze ging op tournee met **Steve Turre** naar Rusland, toerde door Brazilië met de groep van **T.S.Monk**, speelde een week lang in de Village Vanguard met **Clark Terry**, en ging naar Spanje met de groep van saxofonist **Steve Wilson**. Onder eigen naam trad ze op in Andorra en China.

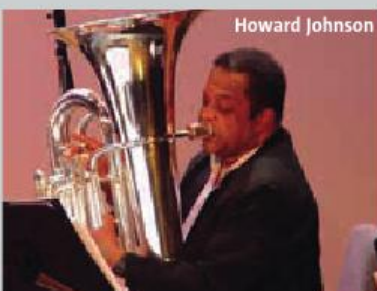
Helen Sung

(foto: © Yoshi Ono)

Ze wordt dan ook nog verwacht op het Witte Huis - een enigszins ongewone jazzgelegenheid - waar ook Wayne Shorter en Herbie Hancock staan geprogrammeerd. Hopelijk kun je Helen zelf binnenkort beluisteren.

Onze correspondent Paul Blair woont in Brooklyn, brengt maandelijks in New York het jazz magazine *Hot House* uit en gidst groepen langs minder bekende en historisch belangrijke paden door *The Big Apple*. Voor meer info over de walking tours: www.SwingStreets.com.

(vertaling: Bernard Lefèvre)

Howard Johnson

Mischa Andriessen

Enige tijd terug las ik in *Vrij Nederland* een interview met Bernard Stollman, de oprichter van ESP-records. Stollman had als student maar een grote liefde: het Esperanto. Van muziek wist hij niets tot hij door een vriend werd meegenomen naar een optreden van **Albert Ayler**. Hoewel er nog geen tien bezoekers waren, speelde Ayler met zoveel vuur dat Stollman meteen was verkocht. Na het concert liep hij naar Ayler toe en vertelde hem dat hij diens platen zou uitbrengen.

Holland Muziekland

Het ideaal van Job Zomer

Stollman nam een voorschot op zijn erfenis en maakte deze binnen een paar jaar volledig op aan de productie van lp's. Hij moest noodgedwongen zijn loopbaan in de muziekbusiness beëindigen en werd waarvoor hij gestudeerd had: advocaat. Het kan raar lopen in een leven. Het is jammer dat een Nederlandse bank deze zin als slogan voert, want het is een veelzeggende uitspraak. Het begint met ambitie. Een vonk die overslaat, een gedachte die een leven richting geeft en daarmee uiteindelijk ook zin.

In 1972 richtte **Job Zomer** Munich Records op. Het jaartal is gemakkelijk te onthouden omdat Zomer zijn label noemde naar de plaats waar dat jaar de meest geruchtmakende Olympische Spelen aller tijden werden gehouden. Een platenmaatschappij begin je niet zomaar en zeker toen was het niet eenvoudig. Zomer kocht de Amsterdamse groothandel Munnikendam, o.a. importeur van Amerikaanse jazzplaten, en breidde dat bedrijf uit met zijn eigen kleine jazzlabel. Tijden veranderen. Munich Records is inmiddels allesbehalve klein. Het label brengt heel veel verschillende soorten muziek uit. Geld wordt verdiend met een aantal grote popacts die onder contract staan. Jazz bracht het label nog maar weinig, maar Munich had zeker niet de minste jazzartiesten in zijn stal. **Amina Figarova**, **Jesse van Ruller**, **Tineke Postma**, om maar enkele belangrijke namen te noemen.

Op 20 juli overleed Job Zomer, hij was al geruime tijd ziek. Meteen na zijn overlijden werd bekendgemaakt dat Munich Records met onmiddellijke ingang stopt met de release van jazz. Een aantal belangrijke Nederlandse jazzmuzikanten moet op zoek naar een nieuwe platenmaatschappij. In eerste instantie kwam die vlotte mededeling op mij over

als een gebrek aan piëteit voor de gestorven Zomer, maar bij nadere beschouwing is het dat niet. Het is misschien zelfs een, zij het ongelukkig gebrachte, blijk van erkenning. Namelijk de erkenning dat het runnen van het soort platenlabel dat de jazzafdeling van Munich Records was, gebaseerd is op totale toewijding. Niet iets dat je er even bij doet. De directie van Munich geeft toe dat zij niet dezelfde geestdriftige betrokkenheid heeft die Job Zomer samen met zijn kompaan Harry Velleman aan de dag legde. Doorgaan met het label zou misschien eerder van een gebrek aan eerbied getuigen.

Kort geleden las ik dat een van de jazzartiesten die mij het allerliefste is, **Andrew Hill** ernstig ziek is. Hill heeft kanker en moest daardoor onder meer op het BNRF in Gent, waar hij met zijn prachtige kwintet zou spelen, verstek laten gaan. In zijn jonge jaren werd Hill ontdekt door Alfred Lion, de jazzgekke Duitser die Blue Note Records oprichtte. Lion onderkende meteen de originele klasse van Hill die hij op een lijn stelde met **Herbie Nichols** en **Thelonious Monk**, twee van de meest eigenzinnige geesten die de jazz heeft voortgebracht. Hoe weinig platen Hill in de jaren zestig ook verkocht, Alfred Lion hield hem altijd de hand boven het hoofd en liet hem nieuwe platen opnemen. Platen die pas nu, veertig jaar later worden uitgebracht en wel worden verkocht en begrepen.

Jazz spelen, jazz promoten, jazz produceren, het blijft allemaal mensenwerk. Jij hebt iets gezien, iets gehoord dat de anderen is ontgaan, dat hen niet had mogen ontgaan. Daarom neem je platen op en breng je ze uit. Zo moet het gegaan zijn, zo moet Job Zomer hebben gewerkt. Zo is er nu ergens ter wereld iemand bij een optreden, waar nog geen tien man zijn en hij weet dat iedereen deze groep zou moeten horen en voor hij het beseft, heeft hij een belofte gedaan die zijn leven blijvend zal bepalen.

JAZZFLITS

DE JAZZNIEUWSBRIEF

LEES HET NIEUWSTE NUMMER OP

www.jazzflits.nl

Jazzenzo

www.jazzenzo.nl

concert- en cd-recensies interviews opinie
downloadshop reisverslag agenda
audio en video concertfotografie bladmuziek
nieuws

JAZZINSTROMBEEK

INTERNAT

za 28/09/06 - 20:15 - CC Strombeek

AMINA FIGAROVA SEXTET - JazzLab Series

do 05/10/06 - 20:30 - CC De Ploier

JAZZISFACTION - JazzLab Series

wo 29/11/06 - 20:15 - CC Strombeek

CARLO NARDOZZA QUINTET - JazzLab Series

do 07/12/06 - 20:30 - CC De Ploier

FRANCO SAINT DE BAKKER (+ GUEST RUDY TROUVÉ) - JazzLab Series

do 01/02/07 - 20:15 - CC Strombeek

EWOUT PIERREUX TRIO - JazzLab Series

vr 02/03/07 - 20:15 - CC Strombeek

DIEDERIK WISSELS

do 08/03/07 - 20:30 - CC De Ploier

JEF NEVE TRIO

do 05/04/07 - 20:15 uur - CC Strombeek

BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA & PHILIP CATHERINE & BERT JORIS

Meeting Colours

Jazz
LAB
Series

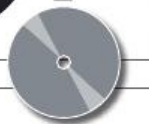
CC DE PLOIER
info@ccdeploier.be
www.ccdeploier.be
02/362 44 33

CC STROMBEEK
Dickers@ccstrombeek.be
www.ccstrombeek.be
02/263 03 43

Nieuw op CD!

redactie:

Mischa Andriessen
Luc De Baets
Peter De Backer
Dirk de Gezelle
Bernard Lefèvre
Sim Simons

Jazzmozaïek klasseert in deze rubriek de cd's (nieuwe releases en heruitgaven) in alfabetische volgorde en illustreert het betere werk met de afdruk van de hoesjes. Een eenvoudig sterrenstelsysteem staat symbool voor de globale beoordeling van iedere plaat door de ondertekenende recensent.

- * = ontgoochelend
- ** = kon beter
- *** = goed
- **** = beter
- ***** =

DEADLINE: Te bespreken cd's, dvd's en ander audiovisueel materiaal graag ten laatste op 1 november 2006 op de redactie aub: Jazzmozaïek, Bruggestraat 105, 8755 Ruisselede

BJO en FES zetten mijlpaal

Na Octurn in vorige editie, zijn er opnieuw twee grote Vlaamse orkesten die met een gloednieuwe cd onze aandacht ten volle opeisen: BJO en FES. Voor zo'n klein landje als het onze wellicht een unicum.

Flat Earth Society o.l.v. Peter Vermeersch gaat vooral uit van de Europese roots en dito avantgarde. De raakpunten met de jazz zijn er, maar zijn slechts een onderdeel van een ganse waaier invloeden, die met dezelfde gretigheid worden geïncorporeerd in de wisselende grooves en uitwaaijende klankengordijnen. Ook de muzikanten in deze veertienkoppige band hebben hun eigen diverse achtergrond, die ze projecteren tegen de kleurrijke composities van Vermeersch.

"De muziek kleurt op deze derde cd van Flat Earth Society iets rustiger en klinkt soms als meeslepende filmmuziek, al staan er nog wel van die massieve uitbundige passages op, waarin het lijkt alsof de veertienkoppige band uit één mond staat te schreeuwen... Flat Earth Society gedraagt zich nu eens als een baldadige kwajongensband en snijdt dan weer met veel warmte een beeldschoon thema aan. Zijn muziek staat of valt met spelplezier en een relativerende houding." (Karel van Keymeulen in *De Standaard* van vrijdag 9 juni 2006).

Het **Brussels Jazz Orchestra** zet een bigband traditie verder, die hier begint wanneer het BRT Jazzorkest wordt opgedoekt. De muziek bouwt verder op de traditie, die door Ellington, Basie en last but not least The Thad Jones-Mel Lewis Big Band, het huidige Vanguard Orchestra en het Maria Schneider Orchestra is verheven tot een kunst. Het BJO is een geperfectioneerd instrument dat met wederzijds genoeg heel wat solisten, componisten en arrangeurs uit de top van de jazz de gelegenheid heeft gegeven zich te profileren. Nu is de tijd gekomen om alle kwaliteiten van leider **Frank Vaganée** (composities en arrangement) en de solisten van het BJO de ruimte te geven die ze verdienen.

Frank Vaganée: "Het repertoire op deze cd is vooral geënt op een echt swingende groove, energievool en bezielend gespeeld en gebruikmakend van het complete kleurpalet dat een orkest als het BJO kan bieden. Het repertoire biedt ook een grote variatie aan solisten uit het orkest zodat de sfeer op deze cd wisselend is en nooit gaat vervelen."

Zie de besprekingen van beide albums in deze rubriek.

Luc De Baets

Susanne Abbuehl Compass

ECM Records/Universal
Music — 53:39

*****

Het in 2001 verschenen album 'April' veroorzaakte golfjes op de internationale jazzwateren. De opvolger heeft een tijd op zich laten wachten, maar dat lange wachten wordt nu beloond. De Zwitsers-Nederlandse vocaliste levert met 'Compass' opnieuw een intrigerend werkstukje af. Een kalme, weldadige gloed straalt af van de vertolkingen. De plaat opent met *Bathyal*, de enige compositie waarvoor Susanne Abbuehl zowel tekst als muziek schreef. De zangeres arrangeerde *Black is the Color* en *Lo Fiolairé*, twee composities die gebaseerd zijn op Luciano Berio's *Folk Songs*. Op 'April' zorgde de poëzie van e.e. cummings voor een onderliggend verband; hier is de Ierse schrijver James Joyce prominent aanwezig. Maar ook teksten van William Carlos Williams en Feng Meng-Lung worden in een knappe muzikale setting geplaatst. De woorden zijn niet altijd even verstaanbaar. Suzan-

ne's stem transformeert zich soms tot puur klank, wordt een instrument dat in een tedere dialoog treedt met andere instrumenten, die samen een tijdloze, universele dimensie zoeken, waarbij de taal. In de groepsbezetting komen we opnieuw Wolfert Brederode (p) en Christof May tegen (kl, b-kl). Lucas Niggli (dr, perc) neemt op 'Compass' de plaats in van Samuel Hohrer, die de opnames van 'April' mee kleurde. Op twee stukken (*Black is the Color* en *Lo Fiolairé*) levert klarinettist Michel Portal een knappe gastbijdrage.

Dirk De Gezelle

Franco Ambrosetti Liquid Gardens

Enja/Choice Music — 55:32

***

Het minste wat je van deze cd kan zeggen is dat hij heel divers is. Twee solopianostukken, een bandoneon die een lange intro speelt voor een Jobim-stuk met symfonieorkest, nog twee standards met datzelfde symfonieorkest en aan het begin en het eind van de cd wordt telkens een gedicht voorgedragen met op de achtergrond piepende walvissen. Mijn god, zou dit een concept-cd zijn?

Dat valt mee. Want tussendoor laat Franco Ambrosetti ook horen waar hij het best in is: Europees getinte jazz. Zoals in *Cip e Ciop*, dat de Zwitsers-Italiaanse trompettist zelf schreef, en waarin zijn kwintet — gelukkig

Nieuw op CD!

vervolg ...

toch het hart van deze cd — zich het best kan uitleven. Met pianist Dado Moroni en drummer Daniel Humair heeft Ambrosetti twee ervaren klasbakken in huis. Hoe divers de 15 stukken

op deze cd ook zijn, de heel Europees klinkende trompet van Ambrosetti houdt het geheel wel aardig bij elkaar.

Peter De Backer

Nik Bärtsch's Ronin Stoa

ECM Records/Universal

Music — 57:15

***

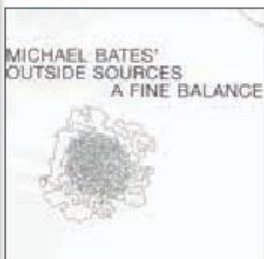
Stoa is een degelijk product van Zwitserse makelij. Geformeerd rond de pianist en componist Nik Bärtsch, brengt Ronin bij het minimalisme aanleunende muziek met een sterk repetitieve inslag. Zelf bedachten ze hun muziek met de leuke term Zen-Funk. Vijf genummerde modules, met een duurtijd die varieert tussen 9 en 15 minuten, bevolken deze cd. Het werk van Bärtsch knipoogt goedlachs naar Steve Reich, Jon Hassell en ander schoon volk. Uitgewerkte melodieën zijn een zeldzaamheid. Zelfs de piano wordt in hoofdzaak als percussie-instrument gebruikt. Aan de hand van tranceverwekkende, ritmische figuren construeren Nik Bärtsch, Sha (b, b-cl), Björn Meyer (el b), Kaspar Rast (dr) en Andi Pupato (perc) solide klankzuilen waarop frivole, melodische accenten worden aangebracht. Met de verbeelding op scherp, zie je uit de nevels een stad opdoemen. In de verte hoor je het geroezemoes van een massa mensen die, op een stil geworden tempelplein, door zijn eigen gedachten bladert.

Dirk De Gezelle

Michael Bates' Outside Sources A fine balance

Between the lines/Challenge Records — 51:43

****

Voor mij waren Michael Bates (b) en zijn bandleiden Quinsin Nachoff (s, kl, bkl), Kevin Turcotte (t) en Mark Timmermans (d) totaal onbekend. 'A fine balance' is daarom een heel grote en aangename verrassing. De groep is hecht en avontuurlijk. De stuk voor stuk door Bates zelf geschreven nummers zijn allemaal spannend, omdat hij de grote hoeveelheid melodie- en tempowisselingen weet te doseren en hij de sterke blazerssectie optimaal benut. Turcottes resonerende, metalige geluid scheidt een intrigerend contrast met de bijzondere boventonen en gutturale klanken die Nachoff door veel overblazen teweegbrengt.

De manier waarop de band Profkiefs *Cellosonate in C* weet om te bouwen tot een spetterend jazznummer is de best denkbare reclame, maar elk stuk wekt dat enerverende spanningsveld tussen doorwrochte compositie en gestrijke improvisatie tot leven. Intelligente muziek waarin het onderbuikgevoel nooit wordt uitgebannen. Een verademing.

Mischa Andriessen

Michel Blanc Le Passage éclair

D'Autres Cordes Records

— 38 :48

***(*)

Drummer Michel Blanc is een van de stamgasten van het Franse D'Autres Cordes-label, een kleine platenmaatschappij die zich in vernieuwende muziek heeft gespecialiseerd. 'Le passage éclair' leunt met zijn

Brussels Jazz Orchestra Countermove

W.E.R.F./AMG — 77:45

(plus bonus tracks via download!)

Voor het Brussels Jazz Orchestra, door de Downbeat Critics Poll in 2004 beschouwd als beste Europese bigband en achtste beste bigband wereldwijd, is dit het zesde album in de discografie van het orkest. Het bevat acht composities van componist en BJO-bandleider Frank Vaganée. Het BJO dat in de loop van zijn bestaan (sedert 1993) met een aantal sterke arrangeurs en solisten heeft gewerkt als Bert Joris, Bill Holman, Dave Liebman, Maria Schneider, Kenny Werner en Phil Woods kan op dit album voluit voorrang geven aan eigen mensen. Niet alleen aan de muziek van Vaganée, maar ook aan de solisten binnen het orkest. Bovendien is er niemand die beter het orkest en de solisten kent dan de leider zelf. Hier heeft Vaganée — net als de grote bandleiders/arrangeurs van gisteren en vandaag — dat helemaal in zijn voordeel gebruikt. Niet alleen zijn de stukken perfect maatwerk voor de band, ook zijn ze vaak op het lijf geschreven van de solist(en). Jazzkenner Marc van den Hoof heeft dit op de manier die hem eigen is in de liner-notes uitstekend verwoord.

Bovendien is de veerkracht, de precisie en het zelfverzekerde gemak waarmee deze band momenteel speelt het resultaat van vele jaren samen spelen met *the right man on the right place* en met hier de extra stimulans van de stukken die Vaganée de band op het lijf heeft geschreven. Dit BJO voelt zich goed in zijn vel en de band swingt als nooit tevoren.

Wie dit album aanschaft krijgt meteen een paswoord voor het downloaden van vier andere nummers van Vaganée en het BJO op www.brusselsjazzorchestra.com. Een origineel idee en een leuke bonus voor de koper van de cd. Onmisbaar! Waarop wacht je nog?

Luc De Baets

Scott Amendola Band Believe

Cryptogramophone/Codaex — 68:59

U kent hem misschien als drummer van Billie Holiday-kloon Madeleine Peyroux of die heerlijke fusie van The Nels Cline Singers en Charlie Hunter. Hij speelde al met John Zorn, Dave Liebman en Bill Frisell en een hele resem andere top-jazzmuzikanten. Maar Scott Amendola uit San Francisco heeft heel wat meer in zijn mars dan een louter begeleidende rol. Deze fantastische cd — zijn derde onder eigen naam — bewijst dat de man prachtige composities in zich heeft.

Een feest van snaren lijkt dit wel. Met naast Amendola zelf, topvioliste Jenny Scheinmann en bassist John Shifflett, twee topgitaristen: Nels Cline, die na jaren in de avant-garde jazz en fusie nu internationale roem oogst bij rockgroep Wilco, en Jeff Parker van het hippe Tortoise. Fans van de Americana en cowboysfeer op Bill Frisell's platen zullen ook van deze 'Believe' lekker smullen.

Het openingsnummer en titelstuk is een langzame oefening in sfeerschepping. *Buffalo Bird Woman* is een heerlijk slepend countryrocknummer. Het meer dan tien minuten opslorpende *Resistance* begint met veel gepiep en gesis maar verleidt al snel met een alweer pakkende cowboymelodie. Jazz zal je op deze cd nauwelijks vinden, wel improvisatie van hoog niveau, met Nels Cline en Jenny Scheinmann in de hoofdrollen. Amendola zelf is trouwens een meer dan behoorlijke drummer.

Peter De Backer

beukende drums, gierende gitaren en het veelvuldig gebruik van samples en geluidseffecten dichter tegen industrial en techno dan tegen jazz aan, maar dat neemt niet weg dat het wel degelijk een interessante plaat is. Er gebeurt veel, heel veel en muzikanten doen hun uiterste best het midden te vinden tussen het overrompelen met harde, strak gehouden composities en een vrijere benadering van de muziek. Dat het bijna twee jaar duurde om de plaat op te nemen, geeft al aan dat de groep veel belang hecht aan de sound en juist die doet door de gemonteerde opnamen van voetstappen, vervormde stemmen en hertengeblaf wat te geforceerd aan. In het nummer *Les pensées de Lucie* komt de sax meer naar de voorgrond dan in de andere stukken en dat is meteen een onweerstaanbare track. Het andere materiaal is interessant, maar te experimenteel, te bedacht vooral, om echt te bekijken.

Mischa Andriessen

Bojan Z Xenophonia

Label Bleu/Bang Distribution - 60:30

***

Bojan Zulfikarpasic' vorige platen op Label Bleu waren ronduit overrompend. Met zijn expressieve manier van spelen waarbij de piano vaak als percussie-instrument werd gebruikt, baarde de van oorsprong Servische pianist veel opzien. 'Xenophonia' laat meer nog dan voorheen invloeden uit de Oost-Europese muziek naar de oppervlakte komen. Tegelijkertijd komen sommige stukken in de buurt van dancemuziek, een cross-over waarmee Zulfikarpasic al in de band van Julien Loureau geëxperimenteerd heeft. Zo lichamenlijk als op zijn vorige plaat 'Transpacifik' klinkt hij hier helaas niet. Op 'Xenophonia' is Zulfikarpasic duidelijk uit op iets nieuws. De briljante ritmesectie Scott Colley/Nasheet Waits werd vervangen door Remi Vignolo (b) en Ari Hoenig of Ben Perowski (d), die hun werk meer dan voortreffelijk doen. Ten opzichte van het zelfverzekerde 'Transpacifik' komt de nieuwe cd nogal zoekend over. Zulfikarpasic experimenteert volop met zijn sound door behalve piano ook vaak de Fender Rhodes en een Xenofon, een instrument dat klinkt als een doorbrandend

Hammondorgel, te gebruiken. Dat 'Xenophonia' mij wat tegenvalt, is echter uitsluitend aan het bijzonder hoge niveau van zijn voorgangers te wijten.

Mischa Andriessen

Regina Carter I'll be Seeing You - a Sentimental Journey

Verve/Universal Music

- 63:21

***

Carter haalt stokoude klassiekers als *Bei Mir bist Du Schön* over *You Took Advantage of Me* tot *A-Tisket, A-Tasket* en *St. Louis Blues* vakkundig van onder het stof, met veel respect, zonder ze een te hedendaags kleedje aan te meten. Deze cd is dan ook vooral een stijlloefening met veel verwijzingen naar New Orleans. Gil Goldstein kleurt hier en daar bij op accordeon en Paquito D'Rivera op klarinet, en in de band van Carter valt vooral pianist Xavier Davis op. Maar het zijn vooral de prachtige stemmen van Dee Dee Bridgewater en de uitstekende Carla Cook die bijblijven. Al moet Bridgewater absoluut het woord *schön* leren uitspreken.

Regina Carter begon ooit in het redelijk avant-gardistische String Trio of New York (met James Emery en John Lindberg). Sinds enige jaren maakt ze cd's voor een major zoals Verve. Dat leidt onvermijdelijk tot wat gladdere producties. Deze is alvast veel beter geslaagd dan haar vorige *Motor City Moments*, een wat fletse ode aan Detroit en *Motown*.

Peter De Backer

***

Dit is allerminst het magnum opus van Regina Carter, ondanks alerte arrangementtjes, waaruit klarinettist Paquito D'Rivera en accordeonist Gil Goldstein zich losmaken. Pianist Xavier Davis zet een dijk van een interpretatie op *A-Tisket, A-Tasket*, waaraan Regina zich zowaar optrekt. Duke's *Blue Rose* is subtiel. Gastvocaliste Dee Dee Bridgewater overtuigt niet, haar collega Carla Cook komt enigszins verrassender uit de hoek (*You Took Advantage Of Me*). Het origineel arrangement van Grieg's *Anitra's Dance* (remember Charlie Shavers voor de John Kirby band) en de welhaast pure country versie van *Little Brown Jug* waar de plaat mee begint zijn leuke gimmicks zonder meer.

Sim Simons

20 jaar Chesky Records

"De zuiverste en meest natuurlijke opnames van vandaag met één stereo microfoon, gebruik makend van de beste elektronica, speciaal voor Chesky gemaakt.

Geen overdubs, geen compressors, geen multi-tracking en geen grote mengtafels."

Back to basics?

Ik herinner me een dubbelconcert in het Kursaal van Oostende ergens in de jaren zeventig. Voor de pauze stond er een woud van microfoons voor de captatie van het BRT-Jazzorkest. Na de pauze bleef er daar voor het Kenny Clarke - Francy Boland Orchestra welgeteld één van over. Dat klonk voortreffelijk en dat is meteen het uitgangspunt van de broers Chesky: het creëren van de illusie van live-muzikanten in een driedimensionale ruimte.

Chesky Records is een label dat klassieke muziek, jazz en andere muziek met roots uitbrengt, met een uitzonderlijke zorg om de muziek in al zijn eenvoud en klankschoonheid vast te leggen. Het label viert in 2006 zijn twintigjarig bestaan. Het wereldwijd gedistribueerd label (in de Benelux door Challenge Music) is opgericht door David en Norman Chesky en gebruikt de meest geavanceerde apparatuur, een uitgekende microfoonplaatsing en vooral een team met grote muzikale oren. Het begon toen de jonge componist/muzikant David Chesky in 1978, die bij Columbia Records in dienst was getreden, geconfronteerd werd met een gebrek aan artistieke controle. Ontevreden startte hij met zijn broer en zakenpartner Norman, Chesky Records.

Norman Chesky: "Ik liep doorheen studio's met een woud van microfoons en realiseerde me dat mensen niet op die manier muziek beluisteren en dat muzikanten in zo'n omgeving anders gaan spelen. Ik besloot de opnametechniek te herzien."

David ging praten met muzikanten, met wetenschappers en ingenieurs over de verschillende aspecten van opnemen. De eerste stap was de heruitgave van een klassiek werk van pianist Earl Wild in 1986 op kwaliteitsvinyl. De Chesky's investeerden hun spaargeld in speciaal voor hen geconstrueerd materiaal, zoals een mengtafel en een taperecorder (met buizen), die de originele glorie en klank van oude opnamen konden terugbrengen. Met de heruitgave van het tweede Rachmaninoff pianoconcert, gespeeld door de pianist Earl Wild, trokken ze meteen de aandacht van de audiofiële wereld.

"De volgende stap was nog moeilijker. Wij wilden bewijzen dat we ook zelf muziek konden opnemen. We huurden de befaamde RCA Studio A en maakten opnamen met violist Johnny Frigo, snel gevolgd door Clark Terry en Phil Woods maar ook latin-American bands met Luiz Bonfá, Paquito d'Rivera en vocaliste Ana Caram."

Ook dat sloeg aan en er volgden opnames met o.a. Joe Henderson en McCoy Tyner - voor Henderson toen zowat de verrijzenis -, maar ook met Peggy Lee, Rosa Passos, Astor

Piazzola, Eddie Daniels, Herbie Mann, John en Bucky Pizzarelli, Jon Faddis, Chuck Mangione, Tom Harrell, Red Rodney, Randy Brecker, Ron Carter, Larry Coryell, Badi Assad, John Abercrombie, Fred Hersch, Monty Alexander en Lee Konitz. Maar ook Joe Lovano, Danilo Perez en Chris Potter maakten een of meerdere keren deel uit van opnamesessies. Verder oogsten ook de groep Oregon en Body Acoustic (met David Chesky, Randy Brecker, Bob Mintzer) behoorlijk wat succes. De derde opname van Paquito d'Rivera voor Chesky Records, 'Portraits of Cuba', won in 1997 een Grammy voor de beste Latin Jazz Performance. De arrangementen waren van Carlos Franzetti.

Er werd voortdurend geïnvesteerd in materiaal voor maximale oversampling en de beste analogo-digitaal converters, om wat dan genoemd werd *high resolution recordings* te produceren.

Ondertussen werd er ook een afdeling voor kinderen opgericht. Chesky Records Kids heeft de bedoeling kinderen te confronteren met de originele klank van een (klassiek) orkest en de verschillende instrumenten.

Nieuw zijn *The Chelsea Sessions (New York Sessions)*, akoestische jazz sessies, opgenomen in het hippe Chelsea district van Manhattan, in navolging van Soho het nieuwe artistieke centrum van New York.

Voor meer info raadpleeg

www.chesky.com

Luc De Baets

Nieuw op CD!

vervolg ...

Michael Carvin Marsalis Music Honors Series

Marsalis Music/Universal
Music - 66:32

***

Net als zijn veel beroemdere collega Jimmy Cobb, mocht ook Michael Carvin een cd maken voor het Marsalis-label. Carvin heeft geen cv zoals Cobb, maar wordt door Branford Marsalis vooral geëerd als drumleraar en -theoreticus.

Het resultaat is net iets minder dan bij Jimmy Cobb. Carvin hanteert een iets andere drumstijl, wat meer slepend en met een veel minder vanzelfsprekende swing, en hij zet zichzelf graag wat meer in het zonnetje.

Ster van deze cd is Marcus Strickland, een jonge saxofonist die al bij Roy Haynes naam maakte, en nu door Dave Douglas is ingelijfd. Voor het Spaanse Fresh Sound New Talent maakte hij ook al een fraaie cd.

Carvin, zelf ook al de 70 voorbij,

loodst zijn veel jongere band door een programma met niks dan covers, van *I'll Remember April* over *A Night in Tunisia* tot *Forest Flower*, de klassieker van Charles Lloyd. Met verder Dezron Douglas op bas en Carlton Holmes op piano.

Peter De Backer

Cyrus Chestnut Genuine Chestnut

Telarc/Codaex - 55:01

***

Mainstream swing, daar kent Cyrus Chestnut alles van. Het begint reeds van bij de opener *The Brown Soldier*, een op de blues geënt thema, dat meteen een andere stijldekt, gitarist Russell Malone in de spots zet. Gospel is de basis en Oscar Peterson en Monty Alexander zijn de referenties. Maar de virtuoze Chestnut gaat hier meer beheerst te werk dan op zijn vroegere werk. In *El Numero Tres* gaat het meteen richting Cariben met een knip-oog naar Monty! Sfeerbepalend

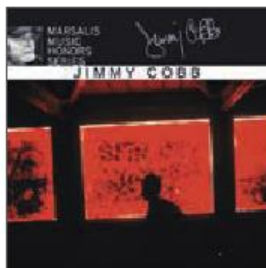
op dit album is Russell Malone die bv. *If en I'm Walking* volledig naar zijn hand zet. Chestnut is niet te beroerd om hierin een dienende rol te spelen. Maar al bij al blijft dit overwegend weinig diepgravende, lui achter de beat hangende muziek, een cross-over van mainstream swing en latin music. De meer consistente stukken komen tot leven in het tweede deel van het album.

Luc De Baets

Jimmy Cobb Marsalis Music Honors Series

Marsalis Music/Universal
Music - 60:45

****

Noem vijf topdrummers uit de jazz en de kans is groot dat u uitkomt bij Max Roach, Art Blakey, Roy Haynes, Elvin Jones en Jack DeJohnette. Aan Jimmy Cobb denkt u wellicht niet, hoewel die naam ook niet zou misstaan in dat lijstje. Om het belang van de intussen 75-jarige grootmeester te onderstrepen, mocht Cobb voor het label van Branford Marsalis naar eigen inzicht een cd opnemen.

Een eer die Cobb verdient: ten-

slotte heeft hij een hele tijd zijn stempel gedrukt op de bands van Miles Davis. Cobb zat achter de drums op historische opnames zoals 'Kind of Blue', de grootste succesplaat uit de hele jazzgeschiedenis, 'Milestones' of 'Sketches of Spain'. Maar net zo goed speelde hij op Coltrane's 'Giant Steps' en 'Coltrane Jazz', ook niet mis.

Branford Marsalis suggereerde voor deze cd zijn vader Ellis als pianist. Een uitstekende keuze, want Ellis is een groot bewonderaar van Wynton Kelly, de sublieme pianist bij wie Cobb ook jarenlang vertoefde, en naar wie Marsalis zijn intussen zo beroemde zoon heeft genoemd. De schaduw van Kelly hangt nadrukkelijk over deze cd, en dan niet eens alleen in *W.K.* een compositie die Cobb aan hem opdroeg.

Cobb pende nog drie andere stukken, Ellis Marsalis bracht er eentje mee, en verder niks dan complexere nummers, zoals *Mr. Lucky* van Henry Mancini.

De twee *elder statesmen* van de jazz laten zich begeleiden door de generaties jongere Australische saxofonist Andrew Speight en de Engelse bassist Orlande Le Fleming, een ontdekking van Branford Marsalis.

De prijs van originaliteit krijgt deze cd zeker niet. Maar wat swingt het allemaal lekker, hoe fris klinkt dit allemaal wel niet, en vooral: wat een heerlijke pianist is die vader Marsalis toch. Jimmy Cobb doet wat we van hem mogen verwachten, en laat de motor geen seconde sputteren. Niet slecht voor een 75-jarige.

Peter De Backer

Coustics Coustics

Double Moon/Challenge

Records - 55:05

***(*)

Coustics is een zes koppige band uit Duitsland die zich toelegt op een mengvorm van jazz en dance. Mede door de redelijke zwele inbreng van zangeres Kati Schifkowski doet de muziek sterk denken aan die van bijvoorbeeld 4 Hero, een van de grondleggers van de jungle. Grootste probleem dat ik met dergelijke muziek heb, is dat zij snel eenvormig en daardoor saai wordt. Die valkuil weet de groep handig te omzeilen door voor verschillende tempo's te kiezen en de groove niet te veel de boventoon te laten voeren. Behalve Schifkowski krijgen vooral gitarist Lothar Müller en trompettist Lars Kuklinski de kans hun kunnen te etaleren en hun soli zijn sterk genoeg om ook de meer kabbeldende nummers boeiend te houden. 'Coustics' is een prettig in het gehoor liggende plaat. Niet zo imponerend als het Tobi Hofman Quintett dat ongeveer tegelijkertijd een cd in de *Next Generation* serie van het tijdschrift *Jazz Thing* uitbracht, maar wel weer een bewijs van de goede neus die de redactie van dit Duitse jazzblad voor talent heeft.

Mischa Andriessen

Christy Doran's New Bag Now's the Time

Between the Lines/
Challenge Records - 51:31

***

De Zwitsers-lerse gitarist draait al sinds de jaren '70 mee op de Europese jazz- en improvisatiescene. Hij startte ooit met fusion, is een groot Jimi Hendrix bewonderaar, maar durft zich ook gooien in avant-gardeprojecten. Zijn groep New Bag is een beetje van alles wat: jazz, rock, improvisatie, experiment.

Deze vierde cd van de groep valt op omdat hij volledig akoestisch is, en toch zo krachtig klinkt. De fraai opgenomen akoestische gitaar en basgitaar zorgen voor een stevige bodem, de piano is lichtjes *prepared*, maar het zijn de woordenloze vocalen van Bruno Amstad die de klankkleur van deze groep bepalen. Amstad lijkt soms een Siberische keelzanger, soms een simpele rocker, soms een brulaap, soms een fluweelzachte fluitsteraar.

Het begint met een aardig Braziliaans deuntje, maar gaandeweg klinkt het allemaal almaar vreemder, maar niettemin pakkend. Doran is een uitstekend gitarist, die geen nood heeft zijn virtuositeit te etaleren om op te

Colonna & Gambale Live

Egea/Choice Music - 62:11

***

Klassieke gitarist Maurizio Colonna en jazzgitarist Frank Gambale zijn geen onbekenden. Gambale komt van Canberra, Australië, maar week uit naar Californië en raakte al snel bekend, o.m. door een vijf jaar lange samenwerking met Chick Corea (The Elektric Band). Ondertussen heeft hij zowat overal in de wereld een voet tussen de deur. Ook in Italië, waar hij optreedt met gitaarvirtuoso Maurizio Colonna. Zoals op dit live-album. Het zijn allebei sterke spelers, de ene op klassieke gitaar en de andere elektrisch. Beide heren vullen mekaar uitstekend aan en hun spel bevalt het publiek hoorbaar uitstekend. Het repertoire bestaat uit louter originals behalve Gershwin's *Summertime* en een Italiaanse traditionele en zal de gitaarliefebbers zeker plezieren.

Luc De Baets

IGLOO

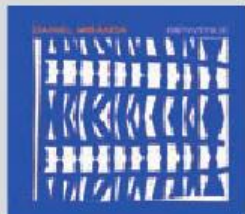
SOWAREX asbl • rue P.E. Janson 9 - 1050 Bruxelles
Tél. +32 2 538 90 01 • Fax +32 2 537 61 70
sowarex@arcadis.be

Distribution Benelux AMG

CLAUDIA MEYER
«Azul» new CD IGL 185

Claudia Meyer lead vocal
Patrick Deltene & Jean-Félix Lalanne guitars
Daniel Romeo bass
Marc Benabou drums & percussions
special guest Maurane

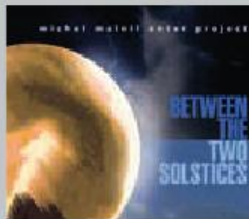

DANIEL MIRANDA
«Bienvenue» new CD IGL 189

Daniel Miranda acoustic guitar
Osman Martins percussions,
cavaquinho
David Nuñez alto, violin
Sam Gerstmans acoustic bass
Guillermo Cervino Wood cello

IGLOOMOND

MICHEL MAINIL ENTER
PROJECT
«Between the two solstices»
new CD IGL 188

Michel Mainil tenor and soprano sax, alto clarinet
Cécile Broché electric and acoustic violin, voice
Alain Rochette piano, keyboards
José Bédour double bass, cello
Patrick Joniaux double bass
Chris Joris percussions
Antoine Cirri drums
DJ Landzar scratch, sound effects

vallen. Het tweedelige titelnummer is ongetwijfeld bedoeld als hoogtepunt, maar valt lichtjes tegen, wegens wat te gezocht experimenteel, zonder dat het echt aan de ribben blijft plakken.

Peter De Backer

Chet Doxas Quartet Sidewalk Etiquette

Justin Time/Challenge

Records - 61:41

***

'Sidewalk Etiquette' is de debuut-cd van deze pas vijftientigjarige, Canadese saxofonist en bas-klarinetist. Dat Doxas een groot talent is, blijkt uit de twee eigen composities die de plaat openen. Beide hebben een pakkende bas-riff en sfeervolle blaaspartijen. Doxas heeft een tedere, tamelijk hoge toon die in de verte aan die van Michael Blake doet denken en een rustige, melodieuze manier van spelen. Helaas hebben noch de andere muzikanten, noch de rest van het songmateriaal de overtuigende kwaliteit die de bandleider in die eerste twee stukken tentoon spreidt. Veel nummers missen richting, waardoor de muziek vaak verzand in allesbehalve slechte, maar zeker ook niet indringende jazz in het postbop-idiom. De eveneens jonge bandleiden zijn technisch vaardig, maar ontberen nog de persoonlijkheid, die Chet Doxas meer tot uiting weet te brengen. 'Sidewalk Etiquette' houdt gezien het feit dat dit de eerste cd van Doxas is zonder meer een belofte in, maar hij heeft sterker tegen-spel en meer evenwichtige composities nodig om van een talent naar een grootheid uit te groeien.

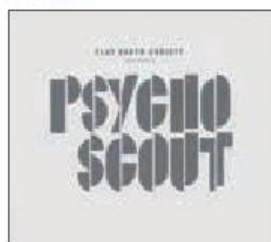
Mischa Andriessen

Flat Earth Society Psychoscout

Crammed Discs/

www.crammed.be - 66:57

***

De Flat Earth Society o.l.v. Peter Vermeersch is volwassen geworden. De muziek is op dit album wat meer uitgebalanceerd, wat ontvet, maar kan absoluut geen 'light' predikaat krijgen. De dynamiek is nog steeds het pluspunt en de bewerkingen zijn soberder en meer efficiënt en laten ook letterlijk wat meer ademruimte voor de solisten. De stukken zijn ook zeer wisselend van sfeer, van pittig en uitbundig tot zacht en dromerig. Het sluitstuk

Ich bin, George, is een knotsgekke mars, met een absoluut knappe en sfeervolle bewerking, tot je moegeterd door de fluittoon op het einde de verlossende stopknop indrukt. Vermeersch op zijn best! De bijdrage van Roland Van Campenhout maakt van hem hier veel meer dan de gedoodverfde bluesman. Zie ook op de website:

www.fes.be.

Luc De Baets

Paolo Fresu/Uri Caine Things

Blue Note Records/EMI

Music - 66:27

***

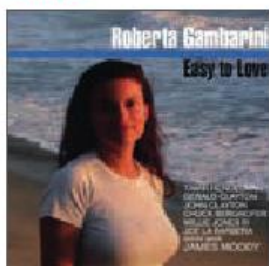
Deze twee virtuozen bedienen zich als de beste schilders van een breed palet: van Monteverdi (*Si Dolce E il Tormento*) en Calabrese (*E Se Domanì*) tot Gershwin (*I loves you Porgy, Fisherman...*) en Berlin (*Cheek to Cheek*). Daarnaast brengen ze ook een vleugje eigen werk: Fresu (*Fellini*), Caine (*Cheney's Dick, Sonia Said*) en een klad Miles (*Solar*). Tussendoor vegen ze wat bij met 'Frammento...', luttel improvisaties van hoogstens een minuut. Dingetjes dus (al vind ik het hoerbeeld niet passend). Fresu's lyrische trompet tovert een landschap van verre horizons, terwijl Caine de voorgrond inkleurt vol grillige contouren. En zo wordt het een expressief contrastrijk doek, dat niemand onberoerd laat.

Bernard Lefèvre

Roberta Gambarini Easy to Love

Munich Records - 77:53

****

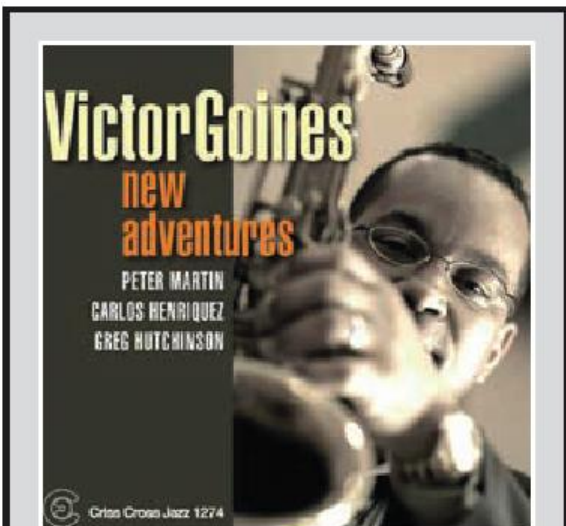

Roberta Gambarini was al te horen op JazzBrugge 2002 en Jazz Mid-delheim 2005, toen in een gast-optreden bij de Dizzy Gillespie All Star Big Band. Nu brengt ze haar debuutalbum uit met veertien stukken, 78 minuten muziek op één schijfje. Deze Italiaanse kreeg in 1998 een studiebeurs voor het *New England Conservatory in Boston, V.S.* Ze haalde meteen een derde plaats in de prestigieuze *Thelonious Monk International Jazz Vocal Competition*. Ze herinnert ons aan de grote zangeressen als Ella Fitzgerald en Sarah Vaughan, maar nog meer aan Carmen McRae, niet alleen qua timbre. Haar gevoel voor timing en swing, haar trefzekere toonvorming en duidelijke dictie gaan hand in hand met een

natuurlijk gevoel voor scat en improvisatie (*Sunny Side of the street, Lover come back to me, Center-piece*). Kortom, een overtuigende demonstratie in een repertoire dat overwegend bestaat uit de klassiekers van het *American Songbook*. Naar het einde van de cd komen dan rustiger nummers als *Too Late Now*, het prachtige *Multi-Colored Blue* (Billy Strayhorn) en een mooie combinatie van Monk's *Prayer* en *Looking Back*, die ons helemaal overtuigen van Gambarini's klasse. Ook de line-up mag er zijn. Eén en al ervaring. De opname vond reeds plaats in 2004 met Al Schmitt achter de mengtafel in de *Capitol Studio A*. Het werk wordt gedeeld door

de bassisten John Clayton en Chuck Berghofer en de drummers Willie Jones III en Joe LaBarbera. Aan de piano wordt Roberta bijgestaan door twee uitstekende pianisten, Tamir Hendelman en even Gerald Clayton, zoon van John en deze zomer in de band van Roy Hargrove. De enige gast is saxofonist James Moody. En dat is goed, want er valt al genoeg te beleven. In de lijn van de grote jazzvocalisten heeft deze Roberta Gambarini beslist haar plaats verworven. En de jazzpers is enthousiast. *Swing Journal* maakte er bij de release eerder in Japan zelfs de nummer 1 *vocal jazz record* van 2005 van.

Luc De Baets

Victor Goines New Adventures

Criss Cross/Challenge
Records - 64:51

Als een raket schiet dit album de ruimte in met *Stop 'n Go*, een stuk gebaseerd op de klassieke *rhythm changes*. Goines steekt op tenor vuurwerk af met de steun van de ritmesectie met Peter Martin (p) en Gregory Hutchinson (dr), bekend van o.a. Dianne Reeves en bassist Carlos Henriques. Een heel gevarieerd album, dat de veelzijdige kwaliteiten van deze kompaan van Wynton Marsalis onderstreept. Vader Marsalis is tevens zijn mentor geweest. Zijn krachtige en soepele toonvorming en zijn warme zuiderse persoonlijkheid kleuren dit album voortreffelijk. Zijn vaardigheid op klarinet sluit mooi aan bij zijn spel op de tenor- en sopraan-saxofoon. Ook het repertoire past hem als een handschoen met vinnig boppende stukken als de opener en *Cochise*, een variant op *Cherokee*, gecounterd door ballades als *The Nearness of You*, waar de invloed van Lucky Thompson zijn spel op de tenor kleurt en de stukken waar de warme houten klank van de klarinet de geest van New Orleans doet herleven. *Pres' New Clarinet* is een original van Goines, waar hij eer betuigt aan saxofonist Lester Young, maar dan wel op klarinet, een instrument, dat in de New Orleans traditie een voorname plaats innam. Een brok nostalgie met Bechet's niemendalletje *Petite Fleur* verandert in een doorleefd nostalgisch stuk. De eigen composities hebben een meer eigentijdse structuur, zowel melodisch als harmonisch. Opvallend is het knappe werk van pianist Peter Martin en de gedreven en smaakvolle begeleiding van drummer Greg Hutchinson, die zich net als bij Dianne Reeves meer en meer ontpopt tot een bijzonder functioneel en veelzijdig drummer.

Een geslaagd album, zeer gevarieerd, swingend en met een lekkere groove.

Luc De Baets

CD -mozaïekjes

Luc De Baets

Bij het label **Nonesuch** zijn twee nieuwe cd's van pianist Brad Mehldau verschenen. Het zijn 'House on Hill' met zijn eigen trio en 'Love Sublime' met sopraan Renée Fleming.

De Critics Poll in het jazzmagazine **Downbeat** wordt samengesteld door de leden van de JJA (Jazz Journalists Association). Toots Thielemans was nog maar eens de winnaar bij de *Miscellaneous instrumentalists*. Voor de rest weinig verrassingen. In de categorie *Historic Album* was het Blue Note album 'Thelonious Monk Quartet with John Coltrane' de winnaar. Jazzartiest van het jaar werd Sonny Rollins en de beste jazzformatie was het Wayne Shorter Quartet.

Blue Note breidt zijn keuze aan volwassen popartiesten uit met Suzanne Vega. Net als Norah Jones en Al Green zorgt zij voor het verbreden van het aanbod van dit legendarische jazzlabel.

The Miles Davis Prestige Quintet Sessions werden in een zeer verzorgd 4 cd album heruitgebracht met heel wat extra muziek, informatie en illustraties; We komen er in onze volgende editie op terug.

The House That Trane Built: The Story of Impulse Records is een verzameling van 4 cd's vol topartiesten uit het 45-jarig bestaan van Impulse. Het gaat gepaard met de uitgave van het gelijknamige boek van de auteur Ashley Kahn.

David Linx werkt aan twee grote projecten in 2007. Opnames met het BJO zijn gepland voor februari 2007 en in juni is er een Europese productie met vocaliste.

Nieuw op CD!

vervolg ...

Tobi Hofmann Quintett
Tanz der Teilchen
Double Moon/Challenge
Records - 55:31
***

Het is de vraag hoeveel mensen deze cd zouden kopen als zij hem in de winkel zouden zien liggen. Een onopvallende hoes, een onbekende bandleider, onbekende bandleiden. De aanbeveling zou kunnen zijn dat de groep is geselecteerd door het Duitse tijdschrift *Jazz Thing* dat met zijn *Next Generation Serie* interessante, jonge muzikanten een kans geeft. In dit geval is de selectie volkomen terecht, want het Tobi Hofmann Quintet betoont zich zonder meer een belofte. Inspiratiebron zijn de platen uit de beste jaren van Blue Note en met name die van Wayne Shorter en Herbie Hancock. Door het veelvuldig gebruik van de fluit en oosters aandoende melodieën doet de muziek bovendien denken aan die van Amina Figarova, die dezelfde voorbeelden heeft. De vijf jonge Duitsers zijn echter bepaald geen epigonen. Met pakkende composities en sterk samenspel waarin schwing en subtiliteit evenveel ruimte krijgen, geeft de groep zijn visitekaartje af. Niet Hofmann, maar multi-rietblazer Ulrich Wangenheim steelt de show met zijn bijzonder warme sound waarin à la Ben Webster altijd lekker veel speeksel mee resonanceert. 'Tanz der Teilchen' is alles behalve onopvallend.

Mischa Andriessen

Wayne Horvitz
Gravitas Quartet
Way out East
Songlines/Challenge
Records - 62:54
***(*)

Net als zijn goede vriend John Zorn, is Wayne Horvitz niet voor één gat te vangen. Zwaar elek-

trische fusie, een akoestisch eerbetoon aan Blue Note-pianist Sonny Clark, sfeerrijke Americana: toetsenman Horvitz doet het allemaal. Deze cd gaat veeleer de klassieke kant op. Het lijkt kamermuziek die met de jazz alleen gemeen heeft dat er ruimte voor improvisatie te over is. De bezetting is heel bijzonder met trompettist Ron Miles, celliste Peggy Lee (neen, niet die zangeres uit ver vervlogen tijden) en Sara Schoenbeck op fagot. Die donkere klankkleur van de fagot roept samen met de warmhouten toon van de cello precies de sfeer op die uit de foto van het hoesje straalt: die van een romantisch winterlandschap. Hier en daar kleurt Horvitz wat bij met elektronica, maar dat valt slechts in enkele nummers echt op. Zeker met Ron Miles erbij doet de muziek af en toe aan de meer ingetogen cd's van Bill Frisell denken. Flitsen doet het allemaal niet, je moet er je tijd voor nemen, en lang niet alle stukken zijn even geslaagd. Maar wie wil weten hoe een jazz avant-gardist de brug slaat naar modern-klassieke kamermuziek, is hiermee uien te zoet.

Peter De Backer

Sebastian Höss
Sextet
Wonder
Fluxx Records - 53:50
**

Wat ik in de eerste plaats van een jazzmuzikant verwacht, is dat hij niet bang is om buiten de lijntjes te kleuren. Jazz is geen invuloefening, maar de creatie van iets nieuws, al dan niet aan de hand van bestaand materiaal. De Duitse pianist en zijn sextet wijden zich op deze plaat met zo veel eerbied en zo weinig inventiviteit aan het oeuvre van Stevie Wonder dat er van jazz in de betekenis die ik er aan hecht, geen sprake is. 'Wonder' is een houterige, overvoorzichtige en vooral bloedeloze plaat, waarop geen van de muzikanten ook maar een moment van de gebaande paden durft af te wijken. Elk denkbaar vooroordeel wordt hier bevestigd: stijve, blanke Duitsers die

zich geen raad weten met swingende, zwarte muziek en die niet uit de band durven te springen. Vergelijk bijvoorbeeld het totale gebrek aan groove en schwing in *Higher Ground* met het origineel of de versie van The Red Hot Chili Peppers. De cd mag dan gewijd zijn aan Stevie Wonders muziek, eer doet hij haar niet aan.

Mischa Andriessen

Nigel Kennedy
Blue Note Sessions
Blue Note Records/EMI
Music - 71:28
***

Al tijdens zijn studies van klassieke viool (Menuhin School) deed Kennedy uitstapjes naar jazz. Een onderonsje met Stéphane Grappelli was nu niet direct de beste carrièrezet als je de we-

reld van klassiek wilt veroveren. Maar dwars als hij is, maakte hij een monsterhit van Vivaldi's *Vier Jaargetijden* en verraste telkens opnieuw met eigenwijze uitvoeringen. Hij bleef grenzen verleggen o.a. met de cd's 'Kafka' en 'The Kennedy Experience' (naar Jimi Hendrix). Nu heeft hij zijn vroege liefde van de jazz bij Blue Note geconcretiseerd. Als uitstekend improvisator voelt hij zich meer dan thuis tussen Ron Carter (b), Jack DeJohnette (d), Kenny Werner (p), Joe Lovano en JD Allen, wisselend op tenorsax, en Daniel Sadownick (percussie). Kennedy's eigen composities (*Maybe in Your Dreams* en *Stranger in a Stranger Land*), heel melancholisch en moody, worden schitterend gedragen door Werner en Lovano.

Een andere gast is Lucky Peterson op hammond b-3 orgel en dan wordt de toon bluesy en diep zuiders in o.a. Burrell's *Midnight Blue* en Ivory Joe Hunter's *Almost Lost My Mind*. Peterson begeleidt ook mee Raoul Midon die hier op één track gastzanger is (Lonnie Liston Smith's *Expansions*). De bonus-track *Song For World Forgiveness* (Jack DeJohnette) sluit deze erg genietbare, stemmige cd af. Het is geen dwarse, maar wel sterk geïnspireerde en natuurlijk virtuoze Kennedy in zijn Blue Note jazzdebuut. Daar heeft producer Jay Newland (Pat Metheny, Norah Jones) ook toe bijgedragen. Release: 2 oktober.

Bernard Lefèvre

Frank Kimbrough
Play
Palmetto Records/Codaex
- 53:09
***(*)

Bij onder meer Ben Allison heeft Frank Kimbrough zich laten kennen als een ijzersterk begeleider, maar hij blijft toch een wat onderschatte pianist. Op 'Play' komt zijn fantasievolle, lyrische spel optimaal tot zijn recht, omdat hij in drummer Paul Motian, maar meer nog bassist Masa Kamaguchi twee handlangers heeft gevonden die hem zowel de ruimte als het stevige weerwerk dat zijn lichte toets nodig heeft, geven. De stukken op 'Play' zijn afwisselend beeldend als filmmuziek en speelt als de beste jazz. De kwaliteit is constant hoog. Met *Waiting in Santander* als prachtig hoogtepunt.

Mischa Andriessen

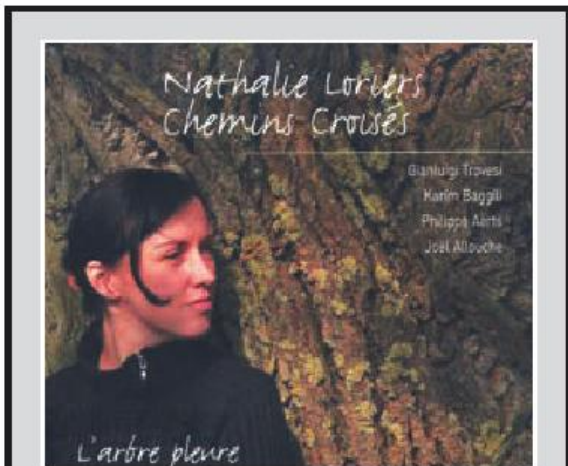
***(*)

Waarom doet deze muziek mij zo sterk aan Paul Bley denken? En dan zelfs vooral aan 'Closer', een meesterlijke cd van Bley op ESP, uit '65? Het moet de pianostijl van Kimbrough zijn. Maar meer nog zijn het de composities die de sfeer van die talloze Bley-opnames oproepen. En dan is er natuurlijk ook Paul Motian, die zo vaak bij Bley te horen was, en nu op deze 'Play' van Kimbrough al na enkele drumslagen herkenbaar is. Nog een link is Jimmy Giuffrè, de klarinettist bij wie Bley tot volle bloei kwam, en aan wie Kimbrough een van zijn composities op deze cd opdraagt. Frank Kimbrough scoorde zéér hoge ogen met zijn vorige cd 'Lullabyblue'. Deze nieuwe is alweer uitstekend, maar misschien net iets minder verrassend. Met Masa Kamaguchi op bas.

Peter De Backer

***

Zijn spel heeft duidelijke connecties met Thelonious Monk, Herbie Nichols, wiens muziek hij

Nathalie Lories
Chemins Croisés
L'arbre pleure
W.E.R.F./AMG- 63:33

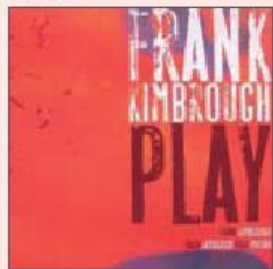
De poëtische composities van Nathalie Lories krijgen een extra dimensie door de Arabische luit of oud. Eerst trad ze nog op in duo met de Tunesische oudspeler Yadh Elyes. Nadien evoceerde de Belg met Jordaans-Joegoslavische roots Karim Baggili de Oosterse sfeer. Hieruit groeide het kwintet *Chemins Croisés*, dat vorig jaar schitterde op Middelheim. De langverwachte cd verscheen gelijktijdig met het live optreden op BNRF in Gent. Op twee na (Baggili tekent voor *Zaiak* en *Mr. Lee*), zijn alle composities van Nathalie Lories. Ze vindt in deze opnamen haar eerste liefde op de bas, Philippe Aerts, terug (enige wijziging in de groep van Middelheim 2005). De contrasterende klarinet van Gianluigi Trovesi met de intimistische klanken van oud en piano zorgen voor een uniek spanningsveld. De titelsong *L'arbre pleure* is ontroerend mooi. In *Neige* en *Machmoun* zet ze prachtige baslijnen uit. En met *Kalila et Dimna* zoekt ze met Monkiaanse aanzet, een swingende oud en een fel uithalende klarinet (de jakhals?) de verklanking van een Oosterse dierenfabel. Drummer Joël Allouche maakt discreet zijn rol waar en komt even op de voorgrond bij de intro van *L'auberge des femmes*. Met *Jour de fête* knipoogt Lories naar Tati en sluit passend het muzikale feest af. Hoewel een kruising van invloeden, ontvouwt Nathalie Lories met *Chemins Croisés* een hoogst persoonlijk impressionistisch album. Wereldklasse!

Bernard Lefèvre

intens bestudeerde, Paul Bley en Keith Jarrett. Ook Bill Evans blijft echter onmiskenbaar invloed uitoefenen, in de harmonische intensiteit, de subtiele rust en de geladen melodische frasering van Kimbrough.

Luc De Baets

****

(...) De bedreven bassist Masa Kamaguchi haakt zich welwillend vast in het zwerige, transparante spel van pianist Frank Kimbrough. Met zacht aangestoken borstelstreken beoefent Paul Motian de kunst van het verdwijnen en toch aanwezig zijn; de drummer brengt een lichte toets aan in de overwegend introverte composities op 'Play'. Frank Kimbrough bedenkt voortdurend interessante harmonische wendingen en werkt met aantrekkelijke kleuren die het anekdotische overstijgen. Zijn composities en oorstrelend improvisatievermogen houden, ook mede dankzij de evenwichtige opbouw van het album, de aandacht vast.

Dirk De Gezelle

Elisabeth Kontomanou Waiting for spring

Nocturne/AMC - 57:02

***

De Grieks-Guinese zangeres Elisabeth Kontomanou wordt op haar nieuwste cd bijgestaan door topmuzikanten als John Scofield (g), Sam Newsome (ss) en Daryl Hall (b). Zij wisselt overbekende songs als *Sunny* en *Fever* af met obscuurder materiaal als Mingus' *Duke Ellington sound of love* en een aantal eigen stukken. Omdat de bezetting bovendien niet in elk nummer hetzelfde is, pakt 'Waiting for spring' zeer gevarieerd en spannend uit. In Sacha Distels *The good life* wordt zij alleen door piano, in het genoemde Mingus' stuk door enkel bas begeleid. Samen met haar eigen *Ayanna left New Orleans and went to Mexico* zijn dat de hoogtepunten. Kontomanou heeft een prachtig lage en hese stem, die echter in de hogere regionen nogal schriek klinkt. Zij zet bovendien soms zo fel aan dat zij zich lijkt te overschreeuwen. Sommige nummers zijn naar mijn smaak wat te geëxalteerd, maar Elisabeth Kontomanou is een zangeres met een overrompelende persoonlijkheid en veel, heel

veel muzikaal lef. Daar hoeft je bij het merendeel van de vocale jazz niet om te komen.

Mischa Andriessen

Tania Maria Intimidade

Capitol/EMI - 56:11

***

Dit is de bruine beroekte stem van Tania Maria in haar handelsmerk, de lichtvoetige Braziliaanse samba, veelal in unisono gezongen met de piano, met begeleiding van bas, drums en percussie. Naast een aantal klassiekers interpreteert Tania Maria ook enkele eigen stukken. Het bombastische *Canto* valt hier licht uit de toon. De knepen van het vak heeft ze in al die jaren zeker niet verlerd, alleen is de intensiteit en de dynamiek van weleer iets milder geworden. Toch blijft dit entertainment van niveau in een heel persoonlijke stijl.

Luc De Baets

John McLaughlin Industrial Zen

Verve/Universal Music

- 61:30

**

Een soort introspectie van McLaughlin die de fusion periode terug laat heropleven met verwijzingen naar Jaco Pastorius (*For Jaco*), Wayne Shorter (*Wayne's Way*), Carlos Santana (*Senor C.S.*), en een dedicatie aan Michael Brecker (*To Bop or not to Be*). Naast deze fusion inspiraties - met Bill Evans op sopraansax - brengen de Indische vrienden (Remember Shakti) - Zakir Husain op tabla en Shankar Mahadevan, zang - mediterende ritmes op *Dear Dalai Lama* en *Mother Nature*.

Het elektrische geweld (Industrial) moet contrasteren met de meditatie (Zen), maar het is helaas wat te oppervlakkig. Wanneer staat de echte McLaughlin op die ooit 'Spaces' de wereld inzond?

Bernard Lefèvre

John McNeil East Coast Cool

Omnitone/Challenge

Records - 54:23

***(*)

De legendarische band van Chet Baker en Gerry Mulligan is op 'East Coast Cool' de inspiratiebron. Trompettist John McNeil is iemand die al jaren in het jazzcircuut meedraait zonder echt naam te hebben gemaakt. Op deze cd laat hij zich echter van zijn meest zelfverzekerde kant zien. Begeleid door het even strakke als flexibele ritmetandem, bestaande uit bassist John Hebert en de aanstekelijke drummer Matt Wilson. In de blazerssectie wordt McNeil bijgestaan door de vuige

baritonsaxofonist Allan Chase. Cool jazz wordt hier gemixt met de vrijere manier van spelen uit de vernieuwende New Yorkse scene. Er wordt met veel verbeelding gemuseerd zonder enig moment in gefreak of muzikaal exhibitionisme te vervallen. Dat Arnold Schoenbergs pianoconcert hier ineens als jazznummer opduikt, doet ten onrechte vermoeden dat McNeil te veel prementies heeft. 'East coast cool' is een mooi uitgebalanceerde cd waarop vooral de warme klank van Chase's baritonsax voor memorabele momenten zorgt.

Mischa Andriessen

Thelonious Monk & John Coltrane The Complete 1957 Riverside Recordings

Riverside/Concord MG/
Universal Music - 2cd

- 52:25 + 53:42

***

Na de cd 'Thelonious Monk with John Coltrane - At Carnegie Hall' van vorig jaar (besproken in decembereditie van 2005) brengt Concord deze dubbel-cd uit met opnamen die beide helden enkele maanden vroeger samen maakten voor Riverside van april tot juli 1957. Miles Davis had zijn kwintet ontbonden en Coltrane was vrij. Monk, Coltrane en bassist Wilbur Ware zijn de vaste pionnen in de wisselende bezettingen. De opnames zijn het chronologische relaas van de gebeurtenissen in de studio, inbegrepen valse starts, *alternate takes*, onuitgegeven stukken en natuurlijk de verschenen opnamen op Riverside en Jazzland. *Crepuscle with Nellie* krijgen we zelfs vijf keren te horen, een gegeven dat alleen de echte fans en verzamelaars zal interesseren, maar het geeft wel een idee hoe een uitvoering in de studio groeit. Wie daar geen boodschap aan heeft, begint best gelijk met de opnames van het septet dat naast Monk, Coltrane en Ware bestaat uit Ray Copeland op trompet, de saxofonisten Gigi Gryce, Coleman Hawkins, John Coltrane en drummer Art Blakey, bv. met track 6 op cd 1, *Blues for Tomorrow*, toevallig zonder Monk, gevolgd door een mooie versie van *Crepuscle with Nellie*. Op cd 2 pik je er de langste versies uit van *Epistrophy* en *Well, You Needn't* en je hebt met de drie afsluitende kwartetstukken het beste gehad. Een en ander is uitvoerig gedocumenteerd op de hoef en in de liner-notes door samensteller Orrin Keepnews, die bijna vijftig jaar terug ook de producer was van deze sessies.

Luc De Baets

OM A Retrospective

ECM Records/Universal

Music - 80:25

***

In 1974 bracht OM zijn eerste lp uit in eigen beheer. Dat jaar was het vierde te gast op het jazzfestival van Montreux. Deze retrospectieve bevat een selectie uit het werk dat de Zwitserse fusion-band OM tussen 1975 en 1980 opnam voor JAPO, een zusterlabel van ECM. Deze release biedt, in chronologische volgorde, een overzicht van de ontwikkeling die OM, alias Urs Leimgruber (ss, ts), Christy Doran (gt, gt synthesizer), Bobby Burri (b) en Fredy Studer (dr, perc, gongs), doormaakte. De groep schuwde het experiment niet. Hoewel de muzikanten hun primaire inspiratie uit de rock haalden, oefenden ontwikkelingen in de jazz en de geïmproviseerde muziek een minstens even belang-

rijke invloed op hun eigen productie. Op deze compilatie staat viriele elektrische jazz dan ook broederlijk naast ingetogener werk en meer abstracte 'soundscapes'. Een leuke ontdekking voor al wie houdt van de 70's sound.

Dirk De Gezelle

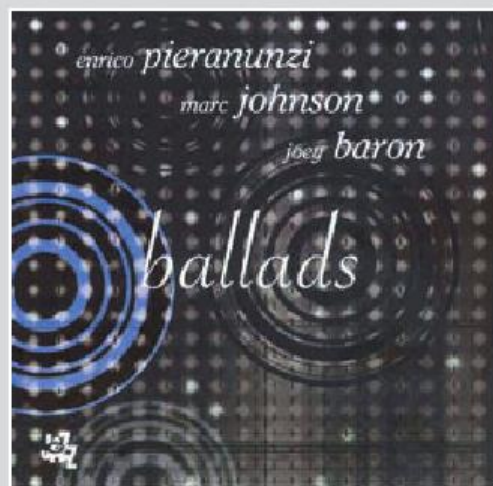
Murat Öztürk Candies

Label Hemiola/Codaex

- 54:52

****

De naam Murat Öztürk zal bij weinigen een belletje doen rinkelen.

Enrico Pieranunzi, Marc Johnson, Joey Baron Ballads

Camjazz/ZYX Music - 61:02

Drie grootmeesters samen in een supertrio. Tevoren waren ze al in de studio voor het album 'Plays Morricone'. Dit trio zit helemaal in de lijn van dat van de legendarische grootmeester Bill Evans. Pieranunzi, Johnson en Baron spelen met dezelfde zin voor samenspel, dezelfde esthetiek, subtiel en elegant. Johnson speelde zelfs nog in het laatste trio van wijlen Bill Evans. Het toucher en de melodische inventiviteit van Pieranunzi zijn uniek. Met heldere, sonore baslijnen beantwoordt bassist Marc Johnson het spel van de Italiaan. Drummer Joey Baron is een rasartiest, die van vele muzikale markten thuis is. Hij is het perfecte sluitstuk in het fijnzinnige samenspel van dit trio. Het repertoire bestaat voor het overgrote deel uit Pieranunzi originals, maar ook een klassieker als *These Foolish Things* of Billy Strayhorn's *A Flower is a Lonesome Thing* worden met veel respect voor het origineel gespeeld. Pieranunzi gaat uit van de sterkte van het gekozen materiaal en zal dat niet of weinig reharmoniseren, zoals vandaag vaak al te radicaal gebeurt. Deze muziek is pure romantiek, vaak intens en soms vluchtig als parfum, heerlijk ontspannend na een drukke dag! Enrico, *mi sono innamorato di te*, zoals de titel van het openingsnummer luidt.

Luc De Baets

Nieuw op CD!

vervolg ...

Deze Franse pianist van Turks-Italiaanse origine had voor deze 'Candies' nog maar één cd op zijn naam staan. Die werd in Frankrijk goed ontvangen. De kans dat deze tweede, een triplaat met bassist Gautier Laurent en onze eigen Dré Pallemans op drums, minstens even lovende kritieken zal krijgen.

Oztürk begon pas op zijn negentiende naar jazz te luisteren, maar aan deze cd te horen heeft hij intussen grote porties Bill Evans en Keith Jarrett tot zich genomen.

Zeker sommige van zijn composities doen aan de stijl van Jarrett denken, met die als een repetitieve terugkerende motieffjes. Slotnummer *Omayra* doet enigszins denken aan Weather Report's beginperiode, met Oztürk die als Joe Zawinul meezingt met de melodie. Op drie standards na zijn alle composities van Oztürk zelf, en de man bewijst dat hij talent heeft om een mooie melodie uit te tekenen. Maar uiteindelijk is het nog meer de lyrische, pakkende pianostijl van Oztürk die van deze cd zo'n succes maakt. Dat de man ooit les volgde van Michel Petrucciani hoeft niet te verbazen.

Peter De Backer

Dr. Lonnie Smith Jungle Soul

Palmetto Records/Codaex
- 67:52

****(*)

Dr. Lonnie Smith is een geweldenaar op het Hammondorgel; zijn breed uitwaaiende spel duld bijna geen tegenspraak. Het is daarom een goede zet geweest om 'Jungle soul' in een kleine bezetting op te nemen. Drummer Allison Miller zorgt voor een stevige, maar ontspannen groove en de gitaristen Peter Bernstein en Matt Balitsaris leggen beheerste bluesy accenten die voor de noodzakelijke afwisseling zorgen. Niet iedereen zal een fervent voorstander zijn van deze roombotervette souljazz, maar Dr. Lonnie Smith klinkt op 'Jungle soul' precies zoals hij moet klinken.

Mischa Andriessen

****(*)

Ook op deze cd dist Doctor Lonnie Smith een ongedwongen portie funky soul-jazz met aanstekelijke grooves. Maar het best is de orgelstijl als hij net iets meer biedt dan het doorsnee-orgeltrio, zoals in het lichtjes psychedelische titelnummer, een compositie van Smith zelf. Met gitarist Peter Bernstein, de bescheiden ritmegitarist Matt Balitsaris en vooral de uitstekende drummer Allison Miller beschikt Smith over een knappe band. Maar uiteindelijk is het zijn eigen hammond B3-fascinatie die hier alle aandacht verdient. Met fraaie versies van Monk's *Bemsha Swing* en Eddie Harris' klassieker *Freedom Jazz Dance*.

Peter De Backer

John Stetch Bruxin'

Justin Time/Challenge
Records - 62:28

****(*)

Drie solopiano-cd's heeft hij net achter de rug. Vooral voor 'Ukrainianisms' kreeg John Stetch veel lof, waarin de Canadees op zoek gaat naar zijn Oekraïense wortels, en folkloristische elementen met jazz vermengt. Opvallend was ook 'Exponentially Monk', met niks dan Monk-nummers.

Vandaag acht Stetch de tijd rijp om terug te keren tot de aloude trioformule, met niks dan eigen composities. Stetch kan een pakkend nummer schrijven. Ooit eindigde hij als jongeman tweede in de befaamde Thelonious Monk-wedstrijd voor compositie, geen toeval. Ook nu speelt Stetch graag met folkelementen, zoals in opener *Inuit Talk*, geïnspireerd door zijn schoolse kennis van eskimotaal. Helemaal anders is *How far is Callisto*, een stuk waarvoor Stetch leentjebuur speelde bij John Coltrane's *Satellite*. Stetch heeft een voorliefde voor up-tempo nummers, zoals ook *Snark* bewijst. De Canadees is er virtuoos genoeg voor.

Met bassist Sean Smith en drummer Rodney Green heeft Stetch een geoliede tandem achter zich. 'Bruxin' is minstens even goed als Stetch solowerk, en dat is geen slechte referentie.

Peter De Backer

Ed Thigpen In Copenhagen

Stunt Records/Challenge
Records - 41:29/38:12 (2cd)

****

Stunt Records heeft een dubbel-cd uitgebracht met begin jaren zeventig in Copenhagen gemaakte opnamen van de legendarische drummer Ed Thigpen. Thigpen die vooral bekend is van zijn werk met grootheden als Oscar Peterson en Teddy Edwards laat zich hier van een onstuimiger kant zien. De stijl houdt het midden tussen free-funk en fusie en sluit daarmee naadloos aan bij de huidige trend. Hoewel de muziek vooral door de effecten die de producer erin heeft gemixt duidelijk het stempel van zijn tijd draagt, is deze verrassend actueel. Het enthousiasme waarmee Thigpen en zijn Scandinavische collega's nieuwe vormen verkennen, werkt dertig jaar later nog steeds aanstekelijk. De eerste cd 'Resource' is door de inbreng van violist Svend Asmussen wat minder toegankelijk. De tweede 'Action, re-action' ligt door de lekker vette blaaspartijen van Palle Mikkelborg (t) en Lennart Åberg (s) en de swingende toevoeging van twee percussionisten aan de funky groove van Thigpen zelf, makkelijker in het gehoor. De inmiddels vijfenzeventigjarige Thigpen bracht vorig jaar nog een nieuwe, goed ontvangen cd uit en is dus allesbehalve uitgeblust. De verrassende frisheid van 'In Copenhagen' rechtvaardigt deze uitgave echter zonder meer.

Mischa Andriessen

Roseanna Vitro Live At The Kennedy Center

Challenge Records - 65:19

****

Een buitenbeentje is deze Roseanna Vitro. Niet het charmante zangeresje, dat met *light entertainment* de massa zal winnen, maar wel een sterke persoonlijkheid die een song swingend en scattend in de verf kan zetten. Ondersteund door pianist Kenny Werner, bassist Dean Johnson en drummer Tim Horner maakt ze van deze live-performance in het Kennedy Center in Manhattan-New York iets bijzonders. Opener is *Like Someone in Love*, maar voor de rest ontwijkt ze het standardrepertoire en gaat ze het basismateriaal bij een uitgelezen

keur van songschrijvers halen: o.a. Dori Caymmi, Betty Carter, Randy Newman.

Luc De Baets

The Music of Eric von Essen Volume III

Cryptogramophone/Codaex
- 61:33

****

Eric von Essen was een Zweeds-Amerikaanse bassist die tot aan zijn dood in '97 zeer actief was op de jazzscene van Los Angeles. Hij speelde er met lokale musici zoals gitarist Nels Cline en violist Jeff Gauthier. Hij was ook een zeer productieve componist, die zowel uit klassieke voorbeelden (Bach, Mahler of Stravinski) inspiratie putte, als uit jazzgrootheden als Bill Evans, Ralph Towner of Keith Jarrett.

Na zijn dood bleek hij meer dan 100 composities nagelaten te hebben. Het Californische label Cryptogramophone brengt nu

al een derde cd met von Essen-composities. Het resultaat is fraai, maar wat ongelijk.

Eric von Essen schreef blijkbaar heel toegankelijke maar sterk gevarieerde stukken, van een ingetogen ballad *Valse Agité* over een onbekommerd boppend *It's Just one Big Party* en *Another Moon* tot iets avontuurlijker *The Good Doctor*. De tien composities worden in steeds wisselende bezettingen uitgevoerd. Nels Cline opent sterk, in een duo-stuk met bassist Ken Fliano. Cline is ook prominent in het even geslaagde *Unresolved*, met o.a. violist Jeff Gauthier.

Verder waagt het kruim van de LA-jazzmuzikanten zich aan composities van de bassist met wie ze meestal zelf vaak hebben gespeeld. Opvallend is het slotnummer, een lang uitgesponnen trio-stuk met pianist Alan Pasqua, bassist Dave Carpenter en topdrummer Peter Erskine.

Peter De Backer

TRIO BEYOND
JACK DEJOHNETTE
LARRY GOLDINGS
JOHN SCOFIELD
SAUDADES

Trio Beyond: Jack DeJohnette, Larry Goldings, John Scofield Saudades

CM / Universal Music -
2cd - 54:40 + 56:24

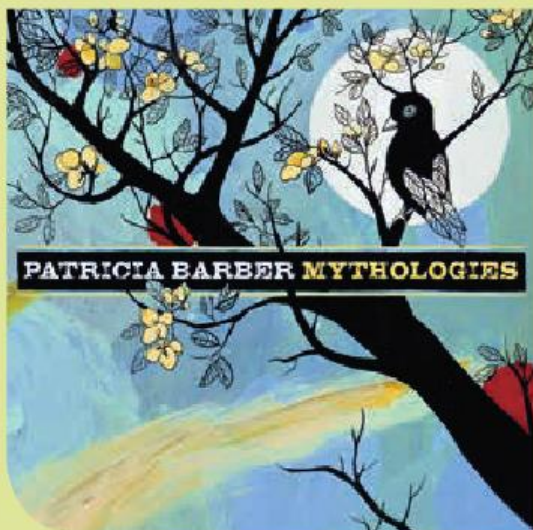
In deze live-opname van 2004 in de Queen Elisabeth Hall in Londen hangt er van bij de start magie in de lucht. De interactie tussen Sco, Goldings en de comping én de intelligente fills van DeJohnette, maken dat het openingsnummer, Joe Henderson's *If* een stevig swingende en grandioze hulde is aan Tony Williams. De boog kan niet altijd gespannen staan en zo brengt Goldings rust in zijn eigen *As One* en in Tony Williams' *Pee Wee*. *Spectrum* is dan weer van John McLaughlin, die onlangs weer opdook in het 'voorprogramma' van de happening van de Dalai Lama in het Antwerps Sportpaleis... Volgt kant 2 met Davis' *Seven Steps To Heaven* met o.m. een lange intro en outro, Jule Styne's ballad *I Fall In Love Too Easily* (met opnieuw een knipoog naar Miles), Trane's *Big Nick* (uit de sessie met Duke) en een heavy versie van Tony Williams' *Emergency*. Als je die overwint, heb je ook de ***** ruimschoots verdiend. Maar Jack & Co in de eerste plaats.

Sim Simons

THE FINEST IN JAZZ SINCE 1939

BLUE NOTE®
PRESENTEERT

PATRICIA BARBER MYTHOLOGIES

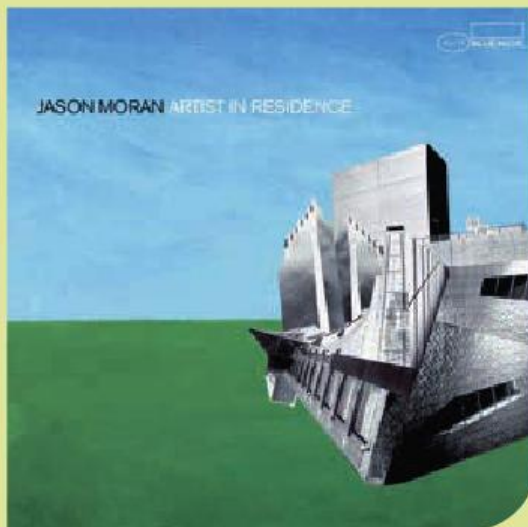
BLUE NOTE 3595642
RELEASE 11 SEPTEMBER 2006

De Amerikaanse pianiste-singer-songwriter PATRICIA BARBER ontving in 2003 een Guggenheim Fellowship en maakte hiervan gebruik om haar meest ambitieuze en persoonlijke album te realiseren: MYTHOLOGIES is een cyclus van liederen gebaseerd op personages uit de Griekse mythologie zoals deze voorkomen in de Metamorfosen van Ovidius. Barber heeft deze tijdloze verhalen op een hedendaagse manier muzikaal vorm gegeven.

JASON MORAN ARTIST IN RESIDENCE

BLUE NOTE 3627112
RELEASE 11 SEPTEMBER 2006

Pianist JASON MORAN's nieuwe album ARTIST IN RESIDENCE is zijn zevende voor het label Blue Note en meteen zijn meest avontuurlijke. Het bevat muziek uit drie grote werken die Moran componeerde in opdracht van grote Amerikaanse kunstinstellingen als het Walker Art Center, de Dia Foundation en Jazz @ Lincoln Center. Moran werkt samen met visual & performing artists als Adrian Piper & Joan Jonas, experimenteert met samples van stemmen en geluiden en verlegt op deze manier de grenzen van de Jazz.

NIGEL KENNEDY THE BLUE NOTE SESSIONS

BLUE NOTE 3570502
RELEASE 2 OKTOBER 2006

In November 2005 trok NIGEL KENNEDY een New Yorkse studio in samen met Ron Carter (bas), Jack DeJohnette (drums), Kenny Werner (piano), Joe Lovano (saxofoon) en Raul Midón (gitaar/vocals) en producer Jay Newland. Nigel Kennedy is wereldberoemd als virtuoos klassiek violist waardoor zijn grote affiniteit met de jazz te lang in het vergeethoekje bleef zitten, met THE BLUE NOTE SESSIONS komt hier ongetwijfeld verandering in!

WWW.BLUENOTE.COM

De Jazz-kriebels van... Fred Brouwers

Bernard Lefèvre

Fred Brouwers (1948) kent u beslist van Brouwerijen (toen nog op Radio3), waarin hij via anekdotes een eigenzinnige kijk op de klassieke muziekwereld gaf, later uitgebracht in boekvorm. Hij schreef ook een misdaadroman, *Tomasino* (1995). Maar bovenal is hij nog altijd wegbereider voor klassieke muziek in zijn dagelijks Klara-programma. Naast de Koningin Elizabethwedstrijd op televisie (Canvas), presenteert hij nu al het derde jaar op rij Jazz Hoeilaart. Misschien dan weer minder bekend is hij als zanger in de traditie van de beste crooners.

Hoe en wanneer is uw interesse in jazz ontstaan?

Brouwers: Mijn vader kwam uit een zeer muzikale familie. Zelf speelde hij in Leuven in blaasensembles. Zingen deed hij ook. En dat in de plaatselijke cabarets en revues. Maar jazz zat er eigenlijk niet in. Alhoewel: 'jazz' was in die tijd een duo of trio met accordeon, batterie en eventueel sax. Daar gingen we wel regelmatig naar luisteren in de cafés aan het station. Ik stond al in het café te zingen als dreumes op de tafel, maar toen ik 14, 15 jaar was, wilde ik echt zelf muziek maken. In die periode kwam de skiffle op, gitaar, washboard en zingen, dat was mijn ding. De stap naar de blues was al gauw gezet. In mijn platencollectie zaten toen een aantal jazzplaten – al weet ik echt niet meer hoe ze daar gekomen zijn – van **Duke Ellington** band, **Count Basie**, vooral live-opnamen, en daar was ik bijzonder door gefascineerd. Vooral ook die aankondigingen: 'Ladies and Gentlemen, **Cootie Williams**...' Wat me sterk boeide was ook de hele context van die jaren zestig, het rebelse, het ingaan tegen strakke regels, het vrij musiceren...

Trok de free jazz u dan aan?

Brouwers: Wel, de free zeker niet, hoor. Jazz is voor mij nog altijd in zijn traditionele vorm, mainstream, free genoeg. De echte free jazz heb ik nooit begrepen. Een aantal jaren geleden op het Umbria Jazz Festival zag ik **Cecil Taylor** spelen. Na 5 minuten hield ik het voor bekeken. Ik word daar bloednerveus van, het doet me emotioneel totaal niets.

Muziek moet voor mij melodisch en harmonisch zijn en een zekere herkenbaarheid inhouden. In die zin is mijn beleven van klassieke muziek net hetzelfde,

Ik vind wel dat men daarin mag variëren, ruimte moet laten voor improvisatie, dat is eigen aan jazzmuziek, maar op het ogenblik dat men zo ver gaat dat alleen zij die op het podium staan, meekunnen, wel, dan haak ik als publiek af.

Hoe beleefde u toen jazz?

Brouwers: Ik woonde als tiener in Leuven, niet echt een grote jazzmetropool, maar wat ik me zeer goed herinner – midden van de jaren zestig – is een concert van **Ben Webster**. Dat heeft op mij een grote indruk gemaakt, vooral het contrast tussen het avontuurlijke van die muziek en de beheersing van die man. Die stond onbewogen achter een microfoon, en dat geweldige vibrato dat ie had... Verder luisterde ik meer naar de radio, naar laatavondprogramma's van o.a. **Marc Moulin**. Maar het was niet alleen jazz, ik

ben altijd al een omnivoor geweest. Door mijn werk ben ik nu hoofdzakelijk met klassieke muziek bezig. Nu vormt jazz eerder een uitlaatklep. Uit eigen beweging zal ik bv. wel naar **Dee Dee Bridgewater** en **Dianne Reeves** gaan, maar minder naar een klassiek concert.

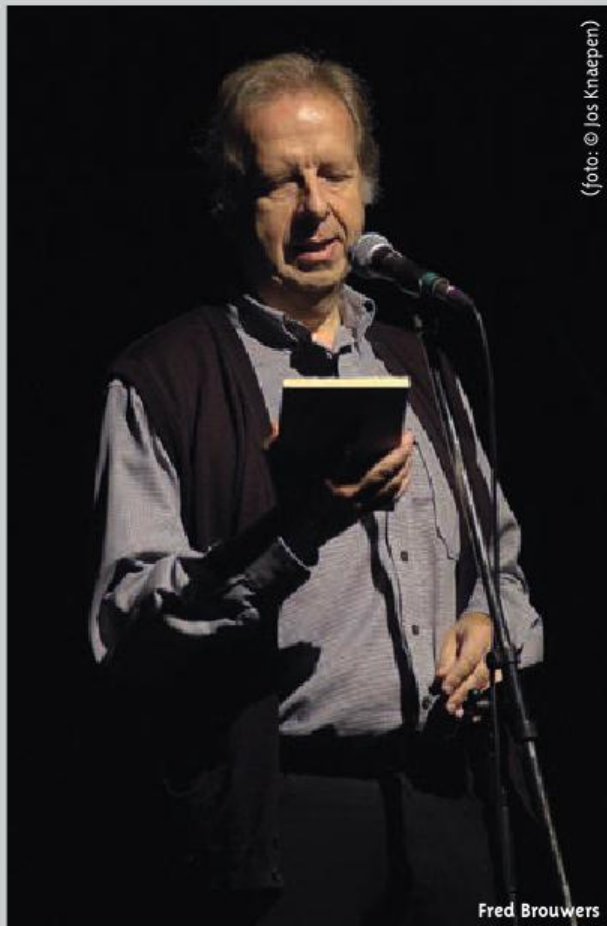
Bent u nog muzikaal actief?

Brouwers: Ja, ik zing. Af en toe als ik gevraagd word, want ik heb het te druk om er zelf achteraan te gaan en het verder uit te bouwen. Ik weet niet of je **Frank Sinatra** tot de jazz moet rekenen, maar dat soort muziek, bigband, de crooner, de standards, muziek van de jaren 20-30-40, dat is muziek die me ontzettend aanspreekt. Naast de muziek vind ik tekstueel die stukken geweldig sterk, vindingrijk en origineel. Sinatra is in mijn ogen een grootmeester, waar ik zelf erg van

hou. Ik heb ook bijna alles van hem, ook de vroegere opnamen met de **Tommy Dorsey** band, zijn debuutplaten, enz.

Een aantal songs heb ik nog bij enkele gelegenheden met bigbands gezongen. Zo heb ik gezongen in o.a. *De Vliegende Doos*, een programma dat Bart Peeters voor VTM heeft gemaakt. Verder heb ik een keer voor Radio 1 en met wijlen de Big Band opgetreden. En ook voor een cd met een gelegenheidsband, waarin **Robin Verheyen** en andere gasten.

En dan vraag ik me af waarom ik dat niet blijf doen. Want ik voel me het meest gelukkig op een podium. Als ik één droom heb, dan is het een keer een tour de chant te ondernemen, een repertoire in te studeren. Het hoeft daarom niet met bigband te zijn, met een klein combo ben ik al tevreden. En dan wil ik zeker Sinatra niet imiteren, iets meer improviseren...

(foto: © Jos Knaepen)

Fred Brouwers

Jazzhistorie

Jazz in België
vanaf 1920
(5)

Fud Candrix en de oorlogsjaren

Tijdens de oorlogsjaren verscheen een wekelijks magazine Voilà (Gazette hebdomadaire de la bonne humeur). In het nummer 36 (deuxième année) van vrijdag 5 september 1941 stond als karikatuur Fud Candrix op de voorpagina. De tekenaar lem had een tenorsaxofoon toegevoegd als omkadering van deze toonaangevende jazzmuzikant 'à la Coleman Hawkins'. En onderaan stond de alleszeggende titel: FUD CANDRIX exportateur du jazz belge.

Ook andere vooraanstaande Belgische jazzmusici werden in die tijd met karikatuur en hoofdartikel in *Voilà* vereeuwigd: **Gus Deloof**, **Stan Brenders**, **Jean Omer**, **Martha Love**, **John Ouwerx**, **Paul Lambert** en **Hubert Simplisse**.

The Candrix Brothers

Fud Candrix (Alfons Candrix) werd op 17 juli 1908 in de geboorteregisters van de Ambiorix-stad Tongeren ingeschreven. Hij kwam uit een muzikale familie. Zijn broer Jef was beroepsmuzikant en speelde saxofoon. Zijn andere broer - ze waren met drie - was een der beste amateurs-klarinetisten van Tongeren en leider van een muziekvereniging. Fud begon op tienjarige leeftijd met zijn muzikale studies. Hij had altijd graag saxofoon of klarinet geleerd zoals zijn broers, maar zijn ouders dachten er anders over en stuurden hem na zijn schoolplicht naar het Conservatorium in Luik om er viool te studeren

Na zijn studies zoekt hij zijn broer Jef op in Brussel. Hij schaft zich een klarinet en tenorsaxofoon aan, en werkt hard om de techniek te beheersen. Hij beluistert alle soorten jazzmuziek, maar vooral opnamen van de tenorsaxofonist **Coleman Hawkins** (°1904 NY), de grondlegger van een nieuwe, sterk ritmische stijl van tenorspelen.

In 1930 richt hij samen met zijn broer Jef zijn eerste orkest **The Candrix Brothers** op. Daarin spelen **Stan Brenders** (p), **Gus Deloof** (tp), **Robert De Kers** (tp) en **Tuur Peeters** (b), stuk voor stuk muzikanten met een degelijke beroepservaring. Ze gaan op tournee in Nederland, Italië. En belanden uiteindelijk in Cannes. Maar in Frankrijk is het moeilijk om een werkvergunning te bekomen. Dat leidt tot de ontbinding van hun orkest. Fud keert berooid per trein in een derdeklaswagen naar Brussel terug. Bij zijn aankomst in het Zuidstation heeft hij amper 60 frank op zak.

Gelukkig wordt hij opgenomen in het orkest van **Jean Omer**. Zo zwalpt hij van hier naar ginder. Daarop krijgt hij een tournee in Duitsland aangeboden bij het orkest van **Bernard Etté**. Het jaar daarop probeert hij het opnieuw met zijn broer Jef met een eigen orkest in Parijs. Maar ook deze keer

rijzen er problemen en The Candrix Brothers moeten een tweede keer inbinden.

Fud is nu 23 jaar en geniet al een zekere reputatie als tenorsaxofonist. Ook op klarinet doet hij het goed. Daarbij heeft hij al een paar opmerkelijke arrangementen gemaakt. Net als **Stan Brenders** en **John Ouwerx** stijgt hij uit boven de middelmaat van de Europese muzikanten.

Soldatenorkest

Wij zijn 1932. Fud krijgt de kans om op te treden in het orkest van **Chas Remue**, ter gelegenheid van de opening van het nieuwe Casino in Blankenberge. Kort daarop wordt hij gevraagd om in hetzelfde Casino deel uit te maken van het **Willy Lewis Orchestra**, voor de helft bestaande uit zwarten, waaronder **Bobby Martin**, **Bill Coleman**, **Herman Chitison** en de andere helft uit landgenoten. Dit

was het eerste optreden van het **Willy Lewis Orchestra** in België. In de daaropvolgende jaren zal dit orkest - met andere bezettingen - regelmatig te gast zijn in de voorname etablissementen van onze kust. In *L'Echo d'Ostende* werd dat aangekondigd als "...ce que le Nouveau Continent a produit de melleur".

Op zekere dag, geheel onverwachts, zijn de zwarte muzikanten verplicht ons land te verlaten en de directie biedt Fud de leiding aan. "*t Is mij gelukt, 'k zit in Blankenberge op de hoge stoel*" schrijft hij naar zijn ouders in Tongeren. Twee jaar blijft hij er met zijn orkest waarvan **Gus Deloof**, **Eddie Tower** (Emile Deltour), **Louis Billen**, **Tuur Peeters** e.a. deel van uitmaken. Dan, in 1934-35, wordt Fud verplicht zijn militaire dienst te vervullen. Nu moet hij soldaatje spelen en leren een geweer hanteren om het land te dienen. Hij is nog niet lang afgezwaaid of hij moet alweer zijn soldatenpak aantrekken. De

foto: archief Albert Michiels

1939: "Het werk Koningin Elisabeth" een orkest dat tijdens de mobilisatie speelde voor het Belgisch leger

Het orkest bestond uit voorname musici (het merendeel uit de jazz-middens) die gemobiliseerd waren. Wij zien de leider Fud Candrix, uiterst rechts, naast presentator Marcel Etienne (met soldatenmuts). Vooraan links Arthur Saguët (sax), in het midden Gus Deloof (trompet) en Willy Rotier (drums).

internationale spanning leidt in 1939 tot algemene mobilisatie in België. In het kader van het *Werk Koningin Elisabeth*, een liefdadige hulporganisatie, wordt een orkest opgericht voor de soldaten. De leiding wordt toevertrouwd aan Fud Candrix. Het orkest bestaat uit ervaren jazzmusici met o.a. **Gus Deloof** (tp), **Willy Auwerkerke** (ts), **Nic Frerax** (tb), **Pol Rosart** (p), **Gene Dersin** (as, kl), **Willy Rottier** (dr), **Bobby Naret** (kl, as), **Lou Logist** (acc, fl, ts), en **Arthur Saguet** (sax).

Wie deze periode zelf beleefd heeft (zelf was ik toen 16 jaar) ziet het soldatenorkest van Fud Candrix nog steeds voor ogen. Ik bezit bovendien in mijn archief ook een artikel dat in 1944 – nog tijdens de oorlog – werd opgetekend en gepubliceerd door een zekere J. Vandam. Hierin komt ook die periode ter sprake. Wij lezen (letterlijk):

“Drie honderd zestig kantonnementen hebben wij dan bezocht”, zegt Fud, “duizenden kilometers per trein en per autocar afgelegd. We speelden in schuren, op zolders, in stofferige zalen, in openlucht. Maar we hebben toen toch wat verpoozing en afwisseling gebracht in het eentonige mobilisatieleven van onze soldaten.”

Ook wanneer de oorlog in 1940 aan ons eigen land voorbijtrok, bleef Fud nog voor onze soldaten, die naar Frankrijk hadden moeten uitwijken, spelen. Na drie maanden keert hij terug uit Frankrijk, richt onmiddellijk een nieuwe formatie op, en van dan af volgen zich de triomfen op. Geen orkest heeft zoals het zijne in het buitenland successen ge oogst. In het Delphi Theater, te Berlijn, vocht men elken avond om een der duizend plaatsen te bemachtigen. Het werd een der grootste successen uit zijn loopbaan. In Januari en met Paschen 1942 zit hij in Parijs, in November en December te Berlijn, in 1943 brengt hij twee weken door in het A.B.C-theater te Parijs. Na een tournee te Rijsel, volgt een tournee voor de Rhythme Club van België en ontelbare gala's.

(foto: archief Albert Michiels)

In 1944 belandt hij in de Studios van Hilversum om er platen te enregistreren voor den Euro-pazender. Daarvoor moest hij elken dag van 8 tot 14 u. in de studios aanwezig zijn. De andere helft van den dag is het orkest van Dick Willebrandts aan het werk. De eerste vier uur werden besteed aan herhalingen van de vier

stukken die per dag worden opgenomen. Er wordt in afzonderlijke kamers gerepeteerd, trompetten apart, trombones apart enz. Daarna moet elk instrument afzonderlijk en daarna gezamenlijk gestemd worden. Dan pas begint de uitvoering, maar men kan er gerust op aan dat elk nummer vijf, tien, vijftien maal dient herhaald te worden vooraleer de opnameleider Broekhuys tevreden is over de uitvoering. Van de vier en twintig opnamen van de opgenomen platen van de eerste week werden er slechts twee behouden, al de anderen waren nog niet perfect in orde. Men kan zich trouwens ook een gedacht vormen van de hoge eischen die gesteld worden wanneer men weet dat geen enkel geschreven arrangement mag gebruikt worden. Voor elke opname wordt een nieuw arrangement geschreven waarvoor speciaal arrangeurs ter beschikking staan. Wanneer daartusschen de namen weerklinken van Hans Vlugg, Pe Schaffer, André Smith, de nieuwe leider van het orkest Ernst van 't Hof, dan is wel de kwaliteit dezer arrangementen gewaarborgd. Trouwens voor deze gelegenheid werd ook aan Fud Candrix zelf en aan Roger Rose het schrijven van arrangementen opgedragen. Hiervoor wordt per nummer 2.500 fr betaald. Op die manier kan men de perfectie eischen.

Ziedaar een fragment uit die uitvoerige reportage van J. Vandam. Fud had het document destijds zorgvuldig bewaard achter een glas met achteraan een karton en een ringske om het op te hangen. Dit werd mij rond 1949 als souvenir geschonken. Dat gebeurde in de *Continental* te Brussel, ter gelegenheid van een van zijn optredens met jazzpianist **John Ouwertx** (mijn toenmalige leraar) en drummer **Jos Aerts**. Ik ging immers regelmatig naar die uitvoeringen, samen met mijn echtgenote Rosa.

Fud Candrix in Berlijn

In de jaren dertig werd in het hartje van Berlijn het *Delphi Palast* geopend. Het was (zoals de naam zegt) een monumentaal danspaleis. Hier traden vanaf 1936 tot bij de sluiting in 1943 de meest beroemde bigbands uit binnen- en buitenland op, waaronder die van **Teddy Stauber**, **Heinz Wehner**, **Günter Hertzog**, **Heinz Burzynsk**, **Max Rumpf**, **Arne Hülper** uit Zweden, **Ernst Van 't Hoff** uit Nederland, **Jean Omer** (zie vorige aflevering in Jazzmozaïek 1/2006) en **Fud Candrix** uit België.

Het orkest van Fud Candrix speelde er in mei/juni 1942. Er werden op 19 mei door Telefunken opnamen gemaakt van verschillende stukken waaronder *Metro Stomp* van **Bobby Naret** dat onder de verduitsste titel *U-bahn* werd gepubliceerd. Tussendoor werden er zelfs cinema-opnamen gemaakt voor *Wir machen Musik*. Aan solisten ontbrak het niet met **Jean Orban**, **Maurice Geigas**, **Janot Morales** (tp), **Louis Melon**, **Nick Frérard** (tb), **Bobby Naret** (as, cl), **Vic Bayens** (as, cl, bs), **Lou**

Logist, **Benny Pauwels** (ts, cl), **Ivon De Bie** (p, arr), **André Merch** (g), **Gene Kempf**, **Jeff De Boeck** (dr, arr), **Paul Dorn** (Hagedorn) (v).

Het *Delphi Palast* was voorzien van verschillende danspistes, maar tijdens de oorlog werd die gehele ruimte ingenomen door tafels en stoelen en de nodige verkoopstanden van drank. Dansen was verboden. De toegang was gratis. Er was een namiddag- en een avondvoorstelling. Uren op voorhand stonden er lange files aan te schuiven om toch maar de beste plaatsen te veroveren. Onder hen waren er steeds veel frontsoldaten die verlof genoten. De soldaten die vergezeld waren door een vrouw kregen evenwel voorrang. Op de affiches stond te lezen: *Es spielt nachmittags und abends FUD CANDRIX bekannt durch Telefunken-Platten*, met eronder: *Geöffnet ab 15 Uhr, ... Eintritt frei, ...Montags geschlossen*.

Ondanks het dansverbod was het *Delphi Palast* telkens bomvol. Dan zat het publiek te wachten tot Fud Amerikaanse jazzthema's zou spelen. Hij kondigde die aan onder de gekste Duitse fantasiatitels: *Und nun spielen wir das Holzhacker Ball* (At the woodschoppers ball) ...*das Lied vom Kurfürstendam* (Big noise of Winnetka)...*Japanesche Impression* (Rhythm of the East)" en zo bracht hij tal van andere jazzklassiekers. Maar het publiek genoot ook van de Belgische composities zoals *High Tension* (D.Bee), *Studio 24* (Frank Engelen), *Sweeping the floor* (Candrix-Deloof) of Fud's *Imagination* dat in Duitsland *Fud Candrix lässt bitten* heette.

Zelfs de meest gekende Amerikaanse swingnummers werden door de orkesten in Duitsland of in de bezette gebieden courant gespeeld. Maar die kregen dan Duitse, Franse of Nederlandse titels. Zo werd *Tiger Rag: Schwarze Panter of La rage du tigre*; ...*St Louis Blues: Lied vom Blauen Ludwig*, *Jumping high* werd *Fremdensprunge*, *One o'clock Jump* (Basie): *Een uur dans*; *China town: De kleine Chinees*, *Mood Indigo* (Ellington): *In guter Stimmung*, enz. Bovendien werden langs allerhande spitsvondige achterpoortjes talloze Belgische jazzplaten geperst in Duitsland en dit, onder het zogezegde 'waakzaam' oog van de Duitse Overheid. Men kan zich nu nog moeilijk dergelijke toestanden inbeelden.

Het *Delphi Palast* sloot voorgoed zijn deuren in 1943 ingevolge de bombardementen op Berlijn.

Fud maakte tijdens de swingperiode honderden opnamen, met **Aimé Barelli**, **Hubert Rostaing**, **Gus Deloof**, **Django Reinhardt**.... Met zijn diverse orkesten trad hij op in eigen land, voor de B.B.C. in Londen, in Tsjecho-Slowakije, Frankrijk, Algiers, Nederland, Italië, Zwitserland en Belgisch Congo. Kortom, hij bleef de titel 'exportateur du jazz belge' van *Voilà* in 1941, zijn leven lang trouw. Hij overleed in 1974.

Paul Karting heeft aanzienlijke verdiensten voor de jazz in Nederland, als de man die in de jaren zestig de Rotterdamse jazzclub B-14 programmeerde en tournees organiseerde van onder anderen **Eric Dolphy** en **Albert Ayler**. Ook redigeerde hij van 1961 tot 1966 het clubblad *True Note*, dat in de Nederlandse jazzdocumentatie het hiaat opvult tussen het einde van *Rhythme* (1961) en het begin van *Jazzwereld* (1965).

Vorig jaar werd hij 65, en zijn beide zoons grepen die gelegenheid aan voor een initiatief dat je elke vader zou toewensen: een boek over hem. *Opgegaan in lucht* (de titel stamt uit een beroemd geworden uitspraak van **Eric Dolphy** voor de Nederlandse radio: 'When you hear music, after it's over, it's gone in the air, you can never capture it again') is geschreven door David Kleijwegt en bevat ook veel historische foto's van Henk Visser (plus achterin een Engelse vertaling van de tekst).

Het boek geeft een levendig beeld van de tijd dat jazz nog schokeffecten teweeg kon brengen. De komst van Albert Ayler (met **Don Cherry**, **Gary Peacock** en **Sunny** – toen nog **Sonny** – **Murray**) in november 1964 leidde binnen jazzclub B-14 bijna tot een opstand: "Zodra Ayler met zijn hartverscheurende klankenproductie was begonnen, liep de halve zaal leeg. Trouwe leden scholden ons uit en het regende opzeggingsen." Niet veel later zouden er in de club affiches opduiken met de niet mis te verstane slogan 'geen free jazz'.

Die herinnering van Paul Karting wordt door Da-

vid Kleijwegt geciteerd uit een artikel dat Ruud Kuiper bij het tienjarig bestaan van B-14 in het *Algemeen Dagblad* publiceerde. Het is een van de weinige keren dat Karting in het boek rechtstreeks aan het woord komt. Kleijwegt heeft ervoor gekozen om het verhaal van Paul Karting en B-14 grotendeels zelf te vertellen. Daardoor krijg je als lezer soms het gevoel dat de auteur, met zijn literaire ambitie, tussen jou en het onderwerp is gaan staan – en je zodoende het zicht daarop dreigt te belemmeren. Anderzijds bewijst Kleijwegt met zijn minutieuze interpretatie van een foto waarop Paul Karting naast **Ben Webster** zit, dat hij zowel een scherp inzicht als een trefzekere pen bezit. Hans Zirkzee en Hans Langeweg werken inmiddels aan een volgend boek over de Rotterdamse jazzhistorie, werktitel *Willem Wodka en de Jazz in Rotterdam* (meer informatie op www.jazzin-rotterdam.com). Hopelijk zet het verschijnen van *Opgegaan in lucht* de beide Rotterdammers tot spood aan.

www.bebopbusiness.com

David Kleijwegt: *Opgegaan in lucht* – Paul Karting: herinneringen aan jazz in Rotterdam 1960-1970. Uitgeverij Eburon, Delft, Nederland (www.eburon.nl); € 21,50. ISBN 90 5972 127 6.

DE WEEK VAN DE FRIVOLE FRAMBOOS

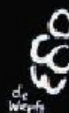
VAN 26 T.E.M. 29 SEPTEMBER 2006
CC DE WERFT GEEL

DI 26 SEPTEMBER 2006 – 20U15
BEST OF
DE FRIVOLE FRAMBOOS

WO 27 SEPTEMBER 2006 – 20U15
HIGH VOLTAGE SEXTET

DO 28 SEPTEMBER 2006 – 20U15
DE FRIVOLE FRAMBOOS NODIGT UIT
L'ÂME DES POÈTES

VR 29 SEPTEMBER 2006 – 20U15
DE FRIVOLE FRAMBOOS
CON VOCE SOAVE – SUPER DE LUXE

INFO EN RESERVERINGEN
014 57 03 41
WWW.DEWERFT.BE

Enkele gegevens uit de **actualiteit**

1. **Het Fiscaal statuut van de kunstenaar: komt er een vereenvoudigde belastingheffing op auteursrechten en naburige rechten?**

Kamerlid hoofdvertegenwoordiger Philippe Monfils diende op datum van januari 2006 (doc n° 2216/001-in overweging genomen op 2 februari en verzonden naar Commissie Financiën) een wetsvoorstel in met het oog op een eenvormige fiscale behandeling van auteurs- en naburige rechten. Volgens de indiener kunnen kunstenaars eindelijk genieten van rechtszekerheid en een fiscale behandeling aangepast aan hun activiteiten.

Het voorstel vertrekt van de vaststelling dat toepassing van het normaal, progressief belastingregime een willekeurige taxatie in werking stelt die onrechtvaardig is gezien de inkomsten onregelmatig zijn en vaak slechts geïnd worden na een lange, onbezoldigde creatieperiode.

Het wetsvoorstel heeft betrekking op kunstenaars in de audiovisuele en beeldende kunsten, in de muziek, de literatuur, het spektakel, het theater en de choreografie. In het voorgestelde regime zou voor hen een uniforme heffing van 15% worden ingevoerd door inhouding van een bevrijdende roerende voorheffing.

Volgens de indiener van het wetsvoorstel, Senator Monfils en Waals volksvertegenwoordiger Pierre-Yves Jeholet, eveneens Voorzitter van de CSA (Commission Supérieure de l'Audiovisuel) van de Franstalige Gemeenschap, beoogt het wetsvoorstel twee objectieven:

- Enerzijds de inkomsten op auteursrecht en naburige rechten belasten op een wijze die de financiële meerkost wegneemt ingevolge hun onregelmatig en onzeker karakter.

- Anderzijds de invoering van een uniform en vereenvoudigd belastingregime met eenvormige kwalificatie, een forfait van aftrekbare kosten en de voorafbetaling van de belasting door een roerende voorheffing.

Door het voorstel wordt een nieuwe categorie van diverse inkomsten in artikel 90, 12° W.I.B. 1992 ingevoerd. Op deze wijze vallen de inkomsten ontvangen uit hoofde van overdracht of licentie van auteursrechten en naburige rechten op artistieke werken en prestaties buiten het toepassingsgebied van de artikelen 17, 23 e.v. en artikel 37 van W.I.B. 1992.

De bedoelde inkomsten uit auteursrecht en naburige rechten betreffen enkel deze uit de sectoren zoals bedoeld door de hervorming van het statuut van de kunstenaar van 24 december 2002, te weten de audiovisuele en beeldende kunsten, muziek, literatuur, spektakel, theater en choreografie, maar ongeacht het (vaak wijzigend of zelfs gecumuleerd) statuut van de begunstigde, werknemer of zelfstandige.

Deze inkomsten zullen dus exclusief belastbaar gesteld worden als diverse inkomsten. Zij zijn onderworpen aan een uniforme voet van 15% en ontsnappen zo aan een progressieve aanslag in combinatie met de overige inkomsten van de kunstenaar.

Het forfait van aftrekbare kosten zoals voorzien door de artikelen 3 en 4 van het K.B. ter uitvoering van het W.I.B. van 1992 blijft behouden behoudens aftrek van werkelijke kosten.

Tot op heden is de Commissie Financiën nog niet samengekomen en is nog geen nieuwe wetgeving voorzien.

2. **Hoe staat het met Uradex?**

Bij Ministerieel Besluit van 16 februari 2006 werd de vergunning van de beheersvereniging Uradex, die de naburige rechten van uitvoerende kunstenaars beheert, ingetrokken door de FOD economie, KMO, Middenstand en Energie.

Deze beslissing werd gepubliceerd in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad op 28 februari 2006.

Deze beslissing van intrekking heeft evenwel slechts uitwerking twee jaar na de beslissing zelf.

Uradex heeft reeds tegen de beschikking tot intrekking een verzoek tot schorsing en annulatie ingediend bij de Raad van State.

Over het verzoek tot annulatie is nog geen uitspraak gedaan.

Over het verzoek tot schorsing daarentegen is wel uitspraak gedaan: de Raad van State heeft het verzoek tot schorsing afgewezen.

Men is druk aan het werken aan alternatieven voor de kunstenaars maar die zijn op heden nog niet voorhanden.

Men kan de kunstenaars dan ook enkel aanraden om uit te kijken en zodra een wettelijk alternatief voorhanden is, over te stappen naar dit alternatief.

3. **De VZW: wat is de stand van zaken op heden?**

Het **voordeel** van de nieuwe wet van 2 mei 2002 op de VZW bestaat in een grote vorm van transparantie.

Het **nadeel** van de wijzigingen is dat aan de VZW heel wat extra verplichtingen opgelegd worden die zij in het verleden niet hadden: een administratieve extra rompslomp.

Het lijkt dan ook niet onrealistisch dat in de toekomst heel wat feitelijke verenigingen die nu gekozen hadden voor de VZW-structuur terug het statuut van feitelijke vereniging gaan aannemen met alle risico's vandien.

Dringende impact van de Regering lijkt nodig om bij de uitvoeringsbesluiten de administratieve rompslomp tot het minimum zal beperken.

En wijzigingen zijn aan de gang...

Zo werd recentelijk op 20 juni 2006 door de Volksvertegenwoordiger Servais Verherstraeten een mondelinge vraag gesteld aan de Minister van Justitie omtrent de onnodige administratieve overlast voor de VZW's en de noodzaak van een tussenkomst door de regering op dat vlak.

Op heden moeten immers ook de kleine VZW's een 'minimale' boekhouding voeren en vooral voor deze kleine VZW's zou die boekhoudkundige verplichtingen

Muziek

R E C H T

nogal eens wat administratieve besloemingen kunnen veroorzaken.

De Minister van Justitie antwoordde hierop dat zij in overleg met de Commissie Boekhoudkundige Normen beslist heeft de boekhoudkundige verplichtingen voor kleine VZW's lichter te maken, in die zin dat ze het woord "minimale" zou schrappen zodat de kleine VZW's zelf zouden kunnen bepalen welke vorm van boekhouding ze zullen aanleggen.

Het Kabinet van de Minister van Justitie werkt thans aan een oplossing.

4. **Kazaa: stand van zaken?**

Na een reeks rechtszaken heeft Sharmar Networks, eigenaar van het filesharingprogramma Kazaa, besloten dit om te vormen tot een legale downloaddienst. Als onderdeel van een schikking met de muziekindustrie zal het bedrijf tevens 100 miljoen dollar betalen aan een aantal platenmaatschappijen ten titel van schadevergoeding.

Een toegeving van Kazaa?

Hoe de toekomst voor Kazaa eruit ziet, is onduidelijk. Kazaa werkt met enkele muziek- en filmbedrijven samen om te komen tot een nieuwe uitwisseldienst, aldus een woordvoerder van Kazaa. "Het is nog te vroeg om exact uit de doeken te doen hoe de toekomst eruit gaat zien."

Deze schikking is alleszins een goede uitkomst voor de muziekindustrie en consumenten. De industrie heeft een nieuwe zakenpartner en consumenten kunnen op een nieuwe manier online van muziek genieten.

De Keersmaeker-Vromans Advocaten

Info: cdekeersmaeker@dkv-law.be

do 26/10

'FLY' (MARK TURNER/LARRY GRENADIER/JEFF BALLARD)

vrij 03/11

DAVE DOUGLAS QUINTET

vrij 10/11

JOE LOVANO NONET : 'BIRTH OF THE COOL'

vrij 24/11

OTHIN SPAKE (MAURO PAWŁOWSKI/TEUN VERBRUGGEN/JOZEF DUMOULIN)

+ THE KILIMANJARO DARKJAZZ ENSEMBLE + MOHAI

JAZZ @ Luchtbal

SCHOUWBURG CULTUURCENTRUM LUCHTBAL - COLUMBIASTRAAT 8 - 2030 ANTWERPEN

INFO & TICKETS: 03 543 90 30 - www.ccluchtbal.org - FNAC

STAD ANTWERPEN

LUCHTBAL
HOUTER LO

Photo: Wim Van De Velle

Jazz Hoeilaart Gitaar Workshops

Op **zaterdag 23 september** organiseert **vzw Muziekmozaïek** een uitgebreide gitaarworkshop.

De workshop richt zich tot iedere gitarist die z'n instrument voldoende beheerst om samen met 3 topgitaristen (**Paolo Radoni**, jazz; **Peter Hertmans**, fusion; **Eric Melaerts**, pop en rock) de grenzen van gitaarimprovisatie te verkennen. De deelnemers worden verdeeld in 3 groepen. Elke workshop duurt 1,5 uur. Na een workshop schuiven de groepen door naar de andere workshop. Zo neemt iedere deelnemer deel aan elke workshop.

• **Locatie:** Felix Sohiecentrum, Gemeenteplein 1, 1755 Hoeilaart. Prijs: € 25,00 (incl. ingangsticket Jazz Hoeilaart Intern'l zat.23 september) overschrijven op rek.nr. 734-0064446-47 met vermelding "JHo6 workshop".
Meer info op www.jazzhoeilaart.be

• **Info & inschrijvingen:** vzw Muziekmozaïek, Wijngaardstraat 5, 1755 Gooik. T: 02 532 38 90, F: 02 452 34 94, e-mail naar vincent.de.laat@muzmoz.be

Big Band XL

*Wie houdt van een stevig potje bigbandmuziek of wie eens wil komen proeven van dit swingende genre, reserveert best **zaterdag 21 oktober 2006** in de agenda. Big Band XL is een splinternieuw initiatief van Vlamo (de Vlaamse amateurmuziekorganisatie) en moet een hoogdag voor de Vlaamse amateurbigbands worden. De Centrale in Gent belooft alvast hard mee te swingen op zijn grondvesten.*

Big Band XL gaat van start met enkele workshops: om 14 uur staat een workshop 'geluidsversterking voor bigbands' op het programma. Big Band **Waesiana** uit het Oost-Vlaamse Beveren kruipt hier in de rol van proeforkest. Ondertussen kunnen de minder praktische muzikanten en dirigenten in een andere zaal terecht voor een theoretische workshop over jazzharmonie en arrangeren. Om 16.30 uur is het dan tijd voor de **concertmarathon** met concerten van de **Mellvids Big Band** uit Melle, **Saint-Michaels Big Band** uit Sint-Laureins, **Big Band Corti** uit Zemst, **2440 Big Band** uit Geel en **The Young Big Band** uit Sint-Agatha-Berchem. Als kers op de taart wordt het podium tussendoor eventjes ingepalmd door een frisse bende jonge jazzliefhebbers (zie kader)... **Gratis toegang!**
Alle info: Mark Coppens, T 09 265 80 04.

Jazzacademie: Najaar 2006

Op **15 oktober** start een nieuwe reeks van de Jazzacademie. 10 zondagen lang voor beginners tot gevorderden. Deze lessen worden gegeven door professionele en beroepsbekwame musici.

- **Locatie:** GC De Bosuil, Witherendreef 1, 3090 Jezus Eik/Overijse, www.debosuil.be
- **Prijs:** € 220 voor 10 sessies van telkens één uur samenspel of theorie (klassikaal) en een half uur instrument (individueel). Elke supplementaire cursus kost € 75.
- **Meer informatie?** vincent.de.laat@muzmoz.be - 02 532 38 90 - www.muziekmozaiek.be

**Opendeurdag Jazzacademie:
23 september, vanaf 14 u.**

XL in miniformaat

Vlamo zoekt heel jonge bigbandliefhebbers (maximum achttien jaar) voor een unieke workshop tijdens Big Band XL. Speel je al enkele jaren een instrument dat thuishoort in een bigband, ben je minstens dertien jaar en heb je zin om eens te komen proeven van het meeslepende bigbandgenre, schrijf je dan nu in voor de workshop "XL in miniformaat", waarbij Vlamo de jongste bigband van Vlaanderen tracht samen te stellen. Patrick De Jonghe (foto), leraar trompet en instrumentaal ensemble aan de muziekacademie van Sint-Agatha-Berchem, laat je kennis maken met enkele typische stijkenmerken en speelbare bigbandarrangementen. Op het einde van de workshop maakt de lesgever een selectie van de deelnemers om zo tot een klassieke bigbandbezetting te komen. Deze selectie verzorgt dan een miniconcert tijdens Big Band XL om 20.30 uur. Repeteren van 15 tot 17 uur en van 17.30 tot 19 uur. Miniconcert in de grote zaal (met selectie van de deelnemers) om 20.30 uur.

Deelnemen kost 10 euro, broodjes en twee consumpties inbegrepen. Partituren worden vooraf opgestuurd naar de deelnemers. Inschrijven enkel via mark.coppens@vlamo.be, met vermelding naam, contactgegevens, instrument, niveau (muziekacademie) en geboortedatum.
www.vlamo.be

Patrick De Jonghe

4de Folk- & Jazzstage samenspel voor jonge muzikanten

Muziekmozaïek zet voor de 4de keer de Folk- en Jazzstage op poten. De stage - van **27 oktober (avond) tot 1 november (avond)** - is er om iedere jongere tussen 12 en 25 jaar de kans te geven te musiceren met muzikanten die toonaangevend zijn in de folk- en jazzwereld.

Niet alleen samenspel komt aan bod, er wordt ook aandacht besteed aan muziektheorie, harmonie, improvisatie en bewerken van melodieën. De avonden worden muzikaal opgevuld met folk- en jazzconcerten, workshops, dansinitiaties, zang en nog veel meer. De stage wordt afgerond met een concert van alle deelnemers, voor ouders en sympathisanten.

Alle instrumenten zijn welkom, wel zelf mee te brengen met eventuele versterker: jazzinstrumenten als saxofoon, trompet, gitaar en basgitaar, klarinet, piano/keyboard, bas, slagwerk, bugel,... folkinstrumenten zoals doedelzak, draailier, hommel, fluiten, harmonica, accordeon, gitaar, bas, klarinet of hakkebord. Iedere deelnemer is wel verantwoordelijk voor zijn eigen instrument(en).

- **Lesgevers:** **Wouter Vandenaabeele** (Ambrozijn, Olla Vogala, Trio Viool) en **Edwin Van Vinckenroye** (Troisoeur). Afwisselend ook een derde lesgever, telkens met zijn/haar eigen instrumentenspecialiteit.
- **Locatie:** Beneden Bethanië vzw, Everbeekplaats 4, 9660 Everbeek, www.beneden-bethanie.be, maaltijden van onze eigen kok (die ook op de grote zomerstage voor ons kookt).
- **Inschrijving:** Schrijf, mail of fax naar **Muziekmozaïek**, Wijngaardstraat 5, 1755 Gooik, Tel. 02 532 28 38; info@muzmoz.be, www.muziekmozaiek.be. Gelieve, naam, adres, leeftijd, geslacht, instrument(en) mee te delen.
- **Prijs:** € 200 voor het eerste gezinslid, € 185 voor het tweede en volgende gezinslid. Inbegrepen: zijn de vijf cursusdagen, overnachting in gemeenschappelijke kamers met volpension en de avondactiviteiten. Het inschrijvingsgeld moet worden gestort op rekening 734-0064446-47 van Muziekmozaïek, Wijngaardstraat 5, 1755 Gooik. **De inschrijving is pas definitief na ontvangst van de betaling.**

Bigband workshops

november 2006

mm
muziekmozaïek

Op zondag 5 en zaterdag 11 november organiseren Muziekmozaïek, VLAMO en het Brussels Jazz Orchestra hun jaarlijkse bigband workshops. We dompelen de gemotiveerde amateur jazzmuzikanten 2 dagen lang onder in een heus bigband bad. De coaches van dienst zijn niet van de minste: Frank Vaganée, Kurt Van Herck en Marc Godfroid. Het geheel wordt afgesloten in de Warande (Turnhout) met gratis concerten van de deelnemers.

Deelname workshops: € 20 (broodjes op 11/11 inbegrepen). Inschrijven kan vanaf 1 september bij Vlamo, t.a.v. Mark Coppens, Bijlokekaai 8, 9000 Gent, telefoon 09 265 80 04 - mark.coppens@vlamo.be of surf naar www.vlamo.be.

WORKSHOPS:

Zondag 5 november: 14:00 - 18:00 in Conservatorium van Hasselt (lesgever: Kurt Van Herck) - De Warande Turnhout (lesgever: Frank Vaganée) - De Centrale, Gent (lesgever: Marc Godfroid)

Zaterdag 11 november: 10:00 - 12.30 & 13.30 - 15:00 in De Warande, Turnhout

Lesgevers:

Frank Vaganée, Kurt Van Herck, Marc Godfroid

SLOTCONCERT:

Zaterdag 11 november: 16:00: De Warande, Turnhout vrije entree!

bjo

brussels jazz orchestra

VLAMO

Info:

www.muziekmozaiek.be

www.vlamo.be

www.brusselsjazzorchestra.com

Frank Vaganée

Kurt Van Herck

Marc Godfroid

(foto's: © Jos Knaepen)

Bestel nu uw T-shirt van Jazzmozaïek!

Maten: M - L - XL - XXL

Prijs: € 12 (incl. verzendingskosten)

Te bestellen bij: vzw Muziekmozaïek,

Wijngaardstraat 5, B-1755 Gooik,

T + 32 (0)2 532 38 90, F + 32 (0)2 452 34 94,

mail: info@muzmoz.be

Overschrijven op rek.nr.: 734-0064446-47 met vermelding "T-shirt Jazzmozaïek + maat".

DRAAI OM JE OREN

WWW.DRAAIOMJEOREN.COM

Vraagpunt

¿QUE?

Bigband in een doosje.

Inspiratie komt op de meest vreemde momenten. Soms zit je net lekker op zondagmiddag te genieten in je tuin wanneer plots de killer-lick aller tijden je hoofd komt binnengewandeld. Compositie, arrangementen, alles is er behalve de muzikanten die je inspiratie in werkelijkheid kunnen omzetten. Garritan Libraries/Jazz & Big Band, de allereerste exhaustieve samplebibliotheek voor jazz & bigband biedt hiervoor een mogelijke oplossing.

De ervaring een bigband te horen spelen is er altijd een die aan de ribben blijft kleven. Als een beest dat op de koffie komt. Schrijven voor een bigband, of je nu professional of amateur bent, vergt dan ook een grote hoeveelheid muzikale verbeelding. Enig probleem is dat je niet zomaar even als zich een nieuw muzikaal idee aandient 17 muzikanten kan oproepen om dat idee vlug uit te werken. Een oplossing hiervoor is gebruik te maken van digitale klankbibliotheken waardoor een compositie virtueel kan worden uitgewerkt.

Er zijn veel samplebibliotheken van orkesten op de markt, maar weinigen waren geschikt om jazzcomposities mee uit te werken. Gary Garritan gaf de opdracht aan een team van bedreven jazzprofessionals, waaronder de legendarische Chuck Israels, om daaraan te verhelpen. Samen hebben ze een

heel waardevolle collectie jazz en bigband samples gecompileerd die de gespecialiseerde componist uit de nood zou moeten helpen.

De bibliotheek bevat een extensieve collectie instrumenten die je in staat stelt om iedere sectie van een compositie volwaardig uit te schrijven en horen. Alle mogelijk nuances in speelstijl en sonore kwaliteit kunnen opgeroepen worden volgens de wens van de componist die altijd alles onder controle houdt. Het invoeren en uitwerken van de compositie zelf kan op twee manieren. Ofwel speel je alles rechtstreeks in via een keyboard waarbij je de verschillende nuances aangeeft door gebruik te maken van het modulatie wiel. Ofwel koppel je het programma aan een midi-sequencer die dan de volledige score weergeeft met de instrumenten aanwezig in de samplebibliotheek.

Wanneer componeren voor bigband of jazz een grote passie is en je ondervindt dat je zeker auditieve feedback bij je composities kan gebruiken, dan kan Garritan Jazz & Big Band misschien wel eens de koop zijn die je moet ondernemen. Meer informatie vind je op onderstaande website waar je ook enkele fragmenten van de samplebibliotheek in actie ziet en kan beluisteren.

Arne Depoorter

www.garritan.com

laatste Noot

Freddy Delagaye (06 juni 1944 - 23 juli 2006)

Trompettist en orkestleider Freddy Delagaye is ons midden in de hete zomer ontvallen. Hij werd 62. Hij komt uit een bijzonder muzikale familie, waar zowel vader, moeder en de kinderen muziek speelden. Broer Georges speelde zelfs als prof o.a. in de band van James Last. Via de muziekacademie van Eeklo werkte hij zich op tot hij uiteindelijk geëngageerd werd door de in de jaren zestig populaire orkestleider André Brasseur. Later trok hij met vele orkesten de wereld rond. In de jaren zeventig richtte hij zijn eigen band op en trok daarmee door Z-O Azië (Thailand, Taiwan, Japan, Hong Kong, Singapore). In 1974 vestigt hij zich in Bangkok en begint een artiestenbureau. In 1976 ontmoet hij Veronica, die zijn vrouw wordt. Bij de terugkeer in België (1977) vestigt hij zich uiteindelijk in Kaprijke, dicht bij zijn geboortestad Eeklo. Hier wordt hij de gedreven leider van amateur big bands uit de streek. De laatste in de rij was de Big Swing band uit het nabije Zeeuws-Vlaanderen. Tegelijkertijd richtte hij zich professioneel meer en meer op internationale muziek en showproducties. Maar de jazz bleef zijn dada. Zo was hij onder meer muzikaal adviseur van het jaarlijkse Jazz in 't Park in Gent.

Job Zomer (1937 - 2006), jazzpromotor, producer, radioprogrammamaker en muzikant is donderdag 20/7 in zijn woning in Bennekom overle-

den. Hij werd 68. Drieëndertig jaar runde hij het platenlabel **Munich Records**. Zelf speelde Zomer klarinet en saxofoon. Hoewel het aandeel jazz bij zijn platenmaatschappij Munich Records slechts een klein deel van de catalogus uitmaakte, was het voor hem het belangrijkste deel. Onlangs verschenen een reeks dvd's, alle opgenomen in het Bimhuis met o.a. Amina Figarova, Tineke Postma, Martijn van Iterson. Recente cd-releases zijn Martijn van Iterson - 'Streetwise' en Roberta Gambarini - 'Easy to Love'. Met de dood van Zomer verdwijnt ook de jazz uit de Munich catalogoog. Zie de column *Holland muziekland* in dit nummer.

Net voor de zomer overleed pianist **Ross Thompkins** (°1938). Hij behoorde tot de Californische scene en speelde met o.a. Jack Sheldon en in de Tonight Showband. Hij werd 68 jaar oud. (bron jazzflits.nl).

Arif Mardin (°1932), gereputeerd producer van heel wat zangeressen, zoals Aretha Franklin, Chaka Khan, Roberta Flack, Dionne Warwick, Bette Midler... en recent Norah Jones, Dianne Reeves en gitaarwonder Raoul Midon, was de pionier van de meersporen techniek. Daarbij konden apart opgenomen muzikanten en vocalisten in één samenklinkend geheel samen gevoegd worden, zonder dat ze samen in de studio moesten aanwezig zijn. Mardin overleed op 25 juni op 74-jarige leeftijd aan kanker.

In Californië is op 1 juli **Irving Green** (°1916) overleden. Hij richtte in de jaren '40 met anderen het platenlabel Mercury Records op, dat als een van de eerste vooral zwarte muziek ging promoten. Irving Green werd 90. Green maakte Mercury groot met Berle Adams en Arthur Talmadge. Ze brachten muziek uit van Sarah Vaughan, Dinah Washington en The Platters. Louis Armstrong nam er in 1964 zijn eerste nummer 1-hit op, *Hello Dolly!* (bron jazzflits.nl).

Componist en trompettist **Richard 'Malachi' Thompson**, grondlegger van de freebop, is op 16 juli op 56-jarige leeftijd overleden in zijn woning in Chicago. Hij leed aan lymfeklierkanker.

Pianist **Duke Jordan** (Brooklyn NY, 1/4/1922) stierf op 8 augustus in Vallby (Kopenhagen). Hij werd 84. Hij leefde reeds sedert 1978 in Denemarken. Hij is vooral gekend door zijn pionierswerk met Charlie Parker (1947-48). Hij was toen ook een tijdje de partner van de blanke zangeres Sheila Jordan. Hij is de componist van *Jordu*, dat een jazzklassieker geworden is en schreef ook muziek voor de soundtrack van *Les Liaisons Dangereuses* (1959). Hij verdween in de jaren 60 in de anonimiteit tengevolge van verslaving aan heroïne, maar kwam afgekickt terug in de jaren zeventig en herstartte zijn loopbaan in Denemarken. Hij nam ontelbare platen op voor het Deense Steeplechase.

Maynard Ferguson (4/5/1928 - 23/8/2006) stierf t.g.v. een niercrisis. Hij werd 78. Deze trompettist en orkestleider had in juli opgenomen met zijn Big Bop Nouveau band en speelde nog in Birdland, maar op doktersadvies moest hij rusten en werden alle verdere optredens uitgesteld.

Aarlenstraat 75-77
B-1040 Brussel
Tel: 02/286 82 11
Fax: 02 230 05 89
<http://www.sabam.be>
e-mail: info@sabam.be

Geniet het
vertrouwen van
duizenden auteurs

INFO: +32 (0)532 38 90 - info@muzmoz.be - www.jazzhoeilaart.be

Locatie: GC De Bosuil - Witherendreef 1 - 3090 Jezus Eik - Overijse - België

Tickets: +32 (0)2 657 31 79 - www.debosuil.be

Tekening: Karl Meersma '92

28th Jazz Hoeilaart Intern'l Contest

21 • 22 • 23 sept. 2006

DO 21/09

4th Brussels Jazz Orchestra International
Composition Contest

VR 22/09 & ZA 23/09

Finale 28th Jazz Hoeilaart Intern'l Contest:

We Ride Bikes (NL)

Steven Delannoye Trio (B)

Jazz Kamikaze (DK)

The Duet (IL)

Guy Nikkels/Rein Godefroy Quartet (NL)

Magnus Mehl Quintet (D)

(Winnaar 13th Getxo Jazz Contest)

Extra

Concerten:

Nathalie Lories / Jos Machtel / Martijn Vink 21/09

David Linx / Diederik Wissels 22/09

Le Monde de Kota 23/09

Activiteiten:

Gitaarworkshop 23/09

(Peter Hertmans, Paolo Radoni en Eric Melaerts)

Opendeurdag Jazzacademie

Verantwoordelijke uitgever: Vzw Muziekmozaiek, Wijngaardsstraat 5, 1755 Groak

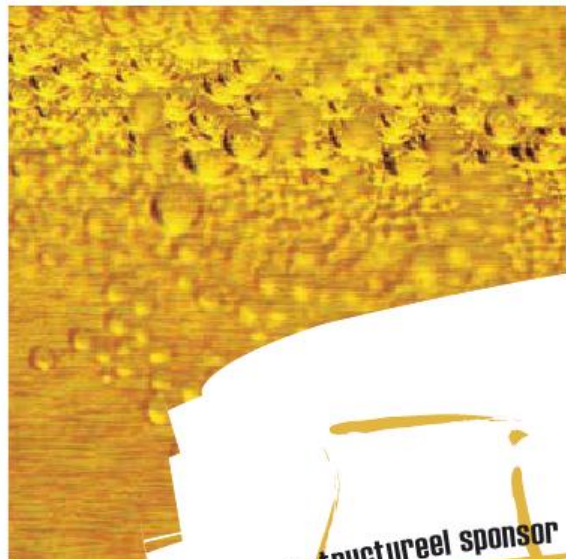
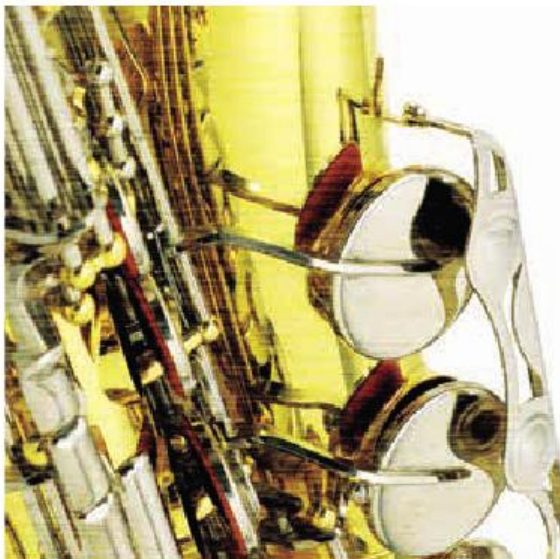
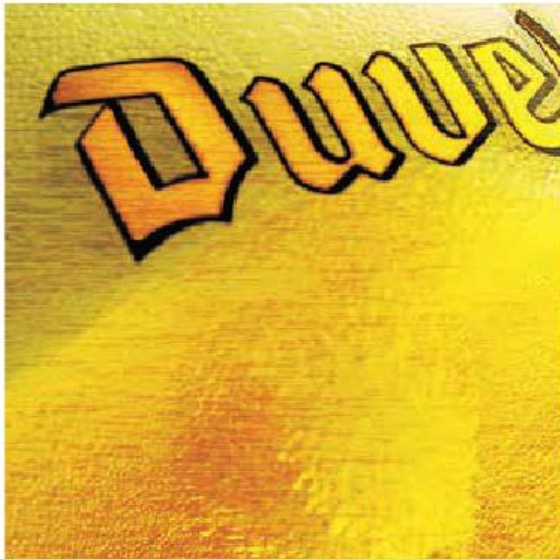
MINISTERIE
VAN DE VLAAMSE
GEMEENSCHAP

PROVINCIE
VLAAMS • BRABANT

Gemeente Overijse & Hoeilaart, Sabam, Applaus.be, Duvel Moortgat,
Yamaha Musical Instruments, Hotel Panorama, Keddy Car & Truck Rental, Brigid Design,
Music Center, Elixir Strings, Muziekcentrale Adams, Hevos, De Streekkrant, De Zondag

www.jazzhoeilaart.be

**5 jaar structureel sponsor
Blue Note Records Festival**

www.duvel.com